

Financieel Jaarverslag 2010

ENG

Profiel

Maatschappelijk verantwoording afleggen over wat je doet is noodzakelijk, zeker voor banken. BNG is een bank. Een bank die alleen werkt voor de maatschappelijke sectoren die binding hebben met de overheid. De essentie van de bank is de kosten voor de maatschappelijke voorzieningen voor de burgers zo laag mogelijk houden. Om dit te kunnen doen moet BNG goedkoop kunnen inkopen. Ook in crisistijden moet 'het loket' open blijven. Bij die doelen hoort een veilige bank. Dat is BNG.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is niet het afvinken van een lijst criteria. Die criteria zijn belangrijk maar belangrijker is dat iedereen die erbij betrokken is, doordrongen is van de rol van de bank voor de klant en de samenleving. Die belangen zijn ook gediend met tevreden aandeelhouders en medewerkers én met partijen op de geld- en kapitaalmarkt die vertrouwen hebben in de bank. Dat in balans houden en een bijdrage leveren aan een zich goed ontwikkelende samenleving, gericht op duurzaamheid, dat is maatschappelijk verantwoord ondernemen.

BNG is een bijzondere bank gegeven de overheidsaandeelhouders, de klanten en het werkgebied. De kern van het bedrijf is in onze ogen al maatschappelijk verantwoord. Maar dat is niet genoeg. BNG neemt het belang van MVO heel serieus. De bank wil MVO zoveel mogelijk koppelen aan de kern van het bedrijf, de kredietverlening. Dat levert dilemma's en discussies op. Bij alles wat we doen, moeten we zorgdragen dat de genoemde balans behouden blijft.

Soms leiden ontwikkelingen in onze maatschappij enige tijd tot onbalans om een nieuw evenwicht te kunnen bereiken. Dat geldt in de huidige tijd bijvoorbeeld voor de positie van de klant die door de banken niet altijd goed is bediend. Klanten krijgen meer aandacht. Dit kan ook betekenen dat sommige door de klant gewenste producten niet meer worden geleverd, juist omdat deze niet maatschappelijk verantwoord worden geacht. BNG vindt dit een goede ontwikkeling.

Over wat wij doen, willen we zo transparant mogelijk zijn. Iedereen mag weten wat we doen. Die verantwoording leggen we af in een jaarverslag maar ook op tal van andere plaatsen: op onze websites, in artikelen, lezingen, toespraken en vele gesprekken.

Wij willen onze rol behouden. Dat betekent dat de kredietwaardigheid behouden moet blijven. Wij willen dat alle belanghebbenden van de bank ons waarderen om wat we doen. Dat betekent dat wij ook moeten weten wat onze belanghebbenden bezighoudt en waar wij ze het beste mee kunnen dienen. Voor onze klanten betekent dat naast kredietverlening, het geven van adviezen over tal van financiële kwesties en het verzorgen van dienstverlening op het gebied van beleggen, gebiedsontwikkeling en publiek-private samenwerking. Naast dit alles geldt dat BNG niet streeft naar steeds hogere winsten. De aandeelhouder moet wel tevreden zijn met het rendement op het vermogen. De winst die BNG maakt, vloeit voor een groot deel in de vorm van dividend terug naar de aandeelhouders die over de aanwending van dat geld weer democratisch beslissen wat ermee gebeurt. In de omgang met medewerkers hecht de bank aan een open en integere cultuur, waarin medewerkers de ruimte krijgen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Goede betrokken en gemotiveerde medewerkers zijn hierbij van groot belang.

Milieubewuste bedrijfsvoering is voor de bank vanzelfsprekend. Met een bijdrage aan de stimulering van kunst en cultuur geeft BNG op een bijzondere manier blijk van haar betrokkenheid bij de Nederlandse samenleving.

In dit jaarverslag is op vele plaatsen aandacht besteed aan MVO. Voor het eerst presenteert BNG een maatschappelijk jaarverslag, dat voldoet aan hoge eisen. De bank streeft in de komende jaren naar een verdere versterking van haar MVO-beleid en de uitvoering daarvan.

Inhoud

Organisatie	5
Verslag van de Raad van Commissarissen	9
Verslag van de Raad van Bestuur	17
Ontwikkelingen	19
Strategie	25
Producten en diensten	26
Funding	28
Financiële gang van zaken	29
Personeel en organisatie	31
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	32
Corporate governance	33
Vooruitzichten voor 2011	39
Geconsolideerde jaarrekening	41
Geconsolideerde balans per 31 december 2010	42
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2010	43
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 2010	44
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2010	45
Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen 2010	46
Grondslagen geconsolideerde jaarrekening	47
Toelichting geconsolideerde jaarrekening	53
– Risicoparagraaf	66
Vennootschappelijke jaarrekening	99
Vennootschappelijke balans per 31 december 2010	100
Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening 2010	101
Vennootschappelijk overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 2010	102
Vennootschappelijk kasstroomoverzicht 2010	103
Vennootschappelijk mutatieoverzicht eigen vermogen 2010	104
Grondslagen vennootschappelijke jaarrekening	105
Toelichting vennootschappelijke jaarrekening	106
Overige gegevens	117
– Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	118
– Statutaire bepalingen inzake winstverdeling	119
– Voorstel tot winstverdeling	119
– Statutaire bepalingen inzake doelstelling	120
Bijlagen	121
A-BNG dochtermaatschappijen	122
B-Verwijstabel Code Banken	124
C-Enige jaarcijfers van BNG vanaf 1915	126
D-Aandeelhouders van BNG op 31-12-2010	128

Organisatie

Management

Dr. ir. C. van Eykelenburg [1952]

voorzitter Raad van Bestuur

Mevr. drs. P.J.E. Bieringa [1959]

directeur Public Finance

Drs. G.J. Thomas [1950]

directeur-secretaris

Ing. F.C.M. Janse, MBA [1966]

hoofd Marketing en Communicatie

Drs. R.C.J. de Jong [1968]

hoofd Interne Accountantsdienst

Mevr. J.C. Vester-Vos [1960]

hoofd Personeelszaken

Prof. dr. J.J.A. Leenaars [1952]

lid Raad van Bestuur

Mr. J.L.S.M. Hillen [1946]

directeur Juridische Zaken, Fiscale Zaken en Compliance

O. Labe (1969)

directeur Treasury (vanaf 1 juni 2010)

P.H. Verloop [1949]

directeur Treasury (tot 1 juni 2010)

B.P.M. van Dooren [1957]

hoofd Capital Markets

Drs. J.C. Reichardt [1958]

lid Raad van Bestuur

Drs. R. van Woerden [1958]

directeur Processing

Drs. P.J. Kortleve [1969]

hoofd Planning & Control

Drs. ing. H.R. Noordam [1966]

hoofd Risk Control

Drs. R.G. Wijdoogen [1963]

hoofd Kredietrisicobeoordeling

Raad van Commissarissen ²

Dr. H.O.C.R. Ruding ³⁴ [1939]

voorzitter

oud-vicevoorzitter van de Raad van Bestuur Citicorp/Citibank, New York,

oud-minister van Financiën

Mevr. mr. Y.C.M.T. van Rooy ³⁴ [1951]

vicevoorzitter tevens secretaris

voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht

Drs. R.J.N. Abrahamsen ⁵ [1938]

oud-managing director en chief financial officer van KLM Royal Dutch Airlines

Drs. H.H. Apotheker ⁶ [1950]

waarnemend burgemeester van de gemeente Súdwest Fryslân

Mevr. drs. H.G.O.M. Berkers ⁵⁶ [1955]

oud-lid van de Raad van Bestuur van het Catharina-ziekenhuis te Eindhoven

Mevr. S.M. Dekker ⁶ [1942]

oud-minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Dr. W.M. van den Goorbergh ³⁴⁵ [1948]

oud-vicevoorzitter van de Raad van Bestuur van Rabobank Nederland

Mr. R.J.J.M. Pans ³⁴ [1952]

voorzitter van de directieraad van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Mr. dr. A.G.J.M. Rombouts ⁶ [1951]

burgemeester van de gemeente 's-Hertogenbosch

¹ Elk van de leden van de Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor een aantal directoraten en (staf)afdelingen. Weergegeven is welke directeuren en afdelingshoofden rechtstreeks rapporteren aan de leden van de Raad van Bestuur. Een schematische weergave van de organisatiestructuur (organogram) is gepubliceerd op de website van de bank (www.bng.nl). De organisatorische inrichting van het risicobeheer wordt beschreven in de risicoparagraaf van het jaarverslag.

² BNG streeft onafhankelijkheid van haar commissarissen na. Daarbij wordt gelet op de volgende punten: Commissarissen zijn niet werkzaam of werkzaam geweest bij de vennootschap. Commissarissen staan niet in een andere zakelijke relatie tot BNG krachtens welke zij persoonlijk voordeel zouden kunnen behalen. Commissarissen genieten een vaste jaarlijkse honorering, die niet afhankelijk is van de resultaten van de bank in enig jaar. De beloningsregeling van de Raad van Commissarissen is gepubliceerd op de website van de bank (www.bng.nl). 'Interlocking directorships' tussen commissarissen onderling of tussen commissarissen en bestuurders zijn niet aanwezig. Commissarissen bezitten geen aandelen in de vennootschap.

³ Lid van de Selectie- en Benoemingscommissie, commissie als bedoeld in artikel 16 van de Statuten.

⁴ Lid van de Remuneratiecommissie, commissie als bedoeld in artikel 16 van de Statuten.

⁵ Lid van de Audit & Risk Committee, commissie als bedoeld in artikel 16 van de Statuten.

⁶ Lid van de Commissie Marktstrategie, commissie als bedoeld in artikel 16 van de Statuten.

Ondernemingsraad

Mevr. S.P.D. Huizer [1968]

voorzitter

J.H. Boom [1951]

secretaris

L.H.J.M. Tulfer [1950]

vicevoorzitter

G.J. van Duffelen [1978]

Mevr. F.N. Elderhorst-Brussee [1976]

Ing. P.J. van Emmerik [1964]

Drs. M.P.H. Erens [1968]

M.W.J. Oostendorp [1963]

Drs. F.W.A. Zwetsloot [1971]

Gegevens van leden van de Raad van Bestuur¹⁷

Dr. ir. C. van Eykelenburg

Benoemd tot lid 1 januari 2005, benoemd tot voorzitter 15 oktober 2008. De benoeming als voorzitter Raad van Bestuur is voor een periode van vier jaar. Deze benoeming kan worden verlengd.

In relatie met zijn functie bij BNG is de heer Van Eykelenburg bestuurslid/penningmeester van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Daarnaast is de heer Van Eykelenburg voorzitter van de Raad van Toezicht van Codarts, voorzitter van de Raad van Commissarissen van GTP International BV, bestuurslid van de Stichting Het Expertise Centrum (HEC) en voorzitter van het bestuur van het W.F. Hermans Instituut.

Prof. dr. J.J.A. Leenaars

Benoemd 15 oktober 2002. De benoeming als lid Raad van Bestuur is voor onbepaalde tijd.

In relatie met zijn functie bij BNG is de heer Leenaars lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Waarborgfonds HBO, bestuurslid van de Stichting Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), lid van de Raad van Commissarissen van N.V. Trustinstelling Hoevelaken, lid van de Adviesraad Uitgevende Instellingen Euronext en voorzitter van de raden van commissarissen van de BNG-dochtermaatschappijen Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV, BNG Gebiedsontwikkeling BV en BNG Vermogensbeheer BV.

Daarnaast is de heer Leenaars hoogleraar Bestuurlijke Informatieverzorging aan de Universiteit van Amsterdam, vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen van het Chassé Theater te Breda, voorzitter van de Raad van Advies van ILFA en lid van de Raad van Toezicht van NAC Breda.

Drs. J.C. Reichardt

Benoemd 15 oktober 2008. De benoeming als lid Raad van Bestuur is voor een periode van vier jaar. Deze benoeming kan worden verlengd.

In relatie met zijn functie bij BNG is de heer Reichardt voorzitter van de Raad van Commissarissen van Data B. Mailservice BV, lid van de Raad van Commissarissen van BOEI BV, lid van de Commissie Toezichtzaken van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en lid van de raden van commissarissen van de BNG-dochtermaatschappijen Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV, BNG Gebiedsontwikkeling BV en BNG Vermogensbeheer BV. Daarnaast bekleedt de heer Reichardt geen andere nevenfuncties.

¹⁷ Taken en verantwoordelijkheden van (de leden van) de Raad van Bestuur zijn beschreven in het reglement van de Raad van Bestuur, dat is gepubliceerd op de website van de bank (www.bng.nl).

Gegevens van leden van de Raad van Commissarissen^{18|19}**Dr. H.O.C.R. Ruding**

voorzitter

oud-vicevoorzitter Raad van Bestuur Citicorp/Citibank, New York,

oud-minister van Financiën

Benoemd 12 mei 2004, herbenoemd 28 april 2008, herbenoembaar in 2012.

De heer Ruding is lid van de Raad van Commissarissen van Corning Inc. (V.S.) en RTL Group (Luxemburg). Daarnaast bekleedt de heer Ruding een aantal nevenfuncties in nationaal en internationaal verband.

Mevr. mr. Y.C.M.T. van Rooy

vicevoorzitter tevens secretaris

hoofdfunctie: voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht

Benoemd 12 mei 2004, herbenoemd 28 april 2008, herbenoembaar in 2012.

Mevrouw Van Rooy is plaatsvervangend kroonlid van de SER. Daarnaast bekleedt mevrouw Van Rooy negen nevenfuncties.

Drs. R.J.N. Abrahamsen

oud-managing director en chief financial officer KLM Royal Dutch Airlines

Benoemd 17 mei 2006, herbenoemd 26 april 2010, herbenoembaar in 2014.

De heer Abrahamsen is lid van de Raad van Commissarissen van TNT NV.

Daarnaast bekleedt de heer Abrahamsen vier commissariaten en een nevenfunctie.

Drs. H.H. Apotheker

hoofdfunctie: waarnemend burgemeester van de gemeente Súdwest Fryslân

Benoemd 16 mei 2002, herbenoemd 17 mei 2006, tweede maal herbenoemd 26 april 2010, aftredend in 2014.

Naast zijn hoofdfunctie bekleedt de heer Apotheker een commissariaat.

Mevr. drs. H.G.O.M. Berkers

oud-lid Raad van Bestuur Catharina-ziekenhuis Eindhoven

Benoemd 27 april 2009, herbenoembaar in 2013.

Mevrouw Berkers is lid van de Raad van Commissarissen van NV Industriebank LIOF.

Daarnaast bekleedt mevrouw Berkers een andere nevenfunctie.

Mevr. S.M. Dekker

oud-minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Benoemd 24 mei 2007, herbenoembaar in 2011.

Mevrouw Dekker is lid van de Raad van Commissarissen van DHV Groep, voorzitter van de Raad van Toezicht van het Kadaster en voorzitter van de Strategische Adviesraad Bouw en Ondergrond van TNO.

Daarnaast bekleedt mevrouw Dekker acht nevenfuncties.

Dr. W.M. van den Goorbergh

oud-vicevoorzitter Raad van Bestuur Rabobank Nederland

Benoemd 15 mei 2003, herbenoemd 24 mei 2007, herbenoembaar in 2011.

De heer Van den Goorbergh is voorzitter van de Raad van Commissarissen van DELA, van De Welten Groep Holding BV en van NIBC Bank NV en lid van de Raad van Commissarissen van Mediq NV. Voorts is hij vicevoorzitter van het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit Nijmegen.

Daarnaast bekleedt de heer Van den Goorbergh een commissariaat en dertien nevenfuncties.

Mr. R.J.J.M. Pans

hoofdfunctie: voorzitter van de directieraad van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Benoemd 15 mei 2003, herbenoemd 24 mei 2007, herbenoembaar in 2011.

De heer Pans is voorzitter van de Raad van Toezicht van Zorggroep Almere en van Coloriet.

Daarnaast bekleedt de heer Pans drie nevenfuncties.

Mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

hoofdfunctie: burgemeester van de gemeente 's-Hertogenbosch

Benoemd 18 mei 2000, herbenoemd 12 mei 2004, tweede maal herbenoemd 28 april 2008, aftredend in 2012.

Uit hoofde van zijn hoofdfunctie is de heer Rombouts onder meer korpsbeheerder van de Politieregio Brabant-Noord, voorzitter van de Veiligheidsregio Brabant-Noord en voorzitter van het algemeen bestuur van Stadsgewest 's-Hertogenbosch.

Daarnaast bekleedt de heer Rombouts twaalf nevenfuncties.

¹⁸ Taken en verantwoordelijkheden van (de leden van) de Raad van Commissarissen zijn beschreven in het reglement van de Raad van Commissarissen, dat is gepubliceerd op de website van de bank (www.bng.nl). Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen in overeenstemming met de Nederlandse corporate governance code tweemaal worden herbenoemd. Het profiel van de Raad van Commissarissen en het rooster van aftreden zijn eveneens op de website van de bank te vinden.

¹⁹ Commissariaten en nevenfuncties worden met naam genoemd indien dit commissariaten bij beursgenoteerde ondernemingen betreft of voor zover deze van belang worden geacht voor de uitoefening van de taak van commissaris bij BNG. Alle commissarissen bij BNG hebben de Nederlandse nationaliteit.

Verslag van de Raad van Commissarissen

Jaarrekening en dividendvoorstel

Het jaarverslag van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, dat hierbij aangeboden wordt, bevat onder meer de jaarrekening en het verslag over het jaar 2010, opgemaakt door de Raad van Bestuur. De jaarrekening 2010 is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring door Ernst & Young Accountants LLP. Wij stellen de aandeelhouders voor de jaarrekening vast te stellen en de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor het blijkens de jaarrekening en het jaarverslag door de Raad van Bestuur gevoerde bestuur en voor het door onze raad gehouden toezicht. Bij vaststelling van de jaarrekening en de daarin opgenomen winstverdeling, zal over het boekjaar 2010 een dividend van EUR 2,30 per aandeel van nominaal EUR 2,50 worden uitgekeerd (2009: EUR 2,49).

Profiel Raad van Commissarissen

Het profiel van de Raad van Commissarissen is in 2010 uitgebreid met de algemene eisen die de Code Banken stelt aan leden van raden van commissarissen en leden van audit- en risicocommissies. Het gewijzigde profiel is op 26 april 2010 besproken in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De raad was in 2010 samengesteld overeenkomstig het gewijzigde profiel.

Samenstelling Raad van Commissarissen

In het verslagjaar is de samenstelling van de raad ongewijzigd gebleven.

In verband met het periodieke aftreden van de heer drs. R.J.N. Abrahamsen en de heer drs. H.H. Apotheker zijn in 2009 individuele profielschetsen opgesteld, passend binnen de profielschets van de gehele raad. Op basis hiervan zijn beoordelingsgesprekken met betrokkenen gevoerd. De raad heeft besloten hen voor te dragen voor herbenoeming. Op 26 april 2010 zijn zij door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders herbenoemd. Op dezelfde datum hebben aandeelhouders kennis genomen van de individuele profielschetsen die zijn opgesteld in verband met de aankondiging van het periodieke aftreden in 2011 van mevrouw S.M. Dekker, de heer dr. W.M. van den Goorbergh en de heer mr. R.J.J.M. Pans. Bij de jaarlijkse evaluatie van zijn functioneren heeft de Raad van Commissarissen geconcludeerd dat met de voordracht tot herbenoeming van de genoemde personen de raad en het Audit & Risk Committee aan het gewenste profiel blijven beantwoorden en dat de raad over een voldoende aantal leden beschikt om zijn functie, ook in de commissies van de raad, goed te kunnen uitoefenen.

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is opgenomen in het hoofdstuk Organisatie. Van iedere commissaris worden in dit hoofdstuk de gegevens vermeld die relevant zijn voor de vervulling van de taak als commissaris.

Permanente educatie Raad van Commissarissen

Met ingang van 1 januari 2010 is een programma van permanente educatie voor alle leden van de raad ingesteld. In 2010 voorzag dit programma voor de leden van de Raad van Commissarissen gezamenlijk in een onderdeel over Corporate governance en integriteit. Sprekers waren prof. dr. R. Jeurissen (hoogleraar Bedrijfsethiek aan Nyenrode Business Universiteit) en prof.dr. A. Schilder RA (oud-directeur Toezicht DNB en voorzitter IAASB). Voor de leden met specifieke deskundigheid en ervaring op het terrein van de financiële sector is een bijeenkomst verzorgd over Riskmanagement. Dr. P. Hilbers (divisie-directeur Toezicht Beleid DNB en hoogleraar Toezicht financiële instellingen aan Nyenrode Business Universiteit) heeft daarin Capita Selecta uit Basel III behandeld. Voor de overige leden van de raad heeft prof. dr. D.A. de Waard (hoogleraar Auditing aan de Rijksuniversiteit Groningen) een bijeenkomst verzorgd over relevante ontwikkelingen in de financiële sector in relatie tot de ontwikkeling van BNG, in het bijzonder duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Alle commissarissen hebben deelgenomen aan het programma van permanente educatie. Van de geboden gelegenheid individuele opleidingswensen kenbaar te maken en een toegesneden opleiding te volgen is geen gebruik gemaakt. De effectiviteit van het programma is door de raad geëvalueerd. De raad heeft geconcludeerd dat het programma aan zijn doel beantwoordt en dat de opzet van het programma in 2011 gelijk kan blijven. De raad heeft voorts vastgesteld welke in de Code Banken genoemde onderwerpen in 2011 aan de orde dienen te komen.

Profiel Raad van Bestuur

Hoewel de Code Banken dit niet voorschrijft, heeft de Raad van Bestuur van zichzelf een profiel opgesteld, waarvan de algemene eisen die de Code Banken stelt aan leden van raden van bestuur deel uitmaken. Het profiel is besproken met en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. De Raad van Bestuur was in 2010 samengesteld overeenkomstig het profiel en heeft dienovereenkomstig gefunctioneerd.

Permanente educatie Raad van Bestuur

Alle leden van de Raad van Bestuur hebben deelgenomen aan alle onderdelen van het programma van permanente educatie voor de Raad van Commissarissen.

Daarnaast hebben twee leden van de Raad van Bestuur in 2010 een op hun individuele behoefte toegesneden opleiding gevolgd bij Euromoney en heeft een derde lid van de Raad van Bestuur deelgenomen aan de Nomura Central bankers Conference 2010. De evaluaties van deze opleidingen zijn besproken in de jaarlijkse beoordelingsgesprekken met de leden van de Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen heeft geconcludeerd dat de leden van de Raad van Bestuur voldoen aan de Beleidsregel deskundigheid van AFM en DNB, die naar verwachting in 2011 in werking zal treden.

Functioneren Raad van Commissarissen

In 2010 heeft de jaarlijkse evaluatie door de Raad van Commissarissen van zijn eigen functioneren plaatsgevonden onder onafhankelijke begeleiding van de heer H.E. van Wijk (Van Wijk Advies, voor Bestuur en Toezicht). De schriftelijke rapportage van de heer Van Wijk is op 7 januari 2011 door hem toegelicht in de raad en door de raad besproken. De beschikbaarheid en bereikbaarheid van commissarissen ten behoeve van vergaderingen van de raad en van commissies van de raad gaf geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. De heer Van Wijk heeft geconcludeerd dat de raad goed functioneert, maar dat er enkele punten van aandacht zijn, zoals de borging van de aanwezigheid van voldoende financiële kennis in de raad op lange termijn, de diversiteit naar leeftijd en het belang van permanente educatie op individueel vlak. De raad deelt de conclusies van de heer Van Wijk en zal hieraan in 2011 een vervolg geven.

Activiteiten Audit & Risk Committee

Het Audit & Risk Committee kwam in het verslagjaar drie maal in vergadering bijeen. Alle vergaderingen van het comité zijn bijgewoond door de interne en externe accountant. Het comité heeft de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen voorbereid inzake de halfjaar- en de jaarcijfers, de management letters van de interne en externe accountant en de reactie daarop van de Raad van Bestuur. De interne en externe accountant waren aanwezig bij de bespreking van de jaarstukken in de raad. Ook heeft het Audit & Risk Committee de besluitvorming door de voltallige raad voorbereid inzake de risk appetite van BNG (inclusief risicobeleid, risicoprofiel, risicobeheersingssysteem, kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag), de rapportage solvabiliteitsplichtige kredietverlening, de sectoranalyses, de rapportage Triple A-beleggingsportefeuille en de implementatie van onderdelen van de Code Banken (productgoedkeuring, aanpassing Audit & Risk Committee Charter en aanpassing Internal Audit Charter). Het Audit & Risk Committee heeft verder gesproken over de voortgang

van het kredietproces, de mogelijkheden voor financiering van de volkshuisvestingssector, de impact van de nieuwe regelgeving van het Basels Comité op BNG, het complianceverslag 2009, de incidentenrapportage 2009, het complianceprogramma 2011, het jaarplan IAD 2011 en het auditplan van de externe accountant in het kader van de controle van de jaarrekening BNG 2010. Deze onderwerpen zijn ook in de Raad van Commissarissen aan de orde geweest. Standaard overlegt het Audit & Risk Committee eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur met de interne en externe accountant. Uit dit overleg zijn in 2010 geen bijzondere punten van aandacht naar voren gekomen.

Activiteiten Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie kwam in het verslagjaar eenmaal in vergadering bijeen. De commissie heeft de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen voorbereid inzake de doelstellingen voor de variabele beloning van de Raad van Bestuur over 2010, het remuneratierapport, alsmede de evaluatie van het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur, het beloningsbeleid van het senior management en de beginselen van het beloningsbeleid van de overige medewerkers in onderlinge samenhang, inclusief de hoogste variabele beloningen.

Activiteiten Selectie- en Benoemingscommissie

De Selectie- en Benoemingscommissie kwam in het verslagjaar tweemaal in vergadering bijeen. De commissie heeft de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen voorbereid inzake de aanpassing van het profiel van de raad, de (her)benoeming van commissarissen, het profiel van de Raad van Bestuur, de rapportage over de doelstellingen voor de variabele beloning van de Raad van Bestuur over 2009, de taakverdeling binnen de Raad van Bestuur, de nevenfuncties van de bestuursleden en het programma van permanente educatie voor de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur.

Activiteiten Commissie Marktstrategie

De Commissie Marktstrategie kwam in het verslagjaar tweemaal bijeen. De commissie heeft de relevante ontwikkelingen besproken inzake de klantengroepen van BNG en de toereikendheid van de bestaande en potentiële dienstverlening aan deze klantengroepen. Daarnaast heeft de commissie de bespreking door de voltallige Raad van Commissarissen van de meerjarenvisie voorbereid, alsmede de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen over de voor BNG relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen en over het jaarplan 2011.

Activiteiten Raad van Commissarissen

In de verslagperiode kwam de Raad van Commissarissen zesmaal in vergadering bijeen. Naast de hiervoor genoemde punten kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: het jaarplan en budget 2011, het sociale beleid, de implementatie van de Code Banken, integraal schatkist-bankieren met leenfaciliteit en de staatssteunbeschikking inzake woningcorporaties. De voltallige raad heeft onder meer zijn goedkeuring gegeven aan de meerjarenvisie, het jaarplan en budget 2011, de risk appetite, het profiel van de Raad van Bestuur, het beloningsbeleid voor het senior management en het beleid van de bank op het terrein van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De raad heeft de hoogste variabele beloningen binnen de bank besproken en geconcludeerd dat deze passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid van BNG.

Beloningsbeleid leden Raad van Bestuur

Het beloningsbeleid leden Raad van Bestuur is mede bepaald door overheidsbeleid en de Nederlandse corporate governance code en met ingang van 1 januari 2010 tevens door de Code Banken. Het beloningsbeleid voor leden van de Raad van Bestuur van BNG bevindt zich binnen de kaders van deze codes en is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 27 april 2009 als volgt vastgesteld.

Uitgangspunt voor het beloningsbeleid is, dat gekwalificeerde en deskundige bestuurders kunnen worden aangetrokken en behouden.

Voor het beoordelen van het beloningsbeleid van BNG is het van belang te onderkennen dat BNG een bancaire instelling is met een balanstotaal van thans circa EUR 120 miljard. De aandelen worden gehouden door de Staat en decentrale overheden. Zij verstrekt in concurrentie met andere banken solvabiliteitsvrije en solvabiliteitsplichtige kredieten aan overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Voor haar financiering is BNG afhankelijk van de internationale kapitaalmarkten. Op grond van haar triple A-status heeft de bank een scherpe inkooppositie. Hierdoor is BNG in staat om bij te dragen aan een aantrekkelijke financiering van de publieke investeringen, zoals omschreven in de statuten van de bank. Het behoud hiervan is dan ook van het grootste belang.

BNG wil er niet alleen in goede tijden maar ook in moeilijke omstandigheden steeds zijn voor de financiering van de

publieke taak. Dit vraagt permanente aandacht voor het in balans houden van een scherp prijsbeleid en een goed rendement. Hiervoor is een effectieve bedrijfsvoering tegen zo laag mogelijke kosten vereist.

BNG valt onder de werking van de Wet op het Financieel Toezicht en derhalve onder het toezicht van de Nederlandsche Bank. Bestuurders worden getoetst op betrouwbaarheid en deskundigheid en hun benoeming behoeft vooraf goedkeuring van de Nederlandsche Bank. Voorts valt BNG onder het gedragstoezicht van de Autoriteit Financiële Markten.

Eenzijds streeft BNG naar marktconforme arbeidsvoorwaarden en beloning van haar Raad van Bestuur. Anderzijds wordt gestreefd naar matiging van de topbeloningen. Marktconform wil zeggen: vastgesteld vanuit een vergelijking met wat gebruikelijk is in de voor BNG relevante arbeidsmarkt in Nederland. Voor deze vergelijking is in overleg met aandeelhouders een referentiegroep gedefinieerd van financiële en hiermee vergelijkbare instellingen in zowel de (semi)publieke als de private sector¹⁰. Bij het vergelijken van beloningen wordt gebruik gemaakt van onafhankelijk extern advies, waarbij de beloningen gerelateerd worden aan de zwaarte van (met de bestuursfuncties bij BNG vergelijkbare) (top)functies in de referentiegroep. Bij het bepalen van de zwaarte van de functies binnen BNG wordt rekening gehouden met het hierboven aangegeven profiel van de bank. Voor de marktconformiteit is de mediaan van de vaste plus alle variabele beloningen in de referentiegroep uitgangspunt.

Gezien het streven naar matiging van de topbeloningen is door aandeelhouders aangedrongen op het instellen van een maximum voor de beloning van de Raad van Bestuur van BNG. In overleg met aandeelhouders is, in lijn met het beloningsbeleid van de rijksoverheid ten aanzien van staatsdeelnemingen, vastgesteld dat voor nieuwe bestuurders de som van de vaste en variabele beloning in 2009 maximaal EUR 310.000 bedroeg. Deze bovengrens voor de beloning zal jaarlijks (met ingang van 2010) worden verhoogd met de algemene verhogingen in de Algemene Bank-CAO. Slechts met instemming van aandeelhouders kan van deze bovengrens voor de beloning worden afgeweken.

Het vastgestelde beloningsbeleid is integraal van toepassing op na 1 januari 2009 benoemde bestuurders.

¹⁰ De referentiegroep bestaat uit: AFM, Agentschap Financiën, DNB, FMO, IBG, NWB, SVB, UWV, wethouder grote stad, AEGON, APG, Cordares, De Lage Landen, Delta Lloyd Groep, Friesland Bank, ING Group, NIBC, PGGM, Rabobank, Robeco, SNS Reaal, Triodos Bank en Van Lanschot.

Bij de aanstelling van een nieuwe bestuurder zal tevens rekening worden gehouden met het arbeidsverleden van de betrokkene. Voor de eerder benoemde bestuurders worden de bestaande arbeidsovereenkomsten gerespecteerd. De ruimte die deze overeenkomsten bieden om de beloning zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met het hierboven weergegeven beleid wordt benut. De Raad van Commissarissen beziet in beginsel tweejaarlijks of ontwikkelingen binnen de referentiegroep aanleiding geven de arbeidsvoorwaarden van de Raad van Bestuur te wijzigen.

Primaire beloning

De primaire beloning bestaat uit twee componenten.

Vaste beloning

Het vaste deel van de beloning is opgebouwd uit 12 keer het maandsalaris plus vakantietoeslag.

Variabele beloning

Jaarlijks stelt de Raad van Commissarissen de door de Raad van Bestuur te behalen doelstellingen vast. Deze worden afgestemd op de langetermijnstrategie van de bank en zijn concreet en ambitieus. Zij bestaan enerzijds uit een aantal kwantitatieve doelstellingen; daarnaast worden kwalitatieve doelstellingen overeengekomen die voor de bedrijfsvoering en/of voor het individueel functioneren van de bestuursleden van belang zijn.

Per doelstelling wordt vastgesteld welk relatief gewicht deze heeft in het totaal der doelstellingen. Ten slotte wordt – eveneens per doelstelling – vastgesteld in welke mate over- of onderschrijding van het gestelde doel van invloed is op de toekenning van het desbetreffende deel van de variabele beloning. Voor ieder lid van de Raad van Bestuur bedraagt de variabele beloning per jaar maximaal 35% van de vaste beloning. Bij prestaties ‘at target’ op de kwantitatieve doelstellingen wordt 70% van de maximale variabele beloning uitgekeerd.

Aan het eind van het jaar wordt door de Raad van Bestuur gerapporteerd over de bereikte resultaten in verband met de afgesproken doelstellingen. Aan de hand van deze rapportage beslist de Raad van Commissarissen op voorstel van de Remuneratiecommissie en de Selectie- en Benoemingscommissie over de toekenning van het variabele beloningsdeel. De helft van de variabele beloning

wordt aan het begin van het jaar, volgend op het jaar waarop de doelstellingen van toepassing zijn, uitgekeerd. De andere helft van de variabele beloning wordt voorwaardelijk toegekend en drie jaar later uitgekeerd, tenzij dan is gebleken dat het behalen van de doelstellingen de continuïteit van BNG op langere termijn heeft geschaad. De door de Raad van Bestuur gerapporteerde resultaten in verband met de afgesproken kwantitatieve doelstellingen worden door de externe accountant getoetst.

In het jaarverslag wordt over de gevolgde gang van zaken verantwoording afgelegd. Daarbij zal over de gestelde doelen en de realisatie daarvan op een zodanige wijze worden gerapporteerd, dat de belangen van BNG en haar aandeelhouders niet worden geschaad. Voorts zal, met inachtneming van deze belangen, de Raad van Commissarissen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders inzicht geven in de voor het lopende jaar overeengekomen doelstellingen en daarbij behorende streefwaarden.

Overige arbeidsvoorwaarden

Financiering pensioen

De bepalingen van het pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP (middelloonstelsel) zijn van toepassing op de vaste beloning. Het variabele deel van de beloning is niet pensioendragend.

Emolumenten

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen jaarlijks een redelijke vergoeding voor representatiekosten.

De leden van de Raad van Bestuur maken gebruik van een door BNG ter beschikking gestelde auto. Voor zakelijk vervoer maken zij gebruik van de diensten van een chauffeur.

Een aantal overige regelingen is, gelijk aan het personeel van BNG, voor de Raad van Bestuur van toepassing. Dit betreft de ziektekostenverzekering en regelingen met betrekking tot hypothecaire financiering, studiekostenvergoeding, gratificatie bij dienstjubilea en verlof.

De leden van de Raad van Bestuur bezitten geen aandelen of opties BNG en ontvangen geen additionele beloning via de dochtermaatschappijen van de bank.

Duur en beëindiging van de arbeidsovereenkomst

In de arbeidsovereenkomsten met na 17 februari 2006 benoemde leden van de Raad van Bestuur wordt een benoemingstermijn van vier jaar vastgelegd. In deze arbeidsovereenkomst wordt ook vastgelegd dat ieder der partijen tegen het einde van iedere maand de overeenkomst kan opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden voor de leden van de Raad van Bestuur en een termijn van zes maanden voor BNG. Er kan slechts sprake zijn van een schadevergoeding indien:

- de overeenkomst op initiatief van BNG wordt beëindigd en deze beëindiging niet haar uitsluitende of voornaamste reden vindt in handelingen, nalatigheden of het functioneren van het desbetreffende lid van de Raad van Bestuur;
- de beëindiging van de arbeidsovereenkomst een gevolg is van een zodanige wijziging in de machts- of zeggenschapsverhoudingen in de vennootschap dat van het desbetreffende lid van de Raad van Bestuur in redelijkheid niet kan worden gevergd dat hij of zij deze functie blijft vervullen.

In beide gevallen is BNG ten hoogste een vergoeding verschuldigd die gelijk is aan het laatstgenoten jaarsalaris plus vakantietoeslag (het vaste deel van de beloning).

Realisatie van de doelstellingen variabele beloning 2010

Voor de variabele beloning over 2010 gold een markt-aandeelstelling voor de kredietverlening in de sectoren gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen (wegingsfactor 25%) en een productiedoelstelling voor de overige kredietverlening zoals opgenomen in het jaarplan 2010 (wegingsfactor 10%). Daarnaast gold een rendementsdoelstelling (wegingsfactor 30%).

De vastgestelde kwalitatieve doelstellingen (wegingsfactor 35%) betroffen onder meer afspraken over kostenbeheersing en het realiseren van modellen ten behoeve van een modelmatige benadering van kredietrisico-beoordeling en -beheer en de voorbereiding/implementatie van een herzien, bij BNG passend, prudent liquidi-teitsbeleid, binnen de kaders van het door het Basels Comité gepubliceerde International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring. Op advies van de Selectie- en Benoemingscommissie heeft de Raad van Commissarissen vastgesteld dat de doelstellingen variabele beloning 2010 door elk van de leden van de Raad van Bestuur zijn gehaald en dat daaraan een uitkeringspercentage van 98% wordt verbonden (2009: 86%).

De Raad van Commissarissen acht deze uitkomst billijk en heeft geen gebruik gemaakt van zijn discretionaire bevoegdheid de variabele beloning aan te passen. Ook heeft de Raad van Commissarissen in 2010 geen enkele aanleiding gehad om te overwegen van zijn bevoegdheid tot terugvordering van variabele beloning over eerdere jaren gebruik te maken.

Uitkomsten beloningsbeleid 2010 en vooruitzichten komende jaren

De zittende bestuurders zijn benoemd vóór 1 januari 2009. De met hen gesloten arbeidsovereenkomsten worden gerespecteerd. Rekening houdend met het vastgestelde uitkeringspercentage voor de variabele beloning over 2010 luiden de uitkomsten van het beloningsbeleid 2010 als volgt. Er is geen sprake van toegekende aandelen/opties, noch van overige emolumenten. De hoogte van de variabele beloning over 2010 (i.c. 34%) valt binnen de vooraf vastgestelde bandbreedte van minimaal 0% en maximaal 35% van de vaste beloning.

Beloning leden Raad van Bestuur (bedragen in duizenden euro's)

	2010	2009	2010*	2009	2010	2009	2010	2009
	Vaste beloning		Variabele beloning		Totaal		Bijdragen pensioen	
C. van Eykelenburg	439	439	75	133	514	572	140	136
J.J.A. Leenaars	360	360	56	99	416	459	116	115
J.C. Reichardt	312	266	53	80	365	346	51	46
	1.111	1.065	184	312	1.295	1.377	307	297

* In 2010 betreft dit de helft van de variabele beloning over 2010. De andere helft van de variabele beloning wordt voorwaardelijk toegekend en drie jaar later uitgekeerd, tenzij alsdan is gebleken dat het behalen van de doelstellingen de continuïteit van BNG op langere termijn heeft geschaad.

Voor 2011 en volgende jaren worden geen wijzigingen in het vigerende beloningsbeleid voorzien, behoudens uit hoofde van de Regeling beheerst beloningsbeleid van DNB. De vaste beloning van de zittende bestuurders blijft in 2011 ongewijzigd (behoudens cao-verhogingen), evenals de verhouding tussen de vaste en de variabele beloning.

Vastgestelde doelstellingen variabele beloning 2011

De missie van BNG is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: het behoud van substantiële marktaandeelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. In lijn hiermee zijn voor de variabele beloning over 2011 de volgende doelstellingen vastgesteld. Voor 2011 geldt een marktaandeelstelling (wegingsfactor 15%) voor de kredietverlening in de sectoren gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen en een productiedoelstelling (wegingsfactor 10%) voor de overige kredietverlening zoals opgenomen in het jaarplan 2011. Voorts geldt een rendementsdoelstelling (wegingsfactor 40%). Naast deze kwantitatieve doelstellingen zijn kwalitatieve doelstellingen (wegingsfactor 35%) vastgesteld. Voor 2011 betreffen deze onder meer afspraken over de implementatie van een nieuwe riskmanagementapplicatie, de realisatie van MVO-doelstellingen en de verdere inbedding van de Code Banken in de BNG-organisatie. De totale kosten dienen uit te komen binnen het voor 2011 vastgestelde budget. De Raad van Commissarissen zal begin 2012 beoordelen in welke mate deze doelstellingen zijn gehaald. Het hieraan te verbinden uitkeringspercentage bedraagt minimaal 0% en maximaal 100%. Bij een uitkeringspercentage van 0% wordt geen variabele beloning uitgekeerd. Bij een uitkeringspercentage van 100% zal de variabele beloning over 2011 uitkomen op 35% van de vaste beloning. De helft van de variabele beloning wordt voorwaardelijk toegekend en drie jaar later uitgekeerd, tenzij is gebleken dat het behalen van de doelstellingen de continuïteit van BNG op langere termijn heeft geschaad.

Contacten met de Ondernemingsraad

De Raad van Commissarissen was vertegenwoordigd in twee van de zeven overlegvergaderingen van de Raad van Bestuur met de Ondernemingsraad. Ook in 2010 was er een themabijeenkomst van de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur en de Ondernemingsraad. De contacten met de Ondernemingsraad worden zeer op prijs gesteld.

De Raad van Commissarissen heeft met waardering kennisgenomen van de door de Raad van Bestuur en de medewerkers in 2010 behaalde resultaten. Op goede wijze is invulling gegeven aan de essentiële rol van de bank in het belang van de publieke taak.

Namens de Raad van Commissarissen

H.O.C.R. Ruding, voorzitter

Y.C.M.T. van Rooy, secretaris

Den Haag, 4 maart 2011

Verslag van de Raad van Bestuur

BNG kijkt terug op een bijzonder positief jaar ondanks de nog altijd onzekere marktomstandigheden. Een meer dan redelijk rendement voor de aandeelhouders is gecombineerd met recordscores op het gebied van nieuwe kredietverlening aan klanten en ten aanzien van marktaandelen. Nagenoeg alle doelstellingen van de bank zijn in 2010 gerealiseerd.

BNG sluit de verslagperiode af met een nettowinst van EUR 257 miljoen, een daling van EUR 21 miljoen in vergelijking met 2009. De nettowinst werd positief beïnvloed door een significant hoger renteresultaat, vooral veroorzaakt door de toename van de langlopende kredietportefeuille en door op prudente wijze gebruik te maken van de aanhoudend steile rentecurve. Het resultaat financiële transacties was in 2010 daarentegen negatief, vooral als gevolg van de schulden crisis in verschillende eurolanden. Aandeelhouders wordt voorgesteld om EUR 128 miljoen uit te keren. Dit komt neer op EUR 2,30 per aandeel (2009: EUR 2,49).

Het herstel van de wereldeconomie verloopt sneller dan verwacht. Vooral de opkomende landen dragen bij aan de toenemende groei van de internationale handel. Met name door de gestegen export wisten de westerse landen de recessie achter zich te laten. Een aantal financieel zwakkere Europese landen kwam in problemen door oplopende overheidstekorten, veelal als gevolg van de noodzakelijke reddingsacties ten behoeve van de lokale banken. Scherp oplopende rentetarieven voor deze landen zijn onder meer het gevolg. De uit deze situatie voortvloeiende onzekerheid over de toekomst van de euro zorgde voor veel onrust en volatiliteit op de kapitaalmarkten. Het deel van de activa dat wordt gewaardeerd tegen marktwaarde is hierdoor per saldo negatief beïnvloed.

De klanten van de bank worden geconfronteerd met diverse tegenvallers, zoals bezuinigingen, tegenvallende projectopbrengsten en (onzekerheden over) nieuwe regelgeving. Anticiperend op de nieuwe regelgeving en profiterend van de historisch lage lange rente hebben voornamelijk corporaties de vraag naar langlopende kredietverlening in 2010 naar recordhoogte opgedreven. De verstrekte langlopende kredietverlening aan klantengroepen nam in vergelijking met 2009 toe met 89% tot EUR 16,3 miljard. Door de terughoudendheid van concurrenten om aan te bieden op het scherpe prijsniveau van BNG en door de behoefte van klanten aan soms zeer lange looptijden, waren ook de marktaandelen van BNG in alle sectoren hoger dan ooit tevoren.

BNG heeft haar liquiditeitspositie in 2010 ten opzichte van 2009 kunnen verbeteren door meer langlopende financiering aan te trekken tegen licht gunstigere voorwaarden. De bank heeft in 2010 haar kring van potentiële beleggers uitgebreid door het integreren van de zogeheten Rule 144A in het bestaande Debt Issuance Programme. Amerikaanse institutionele beleggers hebben hierdoor de mogelijkheid om nu ook direct bij uitgifte deel te nemen in emissies van de bank. De triple A-ratings van de bank zijn herbevestigd en het vertrouwen van beleggers in de bank bleef groot. Ten behoeve van de kredietverlening en herfinanciering heeft de bank in 2010 een recordbedrag van EUR 18,2 miljard (2009: EUR 14,5 miljard) aan langlopende financiering aangetrokken. De bank is tevens in staat om tegen aantrekkelijke voorwaarden in haar korte termijn liquiditeitsbehoefte te voorzien.

De strategie van BNG blijft gericht op het maatschappelijke belang en het, ook in moeilijke omstandigheden, aanbieden van gespecialiseerde dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Solvabiliteitsvrije kredietverlening, zowel standaard als maatwerk, is en blijft de kernactiviteit van BNG. Daarnaast biedt de bank haar klanten solvabiliteitsplichtige financiering en betalingsverkeerproducten. Het streven van de bank is om een betrouwbare partner te zijn, de sterke marktpositie te continueren en de relatie met de klanten te bestendigen en waar mogelijk te verbeteren.

Eind 2010 heeft het Basels Comité voor Banktoezicht onder de noemer Basel III nieuwe richtlijnen uitgevaardigd met betrekking tot kapitaaleisen waaraan banken op termijn moeten gaan voldoen. BNG heeft in beginsel begrip voor dergelijke nieuwe regelgeving, maar constateert tevens dat de voorstellen ook neveneffecten hebben voor banken die de crisis goed doorstaan hebben. Voor BNG knelt vooral het Baselse voornemen om de minimumnorm van de leverage ratio vanaf 2018 op 3% vast te stellen. BNG bestudeert de huidige voorstellen en onderzoekt de mogelijkheden op welke wijze op termijn aan deze regelgeving kan worden voldaan. Uiteraard wijst de bank alle betrokken partijen op de ongewenste effecten van deze regelgeving op gespecialiseerde banken zoals BNG.

Naast de aanpassingen van de Baselse wet- en regelgeving zullen ook de boekhoudregels (IFRS) ingrijpend veranderen. De hiervoor noodzakelijke aanpassingen en het risicobeheer van de bank vragen om investeringen in nieuwe systemen en uitbreiding van personeel.

Economische ontwikkelingen

Na de ernstigste crisis sinds de jaren dertig van de vorige eeuw heeft de wereldeconomie in het afgelopen jaar weer een opgaande lijn laten zien. In de opkomende landen, die niet of nauwelijks werden geraakt door de financiële crisis, is de bedrijvigheid sterk gegroeid. De toenemende vraag vanuit China en andere opkomende landen heeft tot een groei van de internationale handel geleid (grafiek 1).

De westerse landen hebben daardoor in 2010 de economische recessie achter zich kunnen laten. Desondanks was de onbenutte productiecapaciteit groot en de werkloosheid hoog, zodat de inflatie in het verslagjaar in de voornaamste industrielanden historisch laag is gebleven.

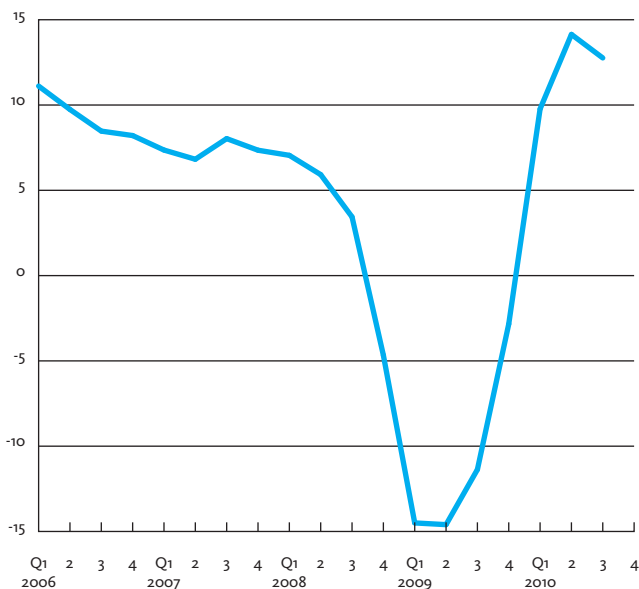
De conjuncturele ontwikkelingen in de afzonderlijke landen en regio's liepen uiteen. In de Verenigde Staten, waar de overheid een zeer expansief budgettair beleid aanhoudt, is de binnenlandse vraag relatief sterk toegenomen. Huishoudens hebben, gestimuleerd door lagere belastingen, meer uitgegeven, hoewel het vertrouwen in de economie op een laag niveau bleef. Ook bedrijven hebben in 2010 meer geïnvesteerd, zowel in vaste activa als in voorraden. De activiteiten in de woningbouw zijn daarentegen teruggevallen, nadat de fiscale stimuleringsmaatregelen van de overheid in het voorjaar van 2010 afliepen. De uitvoer van de Verenigde Staten maakte evenwel een sterke expansie door.

Het economisch herstel in de eurozone was beduidend gematigder dan in de Verenigde Staten en werd vooral gedragen door de uitvoer en de voorraadinvesteringen.

De Duitse economie, die relatief open is en beschikt over een omvangrijke en sterke industrie, is in 2010 sterk gegroeid. Frankrijk en de noordelijke eurolanden hebben zich, eveneens dankzij de aantrekkelijke uitvoer, ten dele hersteld van de forse krimp in 2009. Minder gunstig was de ontwikkeling van de bedrijvigheid in de financieel zwakkere eurolanden. De concurrentiepositie van deze landen is in de achterliggende jaren danig verzwakt. Daarbovenop zijn de rentetarieven in deze landen scherp gestegen als gevolg van oplopende overheidstekorten en een daardoor tanend vertrouwen van beleggers. In Griekenland zijn de financieringsproblemen van de overheid in het voorjaar van 2010 zodanig toegenomen dat ook het vertrouwen in de euro in het geding kwam. De andere eurolanden waren genoodzaakt het land in samenwerking met de Europese Unie (EU) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) te hulp te schieten. Naar aanleiding van de Griekse crisis is een tijdelijke regeling inzake liquiditeitssteun in het leven geroepen. In het najaar heeft Ierland als eerste en tot nu toe enige euroland een beroep op deze regeling gedaan. Inmiddels is in de EU overeenstemming bereikt over een permanente regeling inzake liquiditeitssteun die in 2013 van kracht zal worden. Een belangrijk verschil met de huidige tijdelijke regeling is dat de nieuwe regelgeving overeenkomstig het voornemen herstructurering van schulden mogelijk moet maken. Dit betekent dat private beleggers zoals pensioenfondsen en banken in de toekomst bij schuldenproblemen waarschijnlijk niet langer buiten schot blijven.

Het ruime monetaire beleid is in het verslagjaar door de belangrijkste centrale banken gehandhaafd, al vertoonde het beleid per land en regio belangrijke verschillen.

Grafiek 1, groei internationale handel in procenten, jaar op jaar (bron: Reuters EcoWin)

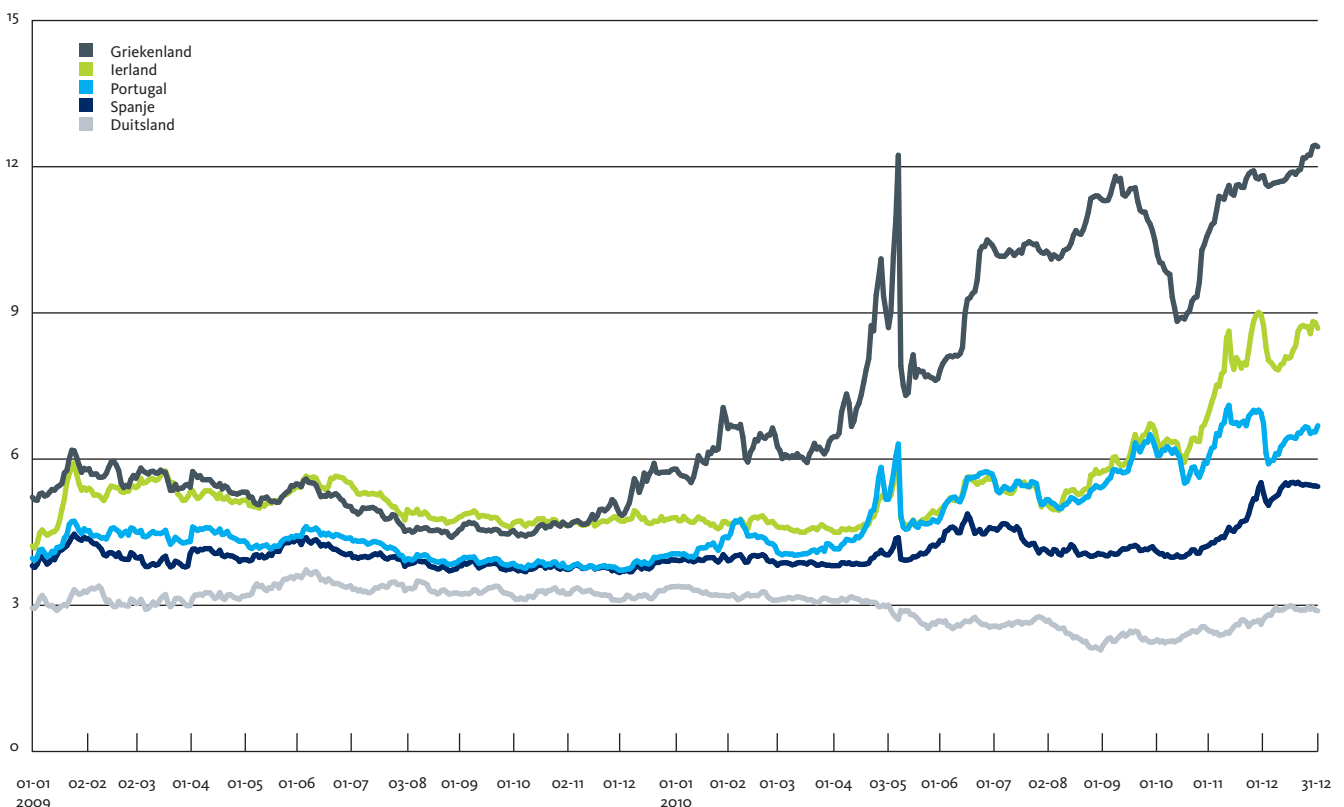
Zo heeft de Amerikaanse centrale bank (Fed) in het najaar besloten tot een tweede programma van kwantitatieve monetaire verruiming ('QE2'). Onder dit programma kan de centrale bank tot en met juni 2011 voor een bedrag van USD 600 miljard aan staatsleningen opkopen. De Fed beoogt met dit beleid niet alleen de lange renteniveaus laag te houden en zo de economische groei te ondersteunen, maar bovendien het ontstaan van deflatie tegen te gaan. De federal funds rate, de Amerikaanse herfinancieringsrente, is gehandhaafd op 0 tot 0,25 procent. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft daarentegen besloten de liquiditeitsverruimende maatregelen te verminderen. De ECB heeft voor een veel geringer bedrag aan staatsleningen opgekocht dan de Fed en heeft bovendien voorkomen dat deze aankopen leidden tot een toename van de geldhoeveelheid in de eurozone. De herfinancieringsrente is onveranderd gebleven op 1,0 procent.

De lange rentetarieven in de voornaamste obligatiemarkten zijn in 2010 gedaald. Dat was niet alleen het gevolg van de gematigde inflatieverwachtingen, maar ook van de in de loop van het verslagjaar toenemende fiscale problemen in een aantal eurolanden. Beleggers toonden hierdoor een grotere voorkeur voor relatief veilig geachte obligaties. Het rendement op tienjarige Amerikaanse staatsleningen is onder invloed daarvan gedaald van 3,8 procent naar 3,3 procent. De Duitse lange rente is in

dezelfde mate naar 2,9 procent afgenomen. De lange rente in ons land bleef in het spoor van de Duitse en is in 2010 geëindigd op 3,1 procent. Een schril contrast vormde de renteontwikkeling in de zwakkere eurolanden. Griekenland spande daarbij de kroon met een stijging met 6,5 procentpunt naar 12,4 procent, maar ook de lange rentetarieven in Ierland, Portugal en Spanje zijn in 2010 sterk gestegen (grafiek 2).

De economische recessie mag geacht worden voorbij te zijn, de gevolgen worden naar onze verwachting in de westerse landen nog jarenlang gevoeld. De overheden die in 2008 en 2009 met budgettaire maatregelen een zware economische recessie hebben voorkomen, dienen ingrijpende bezuinigingen en hervormingen door te voeren. De scherp opgelopen overheidstekorten en -schulden zijn onhoudbaar, zeker gelet op de vergrijzing van de bevolking en de gevolgen die dat voor de overheidsuitgaven zal hebben. De bezuinigingen remmen de economische groei in de komende jaren af. Met name in de financieel zwakkere eurolanden waar de overheden drastische ingrepen als verlagingen van uitkeringen en ambtenarsalarissen door moeten voeren, zullen de economische en maatschappelijke gevolgen aanzienlijk zijn.

Grafiek 2, 10-jaars rentetarieven in een aantal eurolanden (bron: Reuters EcoWin)

De kredietverlening zal zich naar onze mening minder sterk ontwikkelen dan in het recente verleden. De banken dienen in de komende jaren hun bedrijfsvoering aan te passen in anticipatie op nieuwe stringenter internationale regelgeving. Dat betekent dat banken, mede onder invloed van een toegenomen risicoaversie, terughoudender zullen zijn met het verstrekken van kredieten. Aan de andere kant zal ook de kredietvraag naar verwachting minder sterk groeien, zeker in landen waar de hypothecaire schulden van huishoudens sterk zijn opgelopen in relatie tot hun bezittingen.

Nieuwe wet- en regelgeving

In 2010 zijn de contouren van belangrijke nieuwe wet- en regelgeving voor banken, waaronder Basel III en IFRS, duidelijk geworden. Er bestaan nog onzekerheden omdat veel punten nog in detail moeten worden vastgesteld. Niettemin kan geconcludeerd worden dat de impact van vooral de Baselse wet- en regelgeving groot is en ook het bedrijfsmodel van BNG kan raken. Met name de introductie van de leverage ratio in 2018 en een tweetal ratio's voor liquiditeit zullen in de huidige vorm grote gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van de bank. De aanpassingen in de IFRS-regelgeving zullen, volgens de huidige stand van zaken, de balansindeling en de samenstelling van de winst-en-verliesrekening vanaf 2013 ingrijpend wijzigen. Ook de resultaten van banken kunnen sterk wijzigen door de huidige voorstellen. De verwachting is dat de meeste banken, in tegenstelling tot BNG, meer activa op marktwaarde dienen op te nemen met grotere resultaatvolatiliteit als gevolg.

In december 2010 heeft het Basels Comité voor Bankentoezicht de meest recente richtlijnen van Basel III uitgevaardigd. Waar bij de meeste banken de aandacht vooral uitgaat naar de nieuwe kapitaalvereisten ten aanzien van de risicogewogen solvabiliteitsratio's, ligt de focus bij BNG vooral op het Baselse voornemen om de minimumnorm van de (niet-*risicogewogen*) leverage ratio¹¹, vanaf 2018 op minimaal 3 procent vast te stellen. Dit vraagt een forse uitbreiding van het kapitaal van de bank of een significante verlaging van het balanstotaal. De liquiditeitsratio's hebben naar verwachting onder andere gevolgen voor de omvang en de samenstelling van de portefeuille rentedragende waardepapieren. BNG bestudeert de huidige voorstellen en onderzoekt de mogelijkheden op welke wijze op termijn aan deze regelgeving kan worden voldaan.

Daarnaast wijst de bank de toezichhouders en belangenorganisaties op de ongewenste effecten van deze regelgeving op gespecialiseerde banken zoals BNG. Ondanks de onzekerheden en de ogenschijnlijk lange implementatietermijn dienen noodzakelijke beslissingen nu al te worden voorbereid.

¹¹ Deze ratio komt in hoofdlijnen neer op het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. Doordat de leverage ratio geen rekening houdt met de risico's van de activa kan deze ratio een ongunstig effect hebben op banken met een grote solvabiliteitsvrije portefeuille.

Klantontwikkelingen

Publieke sector

Ten tijde van het opstellen van de gemeentebegroting 2011 en de lokale politieke besluitvorming daarover, was de inhoud van het regeerakkoord nog onbekend. Gemeenten hebben in veel gevallen, anticiperend op een veronderstelde grote ingreep in het gemeentefonds, een relatief fors pakket aan bezuinigingsmaatregelen getroffen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat gemeenten de verwachte korting veelal hebben opgevangen door bezuinigingen op het personeelsbestand en het versoberen van culturele voorzieningen.

Het regeerakkoord bevat weliswaar een groot aantal maatregelen die effect hebben op de gemeentelijke financiën, maar de ontwikkeling van het gemeentefonds blijkt gunstiger dan verwacht. De normeringssystematiek wordt vanaf 2012 weer hersteld, nadat deze van 2009 tot en met 2011 was bevroren. Dat betekent dat de ontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2012 weer gelijk opgaat met die van de rijksfinanciën en de rijksbegroting 2011 gaat voor de komende jaren uit van groeiende rijksuitgaven (naar verwachting cumulatief EUR 14 miljard). Het herstel van de normeringssystematiek houdt overigens ook in dat de gemeenten bijdragen in de bezuinigingsopgave van het Rijk (cumulatief EUR 18 miljard). De verwachte gevolgen hiervan op het gemeentefonds hangen samen met een groot aantal aannames en economische factoren, zoals inflatie en economische groei.

Naast de aangekondigde bezuinigingen is er in het regeerakkoord tevens sprake van forse kortingen op de specifieke uitkeringen, zoals die voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Wet werk en bijstand (WWB). Ook wordt stevig ingezet op de overheveling van taken. Twee grote overhevelingoperaties betreffen de jeugdzorg en de dagbesteding en begeleiding AWBZ. Als deze plannen niet gepaard gaan met voldoende financiële middelen, naast beleidsvrijheid en uitvoeringsruimte, kan dit tot aanzienlijke financiële risico's voor gemeenten leiden. Veel maatregelen uit het regeerakkoord vergen nog nadere invulling. De in het akkoord genoemde maatregelen en bijbehorende bedragen kunnen nog wijzigen. Het Rijk en de vertegenwoordigers van de decentrale overheden zullen een nieuw bestuurlijk akkoord sluiten om uitvoering te geven aan de aangekondigde maatregelen in het regeerakkoord.

De crisis op de woningmarkt en de economische crisis betekenen een sterk afgenomen vraag naar locaties voor zowel woningbouw als bedrijven. Uit onderzoek naar de financiële effecten van de crisis op de gemeentelijke grondbedrijven (in opdracht van VNG en VROM) blijkt dat gemeenten in de komende jaren circa EUR 2,4 miljard mislopen aan inkomsten uit grondexploitaties. Hiervan heeft EUR 1 miljard betrekking op noodzakelijke afwaarderingen op gemeentelijk grondeigendom. Deze komen rechtstreeks ten laste van de algemene reserves. Het restant betreft het wegvallen van geraamde toekomstige inkomsten. Dit bedrag komt niet ten laste van de reserves maar beperkt de mogelijkheden tot investeren in ruimtelijke ordening. Dit werd voorheen veelal uit winsten van het grondbedrijf gedekt.

De reserves van de grondbedrijven zijn in korte tijd aanzienlijk afgenomen. Afdrachten uit de algemene reserve grondbedrijf aan de algemene dienst van de gemeente, bijvoorbeeld ter stimulering van stedelijke vernieuwing en financiering van onrendabele toppen, zijn voorlopig niet aan de orde. Bijstorting vanuit de algemene dienst heeft bij een beperkt aantal gemeenten al plaatsgevonden. De vermogenspositie van de meeste gemeenten is zodanig dat de verslechtering van de resultaten op grondexploitaties naar verwachting kunnen worden opgevangen. De huidige problematiek binnen gebiedsontwikkeling betekent overigens ook een stimulans voor bijvoorbeeld innovatie op het gebied van andere samenwerkingsvormen en alternatieve financieringsvormen.

Volkshuisvesting

Het regeerakkoord bevat punten die van invloed zijn op de woningmarkt in het algemeen en woningcorporaties in het bijzonder. Zo wordt het inflatievolgend huurbeleid gecontinueerd. Alleen voor inkomens boven EUR 43.000 is een sterkere huurstijging geoorloofd. Dit laatste om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. Verder is het voorstel gedaan om huurders het recht te geven hun huurwoning tegen een redelijke prijs te kopen. De heffing voor de bijzondere projectsteun voor de veertig aandachtswijken wordt weliswaar afgeschaft, maar de huursector moet vanaf 2014 een bijdrage leveren aan de kosten van de huurtoeslag door middel van een heffing. Een groot gedeelte van deze heffing, die jaarlijks naar verwachting EUR 760 miljoen zal bedragen, komt ten laste van woningcorporaties.

Verder wordt in het regeerakkoord het belang van een vrije woningmarkt onderstreept. Woningcorporaties dienen zich daarbij meer toe te spitsen op degenen die geen alternatieven hebben. Of dit betekent dat het werkdomein van corporaties wordt ingeperkt, is nog onduidelijk. Het kabinet geeft aan met voorstellen te komen om het functioneren van woningcorporaties als ondernemingen met een maatschappelijke taak te verbeteren en het externe toezicht door een woonautoriteit te verzekeren. Deze thema's zullen in de herziene Woningwet, naar verwachting in 2012 of 2013, aan de orde komen.

In december 2009 heeft de Europese Commissie een beschikking¹² gepubliceerd waarin de regels rondom geoorloofde staatssteun voor woningcorporaties zijn benoemd. Belangrijkste element van staatssteun daarbij is de overheidsachtervang bij door WSW geborgde leningen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in november 2010 een interim-regeling gepresenteerd waarmee een aantal punten uit deze beschikking is geïmplementeerd. Deze regeling is per 1 januari 2011 in werking getreden en zal gelden tot de invoering van de herziene Woningwet.

In de interim-regeling worden ruwweg drie punten behandeld. Ten eerste wordt een duidelijke scheiding benoemd tussen activiteiten die wel en geen staatssteun mogen ontvangen. Per saldo betekent dit dat woningcorporaties minder van hun huidige activiteiten kunnen uitvoeren met door het WSW geborgde leningen. Het tweede element is dat voor woningen waarvoor staatssteun wordt ontvangen een toewijzingseis van kracht is: minimaal 90% van deze woningen dient te worden toegewezen aan huishoudens met een inkomen onder EUR 33.614. Derde element in de regeling betreft eisen ten aanzien van aanbesteding van de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed door een corporatie.

De financieringsvraag in het verslagjaar was zeer groot. Naast het historische lage renteniveau in het lange segment werd dit veroorzaakt door de hoge volumes aan herfinanciering. Daarnaast anticipeerden woningcorporaties op de hierboven beschreven interim-regeling. De corporatiesector heeft nog steeds een zeer solide financiële basis. Deze positie wordt door de mogelijkheid van borging van leningen via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de daaraan gekoppelde overheidsachtervang onderstreept. Ook het toezicht op de sector speelt daarbij een belangrijke rol. De beschikbaarheid van liquide middelen om te investeren staat evenwel onder

druk. Zo ondervinden woningcorporaties als gevolg van de crisis op de woningmarkt problemen bij de verkoop van woningen, vooral waar het nieuwbouwwoningen betreft. Ook de gevolgen van de interim-regeling hebben geen positieve invloed op de kredietwaardigheid van de corporaties. De voor inflatie gecorrigeerde huurinkomsten staan onder druk en de interne compensatie tussen huur en verkoop wordt bemoeilijkt. Corporaties verwachten in het licht van de genoemde ontwikkelingen de komende jaren aanzienlijk minder te investeren.

Zorgsector

Om de zorg in de toekomst betaalbaar, toegankelijk en van hoge kwaliteit te houden zijn ingrijpende maatregelen noodzakelijk. Door de vergrijzing neemt de zorgvraag toe. Daarnaast zorgen innovaties in medische techniek en medicijnen voor steeds hogere kosten voor de behandeling van patiënten. Tegelijkertijd zorgt de vergrijzing voor een dreigend personeelstekort. Ten slotte heeft de zorgsector veel last van het uitblijven van definitieve regelgeving, waardoor zorginstellingen moeite hebben om hun toekomstige financiering veilig te stellen.

Het overheidsbeleid richtte zich in de afgelopen jaren op de introductie van gereguleerde marktwerking in de zorg. De zorgsector bevindt zich momenteel in een transitiefase. De overheid wil door middel van een reeks van samenhangende wetswijzigingen de zorgsector omvormen van een centraal aanbodgericht stelsel naar een systeem van gereguleerde marktwerking, waarbinnen zorginstellingen, cliënten en verzekeraars meer ruimte krijgen om zelf invulling te geven aan de zorgverlening. Onderdeel van deze omslag is de overgang naar een financieringssysteem dat is gebaseerd op de door de zorginstelling geleverde prestaties (prestatiebekostiging) in plaats van op de beschikbare productiecapaciteit (budgetbekostiging). Tevens wilde men ruimte bieden voor het onder voorwaarden toestaan van gereguleerde winstuitkering. Het huidige kabinet zet dit beleid in grote lijnen door.

Ook de wijze waarop zorgvastgoed wordt gefinancierd is ingrijpend gewijzigd. Tot 2008 was nog sprake van een door de overheid gereguleerd vergunningenstelsel waarvoor het risico van de financiering uiteindelijk bij de overheid lag. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging van de kapitaallasten van de zorginstelling. Deze lasten zijn niet langer gegarandeerd door de overheid, maar hangen voortaan af van de eigen productie. Als gevolg van de prestatiebekostiging ondervindt een aantal zorg-

¹² Bij wijzigingsbeschikking E2/2005 van 30 augustus 2010 geeft de Europese Commissie aan dat kredietverstrekking door BNG niet als staatssteun wordt aangemerkt.

instellingen problemen om voldoende dekking te vinden voor de kapitaallasten. In enkele gevallen heeft dit geleid tot afboekingen op de boekwaarde van het vastgoed. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft voor zowel de cure als de care sector overgangsregelingen aangekondigd, die de grootste problemen moeten opvangen.

Publiek-private samenwerking: DBFM(O)

BNG is een belangrijke financier van projecten welke met de geïntegreerde contractvorm DBFM(O) worden gerealiseerd. Bij DBFM(O) worden de diverse onderdelen van een bouwproject, Design, Build, Finance, Maintain en eventueel Operate, integraal overgedragen van de publieke aan een private opdrachtnemer, die veelal bestaat uit een consortium van private partijen.

Vooraf op rijksniveau wordt deze vorm van aanbesteden succesvol ingezet. Uit de medio 2010 door het ministerie van Financiën gepubliceerde DBFM(O) Voortgangsrapportage blijkt dat DBFM(O) bij de meeste van deze projecten een duidelijke meerwaarde heeft. Het nieuwe kabinet wil deze vorm van pps verder bevorderen, met name bij de realisatie van infrastructuur.

De stap naar het gebruik op decentraal niveau bij de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed zoals onderwijs-, zorg- of gemeentelijk vastgoed of lokale infrastructuur wordt echter nog maar mondjesmaat gezet. Onbekendheid met deze vorm van aanbesteden vormt daarbij een belangrijke rol. BNG heeft daartoe in 2010 een DBFM(O)-simulatie ontwikkeld. Deze geeft bestuurders op decentraal niveau inzicht in wat een DBFM(O)-contract bij de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed in de praktijk kan betekenen.

BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening wil BNG bijdragen aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De missie van BNG is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semi-publieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaarden voor het realiseren van de doelstellingen zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Solvabiliteitsvrije kredietverlening blijft de kernactiviteit van de bank waarbij gemeenten en provincies, woningcorporaties en instellingen in de zorg en het onderwijs de belangrijkste klantengroepen zijn.

Substantiële marktaandelen betekent dat BNG zich ten doel stelt om in meer dan de helft van de totaal aangeboden langlopende solvabiliteitsvrije kredietvraag door decentrale overheden, corporaties en zorginstellingen rendabel te voorzien. Een redelijk rendement voor de aandeelhouder vertaalt zich in de doelstellingen van de bank in een netto rendement op het eigen vermogen dat ten minste 3%-punt ligt boven het gemiddelde rendement in de portefeuille lange kredietverlening. Deze strategische doelstellingen zijn ook in 2010 gerealiseerd. Marktaandelen in de kernsectoren liggen boven de doelstellingen, bij hoge omzetten. Dit is mede gerealiseerd doordat de bank altijd het loket heeft opengehouden. De rentabiliteit op het eigen vermogen ontwikkelt zich gunstig. De bank heeft door het gevoerde funding- en liquiditeitsbeleid gunstige marges kunnen inbedden in het lange bedrijf voor de komende jaren. De topratings zijn behouden en BNG wordt als een van de veiligste banken ter wereld beschouwd.

BNG wil de positie van expert in financiering van publieke voorzieningen in de komende jaren verder versterken. De strategie van de bank is gericht op het inspelen op de (veranderende) behoeften van de klant door het volgen van het overheidsbeleid en het bieden van oplossingen voor in complexiteit toenemende financieringsvraagstukken. Hoewel de crisis een tijdelijke terugval heeft veroorzaakt, verwacht de bank in nagenoeg alle sectoren een geleidelijke verschuiving naar ongegarandeerde, c.q. solvabiliteitsplichtige, kredietverlening. Voorbeelden zijn het streven

naar meer publiek-private samenwerking in bijna alle sectoren en de eigen verantwoordelijkheid voor huisvesting in de zorg en het onderwijs. De bank brengt kennis en kunde in om bij de publiek-private samenwerking oplossingen te bieden. Hierdoor ontstaan nieuwe mogelijkheden voor financiering in dergelijke samenwerkingsverbanden.

Teneinde de rentabiliteitsdoelstelling van de bank op termijn te kunnen blijven behalen is enkele jaren geleden beleid geïmplementeerd dat gericht is op activiteiten met licht hogere opbrengsten. Voorbeelden hiervan zijn de kredietportefeuille buitenland¹³ en beleggingen in genoteerd papier uit landen van de Europese Unie met een hoge kredietwaardigheid. In 2010 is besloten de kredietverlening weer volledig te richten op de Nederlandse markt en zal buitenlandse kredietverlening nog slechts in uitzonderlijke gevallen plaatsvinden. Beleggingen in openbaar papier uit landen van de Europese Unie worden aangegaan indien het papier past binnen het liquiditeitsmanagementbeleid van de bank en de rating van het betreffende land op afsluitdatum ten minste AA-/Aa3 bedraagt. Randvoorwaarden bij de uitvoering van deze strategie zijn een zorgvuldige bewaking van het risicoprofiel, behoud van de sterke financiële positie en een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering van de bank.

¹³ Op grond van de statuten heeft BNG de mogelijkheid tot het verlenen van kredieten aan overheden binnen de Europese Unie en aan deze overheden gelieerde instellingen. BNG beperkt zich hierbij tot kredietverlening binnen EU-lidstaten met een rating van ten minste AA-/Aa3. De kredietverlening aan buitenlandse klanten bedraagt circa 1 procent van de totale kredietverlening. Daarnaast investeert BNG in buitenlandse rentedragende waardepapieren ten behoeve van het liquiditeitsmanagement.

Kredietverlening is en blijft de kernactiviteit van de bank. BNG biedt daarnaast producten aan op het gebied van betalingsverkeer, het verstrekken van advies, participaties in gebiedsontwikkeling en duurzaam en Fido-proof beleggen. De belangrijkste producten en diensten van de bank zijn beschreven in de corporate brochure, die gepubliceerd is op de website van de bank.

Kredietverlening

In het afgelopen jaar heeft BNG haar rol als kredietverlener aan overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang nadrukkelijk waargemaakt. Waar vele aanbieders terughoudend werden in het verstrekken van langlopend krediet aan overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang of zelfs geheel afscheid namen van deze klantengroepen, heeft BNG de kredietverlening onverminderd gecontinueerd.

Door de historisch lage rentestanden voor kredietverlening met lange looptijden, voorzichtig dalende opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico en de onzekerheden over de toekomstige borgingsmogelijkheden voor klanten in de corporatiesector, steeg de vraag naar langlopende kredietverlening in 2010 naar absolute recordhoogte. Door de terughoudendheid van concurrenten, mede als gevolg van de vraag naar soms zeer lange looptijden, waren ook de markt-aandelen van BNG in alle sectoren hoger dan ooit tevoren.

De verstrekte langlopende kredietverlening aan klantengroepen in 2010 is in vergelijking met 2009 toegenomen met 89% tot EUR 16,3 miljard. Een relatief groot deel, EUR 6,3 miljard, betreft kredietverlening met stortingsdatum na 2010. De groei van de solvabiliteitsplichtige kredietverlening blijft hierbij achter, ondanks een op zich tevredenstellende toename met 27% tot EUR 1,7 miljard. Deze vorm van kredietverlening is sinds de crisis relatief duur als gevolg van de noodzakelijk geworden hogere risico-opslagen. Bovendien staat de vraag naar solvabiliteitsplichtige kredietverlening onder toenemende druk door het temporiseren of zelfs afblazen van investeringsplannen, onder invloed van de verslechterde economische vooruitzichten.

De totale portefeuille langlopende uitzettingen aan klanten op basis van hoofdsommen nam toe tot EUR 74,0 miljard (ultimo 2009: EUR 68,7 miljard), vooral door de groei met EUR 3,0 miljard in de sector volkshuisvesting. Ook de kredietverlening aan decentrale overheden en gezondheidszorg liet, met een toename van respectievelijk ruim EUR 2,0 en EUR 0,3 miljard, een relatief sterke groei zien. De overige sectoren kenden een lichte groei of bleven nagenoeg stabiel.

Ondanks de sterke stijging in de vraag naar langlopende kredietverlening en de licht gestegen rentetarieven in het korte segment, blijft ook de vraag naar kortlopende kredietverlening hoog. Het gemiddelde van kortlopende uitzettingen aan klanten is ten opzichte van 2009 afgenomen met slechts EUR 0,2 miljard tot EUR 5,6 miljard.

Advies

BNG Advies begeleidt klanten van BNG bij het maken van strategische investeringsafwegingen. In een complexer wordende omgeving zien publieke organisaties zich steeds vaker geconfronteerd met vraagstukken waarin meerdere belangen met elkaar verenigd moeten worden en risico's toenemen. In een groeiende schaarste aan middelen moet met minder geld meer worden gerealiseerd. Dit vraagt om innovatieve oplossingen en weloverwogen besluiten. BNG Advies ondersteunt klanten bij het vinden van die oplossingen. De betrokkenheid van private partners wordt daarbij steeds belangrijker.

Gebiedsontwikkeling

BNG Gebiedsontwikkeling realiseert ruimtelijke plannen. Zij doet dit in hechte samenwerking met overheidspartijen en rekening houdend met publieke belangen. Verdeling en begrenzing van de risico's worden zodanig ingericht dat de zeggenschap van de (semi)publieke organisatie niet wordt aangetast. BNG Gebiedsontwikkeling participeert per einde 2010 in 26 samenwerkingsconstructies middels EUR 47 miljoen aan eigen vermogen. In 2010 zijn geen nieuwe projecten gestart.

Ook BNG Gebiedsontwikkeling heeft te maken met lastige marktomstandigheden als gevolg van de economische crisis. Negatieve aspecten zijn het stilvallen van de verkoop en dalende grondprijzen in lopende participaties. Daarnaast is de markt voortdurend in beweging door veranderende wetgeving, wijzigende inzichten en andere ontwikkelingen op gebied van samenwerkingsconstructies. Gezien de negatieve ontwikkelingen en de onzekerheden wordt met het aangaan van nieuwe participaties zeer terughoudend omgegaan.

Vermogensbeheer

BNG Vermogensbeheer richt zich op vermogensbeheer voor overheden en andere instellingen met een maatschappelijk belang. Naast gemeenten, stadsregio's en provincies worden eveneens gelden beheerd voor onderwijsinstellingen, woningcorporaties en relaties uit de nuts- en de zorgsector.

BNG Vermogensbeheer hanteert prudente beleggingsdoelstellingen en past ondermeer de uitgangspunten van de onderliggende wet- en regelgeving voor decentrale overheden, Wet fido (Financiering decentrale overheden) en de Regeling ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden), toe als uitgangspunt bij de ontwikkeling en het beheer van haar beleggingsfondsen en bij het beheer van individueel samengestelde beleggingsportefeuilles.

Duurzame beleggingen en duurzame portefeuilles leiden tot de meest bevredigende oplossingen voor onze klanten, ook als het gaat om rendementen. Om duurzaam te kunnen beleggen wordt samengewerkt met gespecialiseerde instituten. BNG Vermogensbeheer beheert circa een derde deel van de totaal uitstaande middelen van gemeenten en provincies.

Het door BNG Vermogensbeheer beheerde vermogen is in 2010 gedaald tot EUR 4,1 miljard als gevolg van het aflopen van een tijdelijk mandaat. Het beheerd vermogen in beleggingsfondsen steeg per saldo licht. In 2011 zal het beheerd vermogen naar verwachting weer boven de EUR 5,0 miljard uitkomen naar aanleiding van een in december 2010 verworven langlopend mandaat.

Betalingsverkeer en e-banking

BNG levert producten en diensten waarmee de klanten in staat zijn hun betalingsverkeer en liquiditeitsmanagement te regelen. Centraal in die dienstverlening staat de webportal 'Mijn BNG'. Belangrijk onderdeel is de module voor elektronisch bankieren 'BNG Betalingsverkeer' waarmee klanten hun betalingen snel en veilig via internet kunnen verwerken.

Vanaf 2008 zorgt BNG ervoor dat BNG Betalingsverkeer geschikt is voor overboekingen in het kader van de Single Euro Payments Area (SEPA). SEPA is ontwikkeld om het betalingsverkeer binnen de eurozone effectief en goedkoop te maken voor consumenten, zakelijke gebruikers en banken. Vanuit de markt wordt verwacht dat de overheid een voortrekkersrol speelt bij het gebruik van SEPA. BNG speelt in op deze ontwikkelingen en zal haar klanten in 2011 adviseren en ondersteunen bij de introductie van nieuwe SEPA-producten, zoals de SEPA Direct Debit en de migratie van PIN naar Maestro.

BNG wist haar sterke positie op het gebied van betalingsverkeer in het verslagjaar vast te houden. Het aantal voor klanten verwerkte posten in 2010 bedroeg 79 miljoen en was licht hoger ten opzichte van het voorgaande jaar. De verwerking van de geldstromen tussen de rijksoverheid en lagere overheden (de zogenoemde Rijksverrekening) werd ook het afgelopen jaar probleemloos door BNG uitgevoerd. In 2011 zal een start worden gemaakt met de vervanging van het huidige core-banking platform, om ook in de toekomst op adequate wijze het betalingsverkeer voor de klanten te kunnen verzorgen.

De langlopende financiering van de bank vindt voor het grootste gedeelte plaats door middel van obligatieleningen onder het gestandaardiseerde Debt Issuance Programme ter grootte van EUR 80 miljard. BNG speelt in haar funding-beleid zo flexibel mogelijk in op de wensen van beleggers. Op deze manier wordt de relatie met beleggers verstevigd en is de bank in staat om haar middelen tegen zeer scherpe voorwaarden in te kopen. De bank neemt leningen op in diverse valuta, die naar looptijd en voorwaarden op maat worden gesneden voor zowel institutionele als particuliere beleggers.

De liquiditeitspositie van BNG is in 2010 ten opzichte van 2009 verbeterd. De bank was in staat om meer langlopende financiering aan te trekken tegen gunstigere voorwaarden. Ondanks het uitbreken van de Europese schuldencrisis zijn de opslagen die de bank betaalt boven het swaptarief in 2010 gemiddeld afgenomen. Ook in vergelijking met de opslagen die de staat betaalt, een belangrijk referentiepunt voor de klanten van de bank, is de fundingpositie van de bank licht verbeterd. De bank blijft tevens in staat om tegen aantrekkelijke voorwaarden in haar korte-termijn-liquiditeitsbehoefte te voorzien. Door het integreren van de zogeheten Rule 144A in het bestaande Debt Issuance Programme, biedt BNG aan Amerikaanse institutionele beleggers de mogelijkheid om direct bij uitgifte deel te nemen in emissies van de bank. BNG heeft hierdoor eind september 2010 voor het eerst een (deel van een) emissie van USD 1,5 miljard rechtstreeks bij Amerikaanse beleggers kunnen plaatsen. De bank beschouwt deze mogelijkheid als een goede aanvulling op haar kring van potentiële beleggers.

Ten behoeve van de kredietverlening en herfinanciering heeft BNG in 2010 een recordbedrag van EUR 18,2 miljard (2009: EUR 14,5 miljard) aan langlopende financiering aangetrokken, waarvan EUR 17,0 miljard (2009: EUR 13,9 miljard) middels 119 gestandaardiseerde obligatieleningen. De gewogen gemiddelde looptijd van de nieuw aangetrokken langlopende financiering nam ten opzichte van 2009 toe met 2,2 jaar tot 6,9 jaar. In 2010 emitteerde de bank in elf verschillende valuta's, één meer dan in 2009. De valuta- en renterisico's worden volledig afgedekt. Het aandeel van in euro luidende leningen in 2010 bedroeg 49%. Langlopende financiering is daarnaast vooral aangetrokken in Amerikaanse dollar (ruim 26%).

De bank emitteert jaarlijks een aantal benchmarkleningen waardoor BNG-yieldcurves in euro en Amerikaanse dollar beschikbaar zijn en blijven voor institutionele beleggers. In 2010 heeft BNG elf benchmarkleningen in euro's en Amerikaanse dollars geëmitteerd met een in omvang variërend volume van 1,0 tot 2,0 miljard. De tegenwaarde van de in 2010 uitgegeven benchmarkleningen bedraagt EUR 10,5 miljard (2009: EUR 9,1 miljard).

Financiële gang van zaken

Het resultaat

BNG heeft in 2010 een nettowinst behaald van EUR 257 miljoen, een daling van EUR 21 miljoen in vergelijking met 2009. De nettowinst werd positief beïnvloed door een significant hoger renteresultaat. Het resultaat financiële transacties was in 2010 daarentegen sterk negatief, vooral als gevolg van de schulden crisis in verschillende eurolanden. De winst voor belastingen is in het verslagjaar uitgekomen op EUR 337 miljoen (2009: EUR 350 miljoen). De belastinglast over 2010 nam met EUR 8 miljoen toe tot EUR 80 miljoen.

Het renteresultaat kwam in 2010 uit op EUR 410 miljoen (2009: EUR 337 miljoen). Deze toename ten opzichte van 2009 wordt vooral veroorzaakt door de toename van de langlopende kredietportefeuille en door het verbeterde rendement in de portefeuille. Daarnaast droegen enkele incidentele factoren positief bij aan het renteresultaat. Zo bedroeg het resultaat op door klanten geïnitieerde vervroegde aflossingen van leningen EUR 15 miljoen meer dan in 2009 en is een incidentele bate van EUR 5 miljoen verantwoord in verband met ontvangen heffingsrente inzake de aangiften vennootschapsbelasting over de jaren 2005 tot en met 2008.

Het resultaat financiële transacties kwam in 2010 uit op EUR 37 miljoen negatief (2009: EUR 40 miljoen positief). Dit resultaat is vooral tot stand gekomen door de per saldo negatieve ongerealiseerde herwaarderingen op rentedragende waardepapieren en gestructureerde leningen waarvan de waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening lopen. De krediet- en liquiditeitsopslagen van rentedragende waardepapieren zijn per saldo uitgelopen, vooral als gevolg van de financieringsproblemen van enkele eurolanden. De kredietkwaliteit van deze portefeuille rentedragende waardepapieren is nog altijd uitstekend en toekomstige kasstromen staan niet ter discussie. Ook de opslagen van enkele gestructureerde leningen, die door BNG zelf zijn geïnitieerd, zijn per saldo licht gestegen. Door de oplopende korte rentetarieven in 2010 is het resultaat financiële transacties, in tegenstelling tot de voorgaande jaren, tevens negatief beïnvloed door de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen van transacties betrokken in hedge accounting. De hedge accounting van de bank werkt overigens nagenoeg perfect. Positieve en negatieve resultaten van hedge accounting heffen elkaar op langere termijn weer op. Het resultaat financiële transacties is ten slotte positief beïnvloed door de verkoop van rentedragende waardepapieren en ontvangen dividenden.

De crisis heeft een negatief effect gehad op de verwachte resultaten van de participaties van BNG Gebiedsontwikkeling. Hoewel bij de meeste participaties nog sprake is van een verwacht positief rendement heeft de bank besloten op basis van de negatieve ontwikkelingen binnen één participatie het ingebrachte eigen vermogen af te waarderen. Deze bijzondere waardevermindering bedraagt evenals vorig jaar circa EUR 3 miljoen en is opgenomen in de overige resultaten.

Het provisieresultaat 2010 is ten opzichte van 2009 met EUR 1 miljoen gedaald tot EUR 29 miljoen. De provisies uit kredietfaciliteiten, projectfinancieringen en betalingsverkeer van 2010 laten een fractioneel lager resultaat zien in vergelijking met het voorgaande jaar. De provisiebaten van dochtermaatschappij BNG Vermogensbeheer hebben sinds de tweede helft van 2009 een positieve impuls gekregen als gevolg van de toegenomen beleggingen door diverse decentrale overheden naar aanleiding van de opbrengsten uit de verkoop van de aandelen in nutsbedrijven.

De negatieve ontwikkelingen in de portefeuille gebiedsontwikkeling van BNG zijn tevens de belangrijkste aanleiding geweest om de debiteurenvoorziening met ruim EUR 4 miljoen te verhogen tot EUR 31 miljoen. Dit negatieve resultaat is separaat opgenomen in de winst-en-verliesrekening onder de post dotatie aan voorziening voor oninbaarheid.

De geconsolideerde bedrijfslasten in 2010 zijn ten opzichte van 2009 met EUR 2 miljoen gestegen tot circa EUR 63 miljoen maar bleven binnen het gestelde budget. De stijging is vooral het gevolg van hogere kosten voor inhuur en advies in de tweede helft van het jaar.

BNG heeft in de jaren 2005 tot en met 2009 de effecten van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht verwerkt in de jaarcijfers. Dit leidde ertoe dat de belastinglast in deze jaren gematigd werd. Vanaf 2010 is dit effect weggevallen en is de belastinglast meer in lijn met het nominale belastingtarief.

BNG is in 2010, in overleg met de Belastingdienst, overgegaan op het gebruik van IFRS-waarderingen voor financiële instrumenten bij de bepaling van de fiscale aangiften met terugwerkende kracht tot en met 2005. Naast een sterke vereenvoudiging van de aangifte - en dus kostenbesparingen voor de Belastingdienst en de bank - heeft dit geleid tot een vermindering van de belastinglast 2010 van EUR 6 miljoen.

De balans

Het balanstotaal is in 2010 sterk gestegen tot EUR 118,5 miljard, een stijging van EUR 14,0 miljard ten opzichte van ultimo 2009. Voor het grootste deel is dit het gevolg van de uitbreiding van de kredietverlening aan klanten. De balanspost kredieten neemt met EUR 7,6 miljard toe tot EUR 86,9 miljard. Markttechnische factoren als de daling van de lange rentetarieven en de daling van de euro ten opzichte van vooral de Amerikaanse dollar en het Britse pond dragen ook in belangrijke mate bij aan de balansverlenging. De volatiliteit in zowel valuta als rente was ongekend hoog en dus ook de boekhoudkundige effecten daarvan. De economische effecten daarentegen zijn beperkt omdat BNG valutarisico's volledig en renterisico's in overwegende mate afdekt met derivaten. De verwerking van deze afdektransacties komt vooral tot uitdrukking in de balansposten overige financiële activa en passiva, bankiers en schuldbewijzen.

De balanspost overige financiële activa is met EUR 5,5 miljard toegenomen tot EUR 13,5 miljard. Het grootste gedeelte van deze post betreft derivaten, met een positieve marktwaarde, die ter afdekking dienen van rente- en valutarisico van de in waarde toegenomen obligatieleningen aan de passiefzijde van de balans. De risico's op de tegenpartijen in deze derivatentransacties worden gemitigeerd door wederzijdse onderpandsverplichtingen.

Aan de passiefzijde van de balans zijn eerdergenoemde markttechnische oorzaken voor het grootste gedeelte verantwoordelijk voor een toename van de post schuldbewijzen met EUR 12,4 miljard tot EUR 92,3 miljard. De passiefpost bankiers is toegenomen met EUR 0,4 miljard voornamelijk als gevolg van ontvangen cashcollateral uit hoofde van onderpandsverplichtingen uit derivatencontracten. Een deel van deze middelen is voor zeer korte termijn uitgezet bij de centrale bank, waardoor de actiefpost kasmiddelen incidenteel is toegenomen tot EUR 1,1 miljard. De post overige financiële passiva is toegenomen met EUR 0,5 miljard tot EUR 9,3 miljard, voornamelijk als gevolg van de daling van de lange rente.

De balansposten financiële activa voor verkoop beschikbaar en financiële activa tegen reële waarde via het resultaat zijn, vooral als gevolg van de daling van de lange rentetarieven en aankopen van kortlopende rentedragende waardepapieren, ten opzichte van ultimo 2009 licht toegenomen. De onderliggende activa bestaan naast gestructureerde leningen met name uit beleggingen in Europese staatsobligaties, covered bonds en residential

mortgage-backed securities (RMBS). Deze langlopende beleggingen worden hoofdzakelijk aangehouden ten behoeve van het liquiditeitsmanagement. De restant hoofdsom van deze beleggingen is ten opzichte van ultimo 2009 afgenomen met ruim EUR 1,3 miljard tot EUR 13,4 miljard.

Het eigen vermogen van de bank is ten opzichte van ultimo 2009 nagenoeg onveranderd gebleven op iets minder dan EUR 2,3 miljard. Naast de toevoeging van de nettowinst is in 2010 de dividenduitkering over 2009 van EUR 139 miljoen uitbetaald en daalde de herwaarderingsreserve met EUR 111 miljoen tot EUR 62 miljoen negatief. Deze ongerealiseerde waardeverandering betreft de gedaalde waarde van de activa opgenomen in de balanspost financiële activa voor verkoop beschikbaar en wordt veroorzaakt door de toegenomen krediet- en liquiditeitsopslagen van activa vooral in perifere eurolanden.

De sterke solvabiliteitspositie van BNG komt tot uitdrukking in de hoge BIS tier 1-ratio. Door de toename van de winst steeg deze ratio tot 19,6%. De BIS total ratio steeg tot 20,4%. De capital ratio – het gerealiseerde eigen vermogen als percentage van het balanstotaal – stabiliseerde op iets minder dan 2,0%. De lichte onderschrijding van de interne limiet van 2,0% wordt veroorzaakt door de verlenging van het balanstotaal als gevolg van de beschreven boekhoudkundige effecten. Wordt geabstraheerd van deze effecten, zoals voorgeschreven wordt in de (nog niet definitieve) regelgeving over de leverage ratio onder Basel III, dan komt de capital ratio ultimo 2010 uit op 2,1%.

Voorgestelde winstverdeling

Na verwerking van belastingen resteert over 2010 een nettowinst van EUR 257 miljoen (2009: EUR 278 miljoen) die beschikbaar is voor dividend en toevoeging aan reserves. Op basis van het vigerende dividendbeleid wordt voorgesteld om evenals vorig jaar 50% van de winst na belastingen uit te keren. Dit komt neer op een dividendbedrag van EUR 128 miljoen (2009: EUR 139 miljoen). Het restant wordt toegevoegd aan de reserves. Het dividend bedraagt EUR 2,30 (2009: EUR 2,49) per aandeel van nominaal EUR 2,50.

Medewerkers

Eind 2010 had BNG, inclusief de dochtermaatschappijen, 290 medewerkers in dienst, 90 vrouwen en 200 mannen. Omgerekend naar fulltime equivalenten (fte's) nam de bezetting in de verslagperiode af van 277 naar 276. Het personeelsverloop bedroeg in 2010 7,5%. Een kwart van dit verloop werd veroorzaakt door (pre)pensionering van medewerkers. Een derde van het verloop betrof vertrek van werknemers op eigen initiatief. Met de overige vertrokken medewerkers werd het dienstverband op initiatief van BNG beëindigd.

Er zijn in 2010 22 nieuwe medewerkers in dienst getreden. De inhuur van externe krachten steeg met 2 naar gemiddeld 10 medewerkers. Het ziekteverzuim daalde van 3,2% naar 1,9%.

In 2010 zijn in sessies met alle medewerkers van de bank de kernwaarden van BNG – betrouwbaar, professioneel en eigentijds – besproken en vertaald in persoonlijke waarden en teamwaarden. De positieve resultaten zijn aanleiding om de bijeenkomsten in 2011 een vervolg te geven.

Het beloningsbeleid van BNG is in het afgelopen jaar geëvalueerd. De belangrijkste conclusie was dat het beleid voldoet. Ook voor 2011 zijn met alle medewerkers resultaatgerichte afspraken gemaakt over te behalen resultaten, samenwerken en klantgerichtheid.

BNG biedt regelmatig op het werk toegesneden trainingen en opleidingen aan in het kader van permanente educatie. Deze initiatieven zijn gericht op continue kwaliteitsverbetering van de medewerkers en daarmee van de processen van de bank. In 2010 is onder meer gewerkt aan verdere verbetering van de kwaliteit van de kredietvoorstellen en de introductie van een nieuw model voor het schrijven ervan.

Nadere informatie over de sociale aspecten van de bedrijfsvoering zijn opgenomen in het maatschappelijk jaarverslag, dat is toegevoegd aan dit jaarverslag en wordt gepubliceerd op de website van de bank.

Ondernemingsraad

In 2010 vergaderde de Ondernemingsraad zeven keer met de Raad van Bestuur waarvan twee keer in aanwezigheid van leden van de Raad van Commissarissen. Tijdens deze vergaderingen is constructief van gedachten gewisseld over uiteenlopende onderwerpen.

In 2010 heeft de Ondernemingsraad zich samen met de Raad van Bestuur inhoudelijk gebogen over een groot aantal onderwerpen, waarbij de nadruk lag op de uitvoering van het Jaarplan 2010, de continuïteit van de outsourcing, wijzigingen in het kredietproces, de evaluatie van het beloningsbeleid, aangevuld met onderwerpen als de kernwaarden van BNG en de invoering op termijn van een werk-kostenregeling. Daarnaast kwamen onder meer de financiële gang van zaken en de meerjarenvisie van de bank, alsook het sociale beleid, het Arbojaarplan, compliance-onderwerpen en de arbeidsvoorwaarden in de overlegvergaderingen ter sprake.

De Ondernemingsraad vergaderde zelf veertien keer en hield over verschillende onderwerpen contact met de collega's, onder andere via het houden van een spreekuur en de communicatie via het intranet. De Ondernemingsraad discussieert met de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur tijdens de jaarlijkse themalunch en participeert actief in het Interbancair Vertegenwoordigend Overleg. Begin juni 2010 is dit overleg door BNG georganiseerd.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

BNG streeft ernaar een financiële instelling te zijn die zich verzekerd weet van de waardering van haar stakeholders. Dit betekent dat de bank zich voortdurend een beeld vormt van de maatschappelijke vraagstukken waarmee zij in aanraking komt en dat zij hier alert en passend op anticipeert en reageert. BNG staat midden in de maatschappij en wordt gestuurd door diezelfde maatschappij.

Uitgangspunt is dat BNG altijd wil voorzien in de financieringsvraag van haar klanten, dus ook in moeilijke marktomstandigheden. In het logische verlengde ligt het bijdragen aan duurzame investeringen van klanten met financiële dienstverlening. BNG streeft niet naar een maximaal rendement, maar naar een redelijk rendement op eigen vermogen. De klant staat in de missie van BNG centraal.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is direct gekoppeld aan de kernactiviteiten. Met behulp van het financieel en maatschappelijk jaarverslag en haar websites streeft de bank naar grote transparantie over haar activiteiten en bedrijfsvoering. In het licht van haar opdracht heeft BNG thema's benoemd die inzicht geven in haar maatschappelijke oriëntatie: veilig bankieren, verantwoorde groei, betrokken medewerkers, milieubewuste bedrijfsvoering en bijdragen aan kunst en cultuur.

Op grond van haar hoge kredietwaardigheid wordt BNG als een betrouwbare instelling gezien door beleggers en financiële tegenpartijen. Dit stelt de bank in staat tegen lage prijzen geld aan te trekken op de internationale geld- en kapitaalmarkten. Behoud van de sterke inkooppositie is de hoeksteen voor het realiseren van haar missie en stelt grenzen aan het risico dat de bank aangaat.

Het rendement van de bank komt in de vorm van dividend voor een groot deel weer ten goede aan de aandeelhoudende overheden. Tezamen met de lage tarieven die de bank aan haar klanten in rekening brengt, komen de financiële voordelen uiteindelijk ten goede aan de toegankelijkheid van gezondheidszorg en onderwijs, de betaalbaarheid van sociale huurwoningen en de kwaliteit van de Nederlandse infrastructuur.

BNG hecht aan een open cultuur, waarin integriteitsvraagstukken bespreekbaar zijn en waarin medewerkers de ruimte krijgen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Langjarige kennis en ervaring van medewerkers zijn tegen de geschetste achtergrond van grote waarde, evenals het aantrekken en behouden van goede en gemotiveerde medewerkers. Opleiding is een speerpunt van beleid, medewerkerstevredenheid de belangrijkste graadmeter.

De bank acht een milieubewuste bedrijfsvoering vanzelfsprekend. Met een bijdrage aan de stimulering van kunst en cultuur geeft BNG daarnaast op een bijzondere manier blijk van haar betrokkenheid bij de Nederlandse samenleving. Uitgebreide informatie over de wijze waarop de bank invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen is te vinden in het maatschappelijk jaarverslag, dat is toegevoegd aan dit jaarverslag en wordt gepubliceerd op de website van de bank.

Het begrip corporate governance duidt op een goede bestuurlijke inrichting van een onderneming en de uitvoering van goed ondernemerschap, waaronder begrepen integer en transparant handelen, alsmede goed toezicht hierop en het afleggen van verantwoording over het uitgeoefende toezicht. Bij BNG is aandacht voor een goede corporate governance onderwerp van beleid. De functie die BNG in het stelsel van publieke financiering in Nederland vervult, alsmede haar maatschappelijke karakter uit hoofde daarvan, maken dat vanzelfsprekend.

Nederlandse corporate governance code

De Nederlandse corporate governance code kent zogenoemde principes en best practice-bepalingen. In de principes zijn beginselen voor deugdelijk bestuur geformuleerd die op hun beurt worden uitgewerkt in best practice-bepalingen. Uitgangspunt van de code is dat beursgenoteerde ondernemingen deze beginselen volgen.

Afwijken van de best practice-bepalingen is toegestaan, echter onder de voorwaarde dat volgens het beginsel 'pas toe of leg uit' in het jaarverslag wordt toegelicht op welke onderdelen wordt afgeweken en waarom. In december 2008 is een op onderdelen aangepaste versie van de code verschenen. BNG voldoet aan de aangepaste code.

Met inachtneming van de bepalingen van het structuurregime, die aan de corporate governance structuur van een vennootschap raken, volgt de bank de in de code geformuleerde beginselen van deugdelijk ondernemingsbestuur. De binnen BNG bestaande reglementen, codes, regelingen en rapportages zijn hiermee in overeenstemming. Op de website van de bank is een apart hoofdstuk aan corporate governance gewijd, waarin deze documenten zijn terug te vinden.

Op één punt wijkt de bank af van de Nederlandse corporate governance code. De aanbeveling die in de code wordt gedaan met betrekking tot het 'stemmen op afstand' wordt door BNG niet gevolgd. Gelet op het karakter van de bank en de herkomst van haar aandeelhouders acht BNG dit niet noodzakelijk. De bank hecht grote waarde aan het directe contact met de aandeelhouders en organiseert bijvoorbeeld jaarlijks, na afloop van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA), een themabijeenkomst. In de afgelopen jaren vertegenwoordigden representanten van de aandeelhouders in de AvA en de themabijeenkomst gemiddeld ongeveer 60% van het aandelenkapitaal van de bank. Omdat aandeelhouders tegelijkertijd ook klanten zijn, is er sowieso veelvuldig contact tussen de bank en aandeelhouders. Bij de bank is sprake van evenredigheid tussen kapitaalbreng en zeggenschap in de vergadering van aandeelhouders. Medewerking door de bank aan certificering van aandelen is statutair uitgesloten.

Principes voor beheerst beloningsbeleid

De principes voor beheerst beloningsbeleid, opgesteld door de Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), liggen in het verlengde van onderdelen van de Nederlandse corporate governance code. Het betreft breed toepasbare principes die bedoeld zijn als leidraad voor een prudent en klantgericht beloningsbeleid. De naleving van de principes krijgt aandacht als onderdeel van het toezicht op de beheerste bedrijfsvoering door DNB. BNG heeft de principes in haar beloningsbeleid geïmplementeerd en legt daarover verantwoording af op haar website. BNG zal waar nodig haar beloningsbeleid in overeenstemming brengen met de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2011 van DNB, die per 1 januari 2011 in werking is getreden.

Code Banken

Per 1 januari 2010 is de Code Banken in werking getreden. De Code Banken bevat principes die in het verlengde liggen van de Nederlandse corporate governance code. Een aantal ervan kan worden gezien als nadere invulling van de principes voor beheerst beloningsbeleid van DNB en de AFM. De Code Banken geldt voor alle in Nederland werkzame banken die beschikken over een bankvergunning, verleend op grond van de Wet op het financieel toezicht.

Per onderdeel van de Code Banken wordt hieronder toegelicht op welke wijze BNG de desbetreffende principes heeft geïmplementeerd. Zie ook de verwijstabel in bijlage B bij dit jaarverslag. Alle charters, profielen, modellen, verklaringen en organogrammen waarnaar wordt verwezen zijn gepubliceerd op de website van de bank.

Raad van Commissarissen

Profiel (2.1.1, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.6, 2.2.2)

De algemene eisen die de Code Banken stelt aan leden van raden van commissarissen en leden van audit- en risicocommissies zijn geïntegreerd in het profiel van de Raad van Commissarissen. In dit profiel komt ook de beschikbaarheid van commissarissen aan de orde. Het profiel is besproken in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Omvang (2.1.2)

De statuten van de bank bepalen dat de Raad van Commissarissen uit ten minste negen en ten hoogste elf leden bestaat. De raad stelt zelf het aantal leden vast. De huidige omvang van de raad bedraagt negen en is in het verslagjaar ongewijzigd gebleven. Gelet op de aard, omvang en complexiteit van BNG acht de raad dit aantal voldoende om zijn functie, ook in de commissies van de raad, goed te kunnen uitoefenen.

Individuele profielschetsen (2.1.4, 2.1.5)

Met ingang van 2010 worden bij het periodiek aftreden van commissarissen individuele profielschetsen opgesteld, die passen binnen de profielschets die voor de gehele raad is opgesteld. De individuele profielschetsen worden ter kennis van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders gebracht bij gelegenheid van de aankondiging van de desbetreffende vacatures. Bij herbenoemingen vinden beoordelingsgesprekken met betrokkenen plaats. In deze gesprekken vindt toetsing plaats van de deskundigheid van betrokkenen aan de eisen in de individuele profielschetsen.

Beloning (2.1.7)

De beloning van de leden van de Raad van Commissarissen is niet afhankelijk van de resultaten van BNG. De beloningsregeling van de raad is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 24 mei 2007. Het voornemen is in 2011 te beoordelen of de beloning passend is in relatie tot het karakter van de vennootschap, de beoogde kwaliteit van commissarissen, de benodigde beschikbaarheid voor de taak alsmede het tijdsbeslag van de werkzaamheden. Indien daar aanleiding toe is, zal aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een voorstel tot bijstelling van de beloningsregeling worden gedaan.

Permanente educatie (2.1.8, 2.1.9)

Naast het driedaagse introductieprogramma voor nieuwe commissarissen beschikt BNG met ingang van 2010 over een programma van permanente educatie voor alle commissarissen, waarin in elk geval de in de Code Banken genoemde onderwerpen worden geadresseerd. Het programma van permanente educatie voorziet jaarlijks in een onderdeel voor de leden van de Raad van Commissarissen gezamenlijk, een onderdeel voor de leden met specifieke deskundigheid en ervaring op het terrein van de financiële sector en een onderdeel voor de overige leden. Daarnaast krijgen de leden van de raad jaarlijks de gelegenheid individuele opleidingswensen kenbaar te maken. De beoordeling van de effectiviteit van het programma van permanente educatie maakt deel uit van de jaarlijkse evaluatie van de raad.

Evaluatie (2.1.6, 2.1.9, 2.1.10)

De Raad van Commissarissen bespreekt eenmaal per jaar zijn eigen functioneren, het functioneren van de commissies van de raad en dat van de individuele commissarissen wanneer daartoe aanleiding is. De effectiviteit van het programma van permanente educatie, de beschikbaarheid en betrokkenheid van ieder lid van de raad, de cultuur binnen de raad en de relatie tussen de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur maken deel uit

van deze evaluatie. De evaluatie wordt normaliter door de secretaris van de raad voorbereid op basis van een schriftelijke enquête onder de leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur, aangevuld met mondeling door de secretaris ingewonnen informatie. Eens in de drie jaar, met een start in 2010, vindt de jaarlijkse evaluatie plaats onder onafhankelijke begeleiding.

Audit & Risk Committee (2.2.1)

Het Audit & Risk Committee bereidt de besprekingen in de Raad van Commissarissen voor van de risk appetite van BNG en het bijbehorende risicobeheer. Daarnaast bereidt de commissie onder meer de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen voor inzake de halfjaar- en de jaarcijfers, de management letters van de interne en externe accountant en de reactie daarop van de Raad van Bestuur.

Raad van Bestuur

Profiel (3.1.1, 3.1.2)

De algemene eisen die de Code Banken stelt aan leden van raden van bestuur maken deel uit van het profiel dat de Raad van Bestuur van zichzelf heeft opgesteld. Dit profiel is besproken met en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen.

Permanente educatie (3.1.3, 3.1.4, 3.1.5)

De voltallige Raad van Bestuur neemt deel aan alle onderdelen van het programma van permanente educatie dat is opgesteld voor de Raad van Commissarissen. Daarnaast volgt elk lid van de Raad van Bestuur jaarlijks een op zijn individuele behoefte toegesneden opleiding. De invulling van de individuele opleidingsbehoeften en de evaluatie van gevolgde opleidingen worden besproken in de jaarlijkse beoordelingsgesprekken met de leden van de Raad van Bestuur.

Taakverdeling (3.1.6, 3.1.7, 3.1.8)

De taakverdeling binnen de Raad van Bestuur, ook ten aanzien van de verantwoordelijkheid voor het risicobeheer, is vastgelegd in het profiel Raad van Bestuur en blijft voorts uit het organogram van de bank. De portefeuilleverdeling wordt jaarlijks in detail beoordeeld door de Raad van Commissarissen. Daarbij kijkt de Raad van Commissarissen in het bijzonder naar de aanwezigheid van de gewenste functiescheidingen, naar de vraag of de taken evenwichtig zijn verdeeld en naar de beschikbaarheid van de leden van de Raad van Bestuur in relatie tot de nevenfuncties die zij vervullen.

Stakeholders (3.2.1)

Ten behoeve van de afweging van de belangen van de bij de bank betrokken partijen hanteert BNG al sinds een aantal jaren een stakeholdermodel. Dit model is opgesteld met als doel strategie en bedrijfsprocessen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Het geeft schematisch inzicht in wie BNG als haar stakeholders ziet en welke kritische succesfactoren in de relatie kunnen worden onderscheiden, zowel vanuit het perspectief van de stakeholder (wat wil de stakeholder van BNG) als dat van de bank (wat wil BNG zelf bereiken). Het model is voor de Raad van Bestuur een richtinggevend kader voor het afwegen van stakeholderbelangen, waarbij rekening wordt gehouden met de continuïteit van de bank, de maatschappelijke omgeving waarin de bank functioneert en wet- en regelgeving en codes die op de bank van toepassing zijn.

Klant centraal en zorgplicht (3.2.2)

'Klant centraal' is bepalend voor de identiteit van BNG. BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde diensten draagt zij bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Aandeelhouders zijn tevens klanten van de bank en de bank streeft niet naar winstmaximalisatie. 'Klant centraal' wil in deze context zeggen, dat BNG en haar medewerkers vanuit de eigen professionaliteit en verantwoordelijkheid en in dialoog met de klant in het belang van de klant denken en handelen. Hierbij is de dienstverlening en de daarbij behorende zorgplicht afgestemd op de behoefte en professionaliteit van de klant. BNG heeft geen retailklanten; de klanten van de bank zijn professionele marktpartijen. Niettemin voelt BNG een verregaande zorgplicht naar haar klanten. In 2011 zal worden gewerkt aan de verdere inbedding van 'klant centraal' in de werkprocessen van BNG.

Moreel-ethische verklaring (3.2.3, 3.2.4)

De leden van de Raad van Bestuur hebben zonder voorbehoud en toevoegingen de moreel-ethische verklaring als bedoeld in de Code Banken ondertekend. De moreel-ethische verklaring is verankerd in de BNG Bedrijfscode. Aan nieuwe medewerkers wordt bij indiensttreding een exemplaar van de bedrijfscode uitgereikt. In 2010 zijn in een aantal teamsessies de kernwaarden van BNG met alle medewerkers van de bank besproken, om zo hun waardenbewustzijn en gedrag in positieve zin te beïnvloeden. In 2011 zullen de teamsessies een vervolg krijgen, waarin ook de implicaties van de moreel-ethische verklaring voor de medewerkers zullen worden uitgewerkt.

Risicomanagement

Taakverdeling (4.1, 4.2, 4.4)

Gelet op de beperkte omvang en complexiteit van de risico's van BNG heeft de Raad van Commissarissen geconcludeerd dat hij kan volstaan met één gecombineerde commissie voor audit en risicobeheer. De al aanwezige Audit Commissie is daartoe in 2010 omgevormd tot Audit & Risk Committee. De Audit Commissie had reeds als opdracht om de bespreking in de Raad van Commissarissen voor te bereiden van onder meer de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en in de Audit Commissie waren de risicorapportages reeds onderwerp van bespreking. Uit de aard en omvang van het BNG-bedrijf volgde al dat alle besluiten met materiële gevolgen voor het risicoprofiel, de kapitaalallocatie of het liquiditeitsbeslag worden genomen door de Raad van Bestuur.

In overeenstemming met de Code Banken maken de onderwerpen risk appetite, risicobeleid en risicoprofiel, kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag deel uit van de opdracht van het Audit & Risk Committee.

Risk appetite (4.1, 4.3)

Het risicobeleid van BNG is jaarlijks onderwerp van bespreking in het Audit & Risk Committee en de Raad van Commissarissen. Met ingang van 2010 wordt in dat kader de (geactualiseerde) risk appetite besproken en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen, na een voorbereidende bespreking in het Audit & Risk Committee. Over tussentijdse materiële wijzigingen van de risk appetite wordt op dezelfde wijze besloten.

Productgoedkeuringsproces (4.5)

In 2010 is binnen BNG een productgoedkeuringsproces ingericht. Bij wijzigingen in bestaande producten of voorstellen voor de introductie van nieuwe producten moet als eerste een goedkeuringsproces worden doorlopen, waarin wordt beoordeeld of BNG, gelet op haar missie, visie en beleid, het gewijzigde of nieuwe product in haar dienstverleningspakket wil opnemen. De zorgplicht van BNG jegens haar klanten is daarbij een belangrijk punt van aandacht. De verantwoordelijkheid voor de inrichting van de administratie van financiële producten is centraal belegd en heeft betrekking op de vastlegging en dossiervorming, onder andere ten behoeve van risicobeheer en rapportage. De risicomanagementfunctie draagt zorg voor een beoordelingskader dat specifieke eisen oplegt aan de mate en kwaliteit van inzicht in goedgekeurde producten. Deze eisen gelden tevens voor de meetbaarheid van risico's van goedgekeurde producten, opdat de Raad van Bestuur tijdig en voortdurend kwantitatief en kwalitatief inzicht

heeft in de risico's die op gealloceerd kapitaal worden gelopen. De wijze waarop het productgoedkeuringsproces is ingericht en de verantwoordelijkheden zijn belegd is goedgekeurd door de Raad van Bestuur. De Interne Accountantsdienst (IAD) heeft in 2010 een audit op het productgoedkeuringsproces uitgevoerd en zijn bevindingen gerapporteerd aan de Raad van Bestuur. De IAD informeert het Audit & Risk Committee via de management letter.

Audit

Taak Raad van Bestuur (5.1)

De wijze waarop de Raad van Bestuur zorg draagt voor systematische controle op de beheersing van de risico's die met de (bedrijfs)activiteiten van BNG samenhangen wordt elders in dit hoofdstuk beschreven; zie de paragraaf In Control statement.

Positionering en taak interne auditfunctie (5.2, 5.3)

De IAD is binnen BNG onafhankelijk gepositioneerd. Het hoofd IAD rapporteert rechtstreeks aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en heeft een rapportagelijijn naar de voorzitter van het Audit & Risk Committee. De positionering en de in de Code Banken genoemde taken van de IAD zijn vastgelegd in een Internal Audit Charter.

Periodieke informatie-uitwisseling (5.4)

Het hoofd van de IAD en de externe accountant zijn aanwezig in de vergaderingen van het Audit & Risk Committee ten behoeve van de informatie-uitwisseling. In het kader daarvan is jaarlijks ook de risicoanalyse en het auditplan van de IAD en van de externe accountant onderwerp van overleg.

Rapportage externe accountant (5.5)

De IAD voert jaarlijks een audit uit op de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de bank. De bevindingen van de IAD vormen de basis voor de eigen oordeelsvorming door de externe accountant. In het kader van zijn algemene controleopdracht voor de jaarrekening rapporteert de externe accountant in de management letter over zijn bevindingen aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.

Tripartiet overleg (5.6)

Het al bestaande tripartiete overleg tussen de Nederlandse Bank, de externe accountant en de IAD is met ingang van 2010 geïntensiveerd naar tweemaal per jaar. In 2010 zijn onder meer de risicoanalyses en bevindingen en de auditplannen van DNB, de externe accountant en de IAD besproken.

Beloningsbeleid

Algemeen (6.1.1)

Het beloningsbeleid van BNG is in overeenstemming met de principes voor beheerst beloningsbeleid van AFM en DNB. Het beloningsbeleid leden Raad van Bestuur is mede bepaald door overheidsbeleid en de Nederlandse corporate governance code en met ingang van 1 januari 2010 tevens door de Code Banken. Dit beleid is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 27 april 2009 en is integraal van toepassing op na 1 januari 2009 benoemde bestuurders. Voor de eerder benoemde bestuurders worden de bestaande arbeids-overeenkomsten gerespecteerd.

Op haar website verantwoordt BNG de wijze waarop zij de principes voor beheerst beloningsbeleid heeft geïmplementeerd. Het beloningsbeleid leden Raad van Bestuur wordt elders in dit jaarverslag beschreven; zie het hoofdstuk Verslag van de Raad van Commissarissen. Het beloningsbeleid voor het senior management en voor de overige medewerkers is gepubliceerd op de website van de bank (www.bng.nl).

Governance (6.2.1, 6.2.2)

Tweejaarlijks evalueert de raad het vastgestelde beloningsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur, voor het eerst weer in 2011. Jaarlijks bespreekt de raad de hoogste variabele beloningen binnen de bank. Het beloningsbeleid van het senior management en de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers van de bank zijn in 2010 door de raad besproken en goedgekeurd. Materiële retentie-, exit- en welkomstpakketten zijn bij BNG niet aan de orde.

Totale inkomen (6.3.1)

Voor na 1 januari 2009 benoemde bestuurders van BNG bedraagt de som van de vaste en variabele beloning in 2009 maximaal EUR 310.000. Deze bovengrens voor de beloning zal met ingang van 2010 worden verhoogd met de eventuele algemene verhogingen in de Algemene Bank-CAO. Slechts met instemming van aandeelhouders kan van de bovengrens worden afgeweken. Voor het bepalen van de marktconformiteit van de beloning is de mediaan van de

vaste plus alle variabele beloningen in een welomschreven referentiegroep het uitgangspunt.

Ontslagvergoeding (6.3.2)

De ontslagvergoeding voor bestuurders kan nooit meer bedragen dan eenmaal het laatstgenoten jaarsalaris plus vakantietoeslag (het vaste deel van de beloning).

Langetermijncomponent variabele beloning (6.3.3, 6.3.4)

Met ingang van 2010 wordt de helft van de variabele beloning voorwaardelijk toegekend en drie jaar later uitgekeerd, tenzij alsdan is gebleken dat het behalen van de doelstellingen de continuïteit van BNG op langere termijn heeft geschaad. Het beloningsbeleid van BNG voorziet niet in de toekenning van aandelen of opties.

Langetermijn doelstellingen (6.4.1)

De doelstellingen voor de variabele beloning zijn afgestemd op de langetermijnstrategie van de bank. Over de gestelde doelen en de realisatie daarvan wordt in het Verslag van de Raad van Commissarissen zo gerapporteerd, dat de belangen van BNG en haar aandeelhouders niet worden geschaad. Voorts geeft de Raad van Commissarissen, met inachtneming van de belangen van BNG, tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders inzicht in de voor het lopende jaar overeengekomen doelstellingen en daarbij behorende streefwaarden.

Verhouding vast/variabel (6.4.2)

Binnen het beloningsbeleid bedraagt de toe te kennen variabele beloning maximaal 35% van de vaste beloning; dit is ruim binnen het door de Code Banken genoemde maximum van 100%. De variabele beloning luidt uitsluitend in contanten. Het systeem is zo opgezet, dat bij het behalen van de gestelde kwantitatieve doelen 70% van de daaraan verbonden maximale variabele beloning wordt toegekend.

Prestatiecriteria variabele beloning (6.4.3, 6.4.4)

Voor de vervulling van de gezamenlijke taak van de Raad van Bestuur dragen de bestuursleden gezamenlijk verantwoordelijkheid. Elk lid is aanspreekbaar op de invulling van deze verantwoordelijkheid. BNG heeft voorts een gematigd beloningsbeleid, zoals hierboven toegelicht. Gelet op de omvang van de BNG-organisatie en het maximum voor de variabele beloning bij BNG ten opzichte van het maximum volgens de Code Banken, acht de Raad van Commissarissen het onnodig complex om een beleid te ontwikkelen dat voorziet in beoordeling van de prestaties van de bedrijfsonderdelen van de individuele bestuursleden en in correctie voor (geschatte) risico's en kosten van kapitaal.

Bevoegdheden Raad van Commissarissen (6.4.5, 6.4.6)

Sinds 2010 heeft de Raad van Commissarissen de discretionaire bevoegdheid in buitengewone omstandigheden de variabele beloning aan te passen wanneer deze naar zijn oordeel tot onbillijke of onbedoelde uitkomsten leidt. Ook heeft de raad de bevoegdheid de variabele beloning die is toegekend op basis van onjuiste (financiële) gegevens terug te vorderen.

In 2010 heeft de Interne Accountantsdienst (IAD) een audit uitgevoerd op de implementatie van de Code Banken door BNG en zijn bevindingen gerapporteerd aan de Raad van Bestuur.

In Control Statement

De diverse risico's waarmee de bank bij de uitoefening van haar activiteiten wordt geconfronteerd, worden jaarlijks in het jaarverslag van BNG aan de orde gesteld. De interne risicobeheer- en controlesystemen van BNG vormen een belangrijk punt van aandacht binnen de bank. De inrichting hiervan is gebaseerd op de regelgeving uit hoofde van internationale richtlijnen in het kader van het internationaal kapitaalakkoord Basel II. De inrichting is beschreven in een intern risk control framework dat van toepassing is op alle door BNG onderkende risico's. Het raamwerk heeft een nauwe relatie met het Kapitaalbeheersbeleid. Dit beleid wordt periodiek herzien en met de Nederlandse Bank besproken.

Audits door de Interne Accountantsdienst zijn erop gericht de goede werking van de interne risicobeheer- en controlesystemen onafhankelijk te kunnen vaststellen. De risicobeheer- en controlesystemen van de bank hebben in het verslagjaar naar behoren gewerkt en geven een redelijke mate van zekerheid dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat. Deze systemen kunnen op zichzelf uiteraard geen absolute zekerheid bieden voor het realiseren van de ondernemingsdoelstellingen en niet alle onjuistheden, fraudes en overtreding van wetten en regels voorkomen. Er zijn geen indicaties dat de risicobeheer- en controlesystemen in 2011 niet naar behoren zullen functioneren. De interne risicobeheersing van banken staat in de belangstelling en er is op dit gebied veel wet- en regelgeving ophanden. Het interne risicobeheer vraagt continue aandacht. De ingezette verbeteringen van het productgoedkeuringsproces hebben grotendeels al hun beslag gekregen. Ook komend jaar staat de doorontwikkeling van het risicobeheer op de agenda.

De externe accountant controleert de jaarrekening en evalueert de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de bank voor zover van belang in het kader van de controle van de jaarrekening. De bevindingen worden gerapporteerd in het accountantsverslag en de management letter aan de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen. De interne en externe accountant zijn aanwezig in de vergadering van het Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen en in de vergadering van de voltallige Raad van Commissarissen waarin de jaarrekening wordt besproken.

Verantwoordelijkheidsverklaring

Naar het oordeel van de Raad van Bestuur geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van BNG en de in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen. Het jaarverslag geeft een getrouw beeld van de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar van BNG en de geconsolideerde dochterondernemingen waarvan de gegevens in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. In het jaarverslag worden de wezenlijke risico's beschreven waarmee BNG wordt geconfronteerd.

De vooruitzichten voor 2011 kunnen niet los worden gezien van de huidige onzekere marktomstandigheden en de effecten daarvan op het vertrouwen in en het tempo van het economisch herstel.

De klanten van BNG zijn voornamelijk overheden of aan de overheid gelieerde instellingen. De bezuinigingen die zijn aangekondigd door het nieuwe kabinet zullen voor veel klanten van de bank gevolgen hebben. Verschillende lagere overheden hebben kostenreducties aangekondigd. De negatieve ontwikkelingen in de lopende projecten bij lagere overheden en woningcorporaties leiden tot voorzichtigheid bij het starten van nieuwe activiteiten. De nieuwe langlopende kredietverlening zal hierdoor in 2011 naar verwachting lager liggen dan in het afgelopen jaar. Deze ontwikkeling wordt versterkt doordat in 2010 de gecontracteerde maar in latere jaren te storten kredietverlening aanzienlijk is toegenomen.

In lijn met de naar verwachting teruglopende kredietverlening zal ook de fundingbehoefte van BNG in 2011 naar verwachting lager uitvallen dan in het recordjaar 2010. De bank streeft in 2011 naar een verdere verbetering van haar liquiditeitspositie en fundingprofiel.

Het verschil tussen de lange en korte rente kan ook in 2011 een gunstig effect hebben op het renteresultaat. De mate waarin is mede afhankelijk van de snelheid waarmee het economisch herstel zich zal voordoen en de invloed daarvan op de ontwikkeling van de rentecurve. Het renteresultaat van 2011 ligt naar verwachting in lijn met het renteresultaat van 2010. De bijdrage van het resultaat financiële transacties is, mede door de aanhoudende volatiliteit op de financiële markten, per definitie onzeker.

Hoewel de kredietportefeuille van de bank van zeer hoge kwaliteit is, is niet uit te sluiten dat de kredietwaardigheid van een enkele debiteur als gevolg van de huidige crisis kan worden aangetast. Een verdere aanvulling van de debiteurenvoorziening kan daardoor noodzakelijk zijn.

BNG volgt nauwlettend de ontwikkelingen in wet- en regelgeving. De toenemende regeldruk vanuit regelgevers en toezichthouders als reactie op de financiële crisis is een punt van aandacht. Een relatief kleine organisatie als BNG wordt financieel en operationeel gezien zwaar belast door een verzwaring van de regeldruk en de daaruit voortvloeiende intensivering van de rapportagelasten. Vooral de aangekondigde wijzigingen in IFRS en het Baselse akkoord zullen gevolgen hebben voor de rentabiliteit, dienstverlening en bedrijfsvoering van BNG. Niet uitgesloten kan

worden dat de bank genoodzaakt wordt het dividendbeleid bij te stellen om op termijn aan de verzwaarde kapitaal-eisen te kunnen voldoen.

De personele bezetting bij BNG zal in 2011 naar verwachting fractioneel toenemen. De bank is genoodzaakt te investeren in nieuwe systemen en personeel. Onder meer op het gebied van risicobeheer en het opvolgen van regelgeving wordt uitbreiding van de bezetting verwacht. Tezamen met de cao-verhogingen gaan hierdoor de bedrijfslasten licht stijgen. Geconsolideerd wordt EUR 65 miljoen aan bedrijfslasten voorzien.

BNG blijft de bank voor het maatschappelijk belang en zal, ook bij moeilijke marktomstandigheden, gespecialiseerde dienstverlening aanbieden tegen zo laag mogelijke kosten. Het streven van de bank is om een betrouwbare partner te zijn, de sterke marktpositie te behouden en de relatie met de klanten te bestendigen en waar mogelijk te verbeteren.

BNG ziet 2011 met vertrouwen tegemoet. Het renteresultaat ligt naar verwachting rond het hoge niveau van 2010. Gegeven de volatiliteit van de financiële markten tegen de achtergrond van de internationale schuldencrisis en alle overige onzekerheden acht de bank het evenwel niet verantwoord een uitspraak te doen over de nettowinst 2011.

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2010

In miljoenen euro's

	31-12-2010	31-12-2009
Activa		
Kasmiddelen	1.073	655
Bankiers ¹	7.382	7.683
Kredieten ¹	86.851	79.305
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat ²	3.052	2.983
Financiële activa voor verkoop beschikbaar ³	6.412	5.531
Overige financiële activa ⁴	13.457	8.002
Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures ⁵	109	106
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen ⁶	21	23
Overige activa ^{11, 12}	176	208
Totaal activa	118.533	104.496
Passiva		
Bankiers ⁷	6.037	5.615
Toevertrouwde middelen ⁷	7.677	7.070
Achtergestelde schulden ⁷	92	174
Schuldbewijzen ⁸	92.321	79.935
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat ⁹	649	351
Overige financiële passiva ¹⁰	9.320	8.854
Overige passiva ^{11, 12}	178	244
Totaal verplichtingen	116.274	102.243
Eigen vermogen ¹³	2.259	2.253
Totaal passiva	118.533	104.496

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2010

In miljoenen euro's

	2010	2009
– Rentebaten ¹⁴	1.898	2.628
– Rentelasten ¹⁵	1.488	2.291
Renteresultaat	410	337
Opbrengsten uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures ¹⁶	2	2
– Provisiebatens ¹⁷	35	36
– Provisielasten ¹⁸	6	6
Provisieresultaat	29	30
Resultaat financiële transacties ¹⁹	-37	40
Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid ²⁰	-4	-
Overige resultaten ²¹	0	2
<i>Totaal baten</i>	400	411
– Personeelskosten ²²	35	35
– Andere beheerskosten ²³	26	24
Personeels- en andere beheerskosten	61	59
Afschrijvingen ²⁴	2	2
<i>Bedrijfslasten</i>	63	61
<i>Winst voor belastingen</i>	337	350
– Mutatie belastinglatentie	-1	-
– Belastinglast	-79	-72
Belastingen ¹¹	-80	-72
Nettowinst	257	278

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 2010

In miljoenen euro's

	2010	2009
Nettowinst	257	278
Mutatie reserve valuta omrekenverschillen	1	-3
Mutatie overige reserves	-2	0
Mutatie herwaarderingsreserve		
– ongerealiseerde waardeverandering	-97	65
– gerealiseerde waardeverandering	-12	2
– mutatie belastinglatentie	-2	11
	<u>-111</u>	<u>78</u>
Resultaten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen (na belastingen)	-112	75
Totaal	145	353

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2010

In miljoenen euro's

	2010	2009
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Winst voor belastingen	337	350
<i>Aanpassingen voor:</i>		
– Afschrijvingen	2	2
– Bijzondere waardevermindering	3	4
– Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	-2	-1
– Ongerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening	49	-40
– Dotatie voorzieningen	4	-
	56	-35
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	393	315
Mutatie bankiers (niet terstond opeisbaar)	1.239	3.943
Mutatie kredieten	-5.042	-945
Mutatie toevertrouwde middelen	72	557
Mutatie derivaten	884	-1.489
Betaalde belastingen	-37	-19
Overige mutaties uit operationele activiteiten	-451	-365
	-3.335	1.682
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten*</i>	-2.942	1.997
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
<i>Investeringsen en aankopen:</i>		
– Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	-1.373	-541
– Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	-3	-4
– Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-1	-2
	-1.377	-547
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:</i>		
– Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	1.436	1.028
– Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	-	1
– Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	1	-
	1.437	1.029
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	60	482
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit schuldbewijzen	27.629	23.738
Aflossingen op schuldbewijzen	-24.015	-25.800
Achtergestelde leningen	-83	-
Betaald dividend	-139	-79
	3.392	-2.141
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	3.392	-2.141
Netto toename in geldmiddelen en kasequivalenten	510	338
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	565	227
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december	1.075	565
<i>De geldmiddelen en kasequivalenten zijn als volgt opgebouwd per 31 december</i>		
– Kasmiddelen	1.073	655
– Kasequivalenten onder de actiefpost bankiers	2	20
– Kasequivalenten onder de passiefpost bankiers	-	-110
	1.075	565

* De ontvangen rente is EUR 5,531 miljoen, de betaalde rente is EUR 5,066 miljoen.

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen 2010

In miljoenen euro's

2010

	Kapitaal	Agioreserve	Herwaarderings-reserve	Reserve valuta omreken-verschillen	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Beginstand	139	6	49	-6	1.787	278	2.253
Gerealiseerde resultaten	-	-	-	-	-	257	257
Ongerealiseerde resultaten	-	-	-111	1	-2	-	-112
Dividenduitkering	-	-	-	-	-139	-	-139
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar	-	-	-	-	278	-278	0
Eindstand	139	6	-62	-5	1.924	257	2.259

2009

Beginstand	139	6	-29	-3	1.708	158	1.979
Gerealiseerde resultaten	-	-	-	-	-	278	278
Ongerealiseerde resultaten	-	-	78	-3	-	-	75
Dividenduitkering	-	-	-	-	-79	-	-79
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar	-	-	-	-	158	-158	0
Eindstand	139	6	49	-6	1.787	278	2.253

Grondslagen geconsolideerde jaarrekening

Algemene bedrijfsinformatie

De jaarrekening is door de Raad van Bestuur op 4 maart 2011 vrijgegeven voor publicatie en wordt op 26 april 2011 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter vaststelling voorgelegd. BNG is een structuurvennootschap. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. BNG is gevestigd te Den Haag in Nederland en heeft geen nevenvestigingen.

Belangrijkste gehanteerde grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van geamortiseerde kostprijs met uitzondering van de jaarrekeningposten *Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat*, *Financiële activa voor verkoop beschikbaar*, *Overige financiële activa*, *Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat* en *Overige financiële passiva*. Deze jaarrekeningposten worden gewaardeerd tegen reële waarde. De balanspost *Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures* is gewaardeerd tegen de equity methode. In de geconsolideerde jaarrekening worden alle bedragen gepresenteerd in miljoenen euro's tenzij anders vermeld. De euro is de functionele valuta van BNG.

Verklaring toegepaste wet- en regelgeving

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 BW2.

BNG heeft in de jaarrekening over 2010 de hieronder weergegeven nieuwe standaarden, aanpassingen en interpretaties toegepast. De toepassing van deze standaarden heeft geen significante invloed gehad op de jaarrekening over 2010. Het betreft hier de volgende standaarden, wijzigingen en interpretaties:

- Revised IFRS 3 – Business Combinations
- Amendments to IAS 27 – Consolidated and Separate Financial Statements
- Amendments to IAS 39 – Financial Instruments: Recognition and Measurement: Eligible Hedged Items
- Revised IFRS 1: First Time Adoption of IFRS
- Improvements to IFRSs (issued April 2009)
- Amendments to IFRS 2: Group Cash-settled Share-based Payment Transactions
- Amendments to IFRS 1: Additional Exemptions to First-time Adopters
- IFRIC 17 – Distributions of Non-cash Assets to Owners
- IFRIC 18 – Transfers of Assets from Customers
- Amendments to IFRIC 9 and IAS 39: Embedded Derivatives

BNG maakt geen gebruik van de mogelijkheid om nieuwe of aangepaste standaarden en interpretaties vroegtijdig toe te

passen. Vervroegde toepassing van deze nieuwe standaarden en interpretaties zou geen significante gevolgen voor de jaarrekening over 2010 hebben. Het betreft de volgende standaarden:

- Amendments to IAS 32 - Financial Instruments: Presentation: Classification of Rights Issues
- IFRIC 19: Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments
- Revised IAS 24: Related Party Disclosures
- Amendments to IFRIC 14: Prepayments of a Minimum Funding Requirement
- Amendments to IFRS 1: Limited Exemption from Comparative IFRS 7 Disclosures
- Improvements to IFRSs (issued May 2010)

Eind 2009 is IFRS 9: Financial Instruments: Classification and Measurement uitgebracht. Deze standaard zal IAS 39 Financial Instruments: Recognition and measurement volledig gaan vervangen. Deze standaard wordt effectief vanaf 2013 en is nog niet aanvaard door de Europese Unie. BNG onderzoekt het effect van deze nieuwe standaard en sluit niet uit dat de toepassing van deze standaard zal leiden tot een significante impact op het eigen vermogen en de nettowinst.

Gesegmenteerde informatie

IFRS 8 'Operating segments' schrijft voor dat segmentering afhankelijk is van de wijze van sturing van de organisatie. Beoordeeld dient te worden of door de leiding voor haar interne performancemeting onderscheid gemaakt wordt naar segmenten. Bij de analyse en besluitvorming ter zake van de performancemeting wordt door de Raad van Bestuur van BNG geen onderscheid gemaakt naar dergelijke segmenten. In de jaarrekening is dan ook geen gesegmenteerde informatie opgenomen.

Grondslagen voor consolidatie

Jaarlijks stelt BNG een geconsolideerde jaarrekening op, waarin opgenomen de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen. De jaarrekeningen van de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen die worden gebruikt voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening zijn opgesteld per dezelfde verslagdatum en gebaseerd op uniforme grondslagen. Alle intragroeptransacties en -saldi, waaronder baten, lasten en dividenden zijn in de geconsolideerde jaarrekening volledig geëlimineerd. De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarin BNG een overheersende zeggenschap heeft. Overheersende zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien BNG, direct of indirect via groepsmaatschappijen, meer dan de helft van de stemrechten bezit dan wel op andere wijze een overheersende zeggenschap heeft. Groepsmaatschappijen worden vanaf de datum dat overheersende zeggenschap is verkregen volledig geconsolideerd totdat geen sprake meer is van overheersende zeggenschap

of alle verbonden risico's en voordelen zijn overgedragen aan derden. Een minderheidsaandeel van derden wordt als een onderdeel van het eigen vermogen opgenomen. Voor belangen in beleggingsfondsen is, bij het bepalen of BNG overheersende zeggenschap heeft, rekening gehouden met BNG's financiële belang voor eigen rekening en de rol van BNG of haar dochterondernemingen als fondsbeheerder. De rapportageperiodes van in de consolidatie betrokken groepsmaatschappijen zijn gelijk aan die van BNG.

Gebruik van schattingen

Waar nodig liggen aan de bedragen zoals vermeld in dit rapport, schattingen en veronderstellingen van het management ten grondslag. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten waarvoor een actieve markt ontbreekt. Daarnaast worden schattingen gebruikt ten behoeve van de voorziening voor oninbaarheid en latente belastingen. BNG hanteert waarderingsmodellen ter bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten waarvoor een actieve markt ontbreekt. De uitkomsten van deze modellen zijn gebaseerd op verschillende veronderstellingen, waaronder de disconteringsvoet en toekomstige kasstromen. Afwijkingen in de gehanteerde veronderstellingen hebben mogelijk een significant effect op de gerapporteerde waarden.

BNG evalueert periodiek de gehanteerde schattingen en veronderstellingen. Eventuele herzieningen worden gerapporteerd in het jaar waarin de schatting is herzien en tevens verwerkt in toekomstige jaren.

Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde is gebaseerd op gequoteerde marktprijzen of, indien deze niet beschikbaar zijn, gemodelleerde waarderings technieken. Waarderingstechnieken worden over het algemeen gebruikt om de reële waarde te bepalen van niet beursgenoteerde activa en passiva en OTC-derivaten. Het betreft methoden en technieken die algemeen aanvaard zijn zoals modellen voor optiepreizen, discounted cashflows, forward-pricing en creditspreads. Hierbij wordt rekening gehouden met contractuele bepalingen en wordt gebruikt gemaakt van beschikbare objectieve marktgegevens zoals yieldcurves, correlaties, volatiliteiten en creditspreads. Er wordt in principe geen gebruik gemaakt van veronderstellingen die niet door marktgegevens worden ondersteund.

Saldering

Gesaldeerde verwerking van activa en passiva vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de gesaldeerde en simultane afwikkeling van de vordering en de schuld deugdelijk juridisch afdwingbaar is en ook het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's. Monetaire posten in vreemde valuta worden op balansdatum omgerekend en de koersresultaten worden - met uitzondering van de hedge van een netto-investering in een buitenlandse activiteit - geboekt ten laste of ten gunste van het valutaresultaat. Het valutaresultaat van een netto-investering in een buitenlandse activiteit wordt verantwoord in het eigen vermogen. Niet-monetaire activa en passiva die tegen kostprijs worden gewaardeerd, worden bij eerste vastlegging direct omgerekend tegen de valutakoers van dat moment. De balans- en resultaatposten van groepsmaatschappijen met een niet euro rapporteringsvaluta worden als volgt omgerekend:

- activa en passiva worden omgerekend tegen de ultimo koers per balansdatum;
- baten en lasten worden omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar;
- omrekeningsverschillen worden verantwoord onder het eigen vermogen, in de post Reserve valuta omrekenverschillen.

Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures

Belangen in deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures worden verantwoord op basis van de 'equity'-methode. Deelnemingen met invloed van betekenis zijn die ondernemingen waarin BNG invloed van betekenis heeft op het operationele en financiële beleid, maar geen overheersende zeggenschap heeft. Over het algemeen wordt invloed van betekenis verondersteld wanneer BNG tussen de 20% en de 50% van de aandelen of stemrechten bezit. Joint ventures zijn contractuele afspraken waarbij BNG en andere partijen een economische activiteit aangaan waarover zij gezamenlijk en evenredig zeggenschap hebben.

Financiële activa en passiva

Financiële activa en passiva worden opgenomen op transactiebasis. Dit betekent dat transacties worden verwerkt vanaf het tijdstip dat de bank recht heeft op de voordelen respectievelijk gebonden is aan verplichtingen voortkomend uit de contractuele bepalingen van het financiële instrument. Hieronder vallen zowel de traditionele financiële instrumenten (leningen, waardepapieren en schulden) als ook afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

De financiële activa en passiva worden bij eerste opname in de balans gewaardeerd tegen reële waarde vermeerderd met de transactiekosten die direct toe te wijzen zijn aan de verwerving of uitgifte van het financieel actief of het financieel passief met uitzondering van de transacties met waardering tegen reële waarde en verwerking van de resultaten via de winst-en-verliesrekening. De in deze balansposten opgenomen transacties worden gewaardeerd tegen reële waarde zonder vermeerdering met transactiekosten. Na eerste

opname worden de financiële activa en passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of reële waarde afhankelijk van de classificatie van de transactie.

De geamortiseerde kostprijs (amortisatiewaarde) bestaat naast de hoofdsom uit opgelopen rente, verrekenende transactiekosten en/of (dis)agio dat volgens de effectieve rentemethode wordt verdeeld over de rentetypische looptijd van de transactie. Financiële derivaten zijn opgenomen onder de activa (positieve reële waarde) of passiva (negatieve reële waarde). De waardeveranderingen van financiële derivaten worden volledig verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Niet langer opnemen in de balans van financiële activa en passiva

Een financieel actief wordt niet langer op de balans opgenomen indien:

- er geen recht meer is op de kasstromen uit het actief; of
- BNG het recht heeft behouden om de kasstromen uit dit actief te ontvangen maar een verplichting is aangegaan om deze volledig zonder belangrijke vertraging te betalen aan een derde als gevolg van een bijzondere afspraak; of
- de rechten op de kasstromen uit het actief en nagenoeg alle risico's en voordelen van dit actief zijn overgedragen, ofwel de zeggenschap over dit actief is overgedragen.

Een financieel passief wordt niet langer op de balans opgenomen zodra aan de prestatie als gevolg van de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of verlopen.

Indien een bestaand financieel actief of passief contractueel wordt vervangen door een andere van dezelfde tegenpartij tegen nagenoeg dezelfde voorwaarden dan wordt het nieuwe actief of passief behandeld als een voortzetting van het bestaande actief of passief tegen dezelfde balanswaarde.

Er worden dan geen vervreemdingsresultaten genomen.

Ten aanzien van vervreemding van financiële activa en passiva past BNG het principe First In, First Out (FIFO) toe. Alsdan wordt het verschil tussen de opbrengst van de overdracht en de boekwaarde van het actief of passief onmiddellijk en volledig in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Derivaten

Bij eerste verwerking worden derivaten gewaardeerd tegen kostprijs. Na eerste verwerking worden derivaten gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij mutaties hierin worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening, onder de post *Resultaat financiële transacties*. Derivaten met een positieve marktwaarde worden op de balans gepresenteerd als activa, waarbij derivaten die niet in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post *Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat* worden gepresenteerd en derivaten die wel in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post *Overige financiële activa*. Derivaten met een negatieve marktwaarde worden op de balans gepresenteerd als passiva, waarbij derivaten die niet in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post *Financiële*

passiva tegen reële waarde via het resultaat worden gepresenteerd en derivaten die wel in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post *Overige financiële passiva*.

In contracten besloten derivaten worden als een apart derivaat gewaardeerd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat en die van het basiscontract, en
- het basiscontract wordt niet tegen reële waarde – met waardemutaties via het resultaat – gewaardeerd, en
- een bijzonder instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

Derivaten welke voldoen aan deze voorwaarden worden gewaardeerd tegen reële waarde op het moment dat het contract wordt aangegaan, waarbij waardemutaties worden verwerkt in het resultaat. Contracten worden alleen dan opnieuw beoordeeld indien een wijziging in de contractvoorwaarden heeft plaatsgevonden, welke de verwachte kasstromen aanzienlijk beïnvloedt.

Hedge accounting

De bank dekt aan financiële activa of passiva verbonden renterisico's veelal af met behulp van financiële instrumenten. In marktwaardeterminen vindt een compensatie plaats van waardeveranderingen als gevolg van rentemutaties. Door hedge accounting toe te passen verwerkt de bank de in beginsel verschillende boekhoudkundige resultaatneming tussen afdekkingsinstrument en de afgedekte positie toch resultaatneutraal voor zover de hedgerelatie effectief is. BNG gebruikt alleen derivaten als afdekkingsinstrument en deze worden verplicht tegen reële waarde op de balans opgenomen. De tegenhanger van het afdekkingsinstrument is de afgedekte positie, die in beginsel veelal op amortisatiewaarde in de boeken staat. Op de datum dat een derivatentransactie wordt afgesloten, bestemt de bank deze al dan niet als een hedge van de reële waarde van het op de balans opgenomen actief of passief (fair value hedge).

Fair value hedge accounting wordt enkel toegepast indien er formele documentatie aanwezig is over het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie, de relatie hiertussen en het doel van de hedge. Uit deze hedge documentatie blijkt dat verwacht kan worden dat de hedge effectief is en hoe de effectiviteit wordt vastgesteld.

Effectiviteit wil zeggen dat er gedurende de rapportageperiode sprake is van tegengestelde risico's uit hoofde van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie, binnen de door IAS 39 gestelde bandbreedte (80%-125%). Daarnaast wordt aangetoond dat de hedge effectief zal blijven gedurende de resterende looptijd. Het ineffectieve gedeelte van een afdekkingsrelatie wordt altijd rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Zodra de hedge niet langer voldoet aan de bovenstaande voorwaarden voor hedge accounting of indien de afgedekte positie dan wel het afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, wordt de hedgerelatie verbroken. Het verschil tussen de voorgaande balanswaardering en de amortisatiewaarde van de afgedekte positie wordt over de resterende looptijd van de afgedekte positie afgeschreven.

BNG past twee vormen van fair value hedge accounting toe, micro en portfolio hedging. Micro hedging heeft betrekking op individuele transacties die voor wat betreft renterisico in een economische hedge relatie zijn betrokken. Er is in geval van micro hedging een één-op-één relatie tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument.

Portfolio hedging heeft betrekking op een groep transacties die voor het renterisico door meerdere derivaten wordt afgedekt. Hierbij is er geen relatie tussen afgedekte posities en afdekkingsinstrumenten op individueel niveau maar wordt op portefeuilleniveau aangetoond dat de betrokken derivaten de reële waardemutaties als gevolg van rentebewegingen van de betrokken activa compenseren.

Door het ontbreken van een directe relatie tussen de activa en de gebruikte derivaten als afdekkingsinstrument is, in afwijking van micro hedging, de reële waardecorrectie opgenomen onder de balanspost *Overige financiële activa*.

Kasmiddelen

Onder deze post zijn alle wettige betaalmiddelen opgenomen alsmede onmiddellijk opeisbare tegoeden bij de Nederlandsche Bank.

Bankiers en Kredieten

Onder deze actiefposten zijn de vorderingen op bankiers en leningen aan klanten gerubriceerd die niet voor handelsdoel-einden worden aangehouden en zijn gewaardeerd tegen amortisatiewaarde.

Daarnaast is een deel van de rentedragende waardepapieren (MTN's en obligaties) gerubriceerd onder deze posten, voor zover deze niet op een actieve markt worden verhandeld. De kredieten zijn opgenomen onder aftrek van de nodig geoordeelde voorziening voor oninbaarheid. Onder IFRS bepaalt BNG eerst of er aanwijzingen zijn van bijzondere waardeverminderingen van individuele kredieten voor het vormen van de voorziening, rekening houdend met de bedragen die naar verwachting na afboeking daadwerkelijk zullen worden ontvangen. Bij de overige kredieten wordt de voorziening op totaalniveau bepaald.

In 2008 is een deel van de *Financiële activa beschikbaar voor verkoop* geherclassificeerd naar *Bankiers en Kredieten*. Deze activa zijn na herclassificatie initieel gewaardeerd tegen de reële waarde per 1 juli 2008. Het verschil tussen de reële waarde per 1 juli 2008 en de aflossingswaarde wordt gedurende de resterende looptijd van de individuele contracten geamortiseerd.

Leaseovereenkomsten

BNG heeft financiële leaseovereenkomsten afgesloten, waarbij vrijwel alle aan het eigendom verbonden risico's en beloningen, buiten de wettige eigendomstitel, aan de lessee worden overgedragen. BNG treedt in deze leaseovereenkomst op als lessor. De balanswaarde van een leasevordering is gelijk aan de contante waarde van de leasebetalingen, op basis van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst en met inbegrip van een eventuele gegarandeerde restwaarde. Financiële leasevorderingen worden in de balans opgenomen onder de post *Kredieten*.

Financiële activa en Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat

In deze balansposten zijn derivatentransacties opgenomen die niet kwalificeren voor de toepassing van fair value hedge accounting op basis van de voorwaarden die IAS 39 stelt. Ten slotte bevatten de balansposten transacties die vrijwillig aangemerkt zijn als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (fair value designation). BNG maakt incidenteel gebruik van deze mogelijkheid om individuele activa en passiva zoals leningen en waardepapieren op reële waarde te waarderen met volledige resultaatneming via de winst-en-verliesrekening. Aanmerking van transacties tegen reële waarde vindt in een aantal specifieke gevallen plaats indien:

- het tot doel heeft om een accounting mismatch uit te sluiten;
- een portefeuille op basis van reële waarde wordt beheerd en geëvalueerd;
- het een instrument betreft met een daarin besloten derivaat (embedded derivative) dat niet gesepareerd wordt.

Deze onherroepelijke aanmerking van transacties tegen reële waarde vindt altijd plaats op het moment van afsluiting.

Financiële activa voor verkoop beschikbaar

De rentedragende waardepapieren waarvoor een actieve markt bestaat en participaties worden gerubriceerd onder de post *Financiële activa voor verkoop beschikbaar*, met waardering tegen reële waarde waarbij waardeveranderingen via het eigen vermogen worden verantwoord. Indien de rentedragende waardepapieren zijn betrokken in een fair value hedge relatie, dan wordt het effectieve deel van de afdekking verwerkt in het resultaat in plaats van in het eigen vermogen. Het geamortiseerde renteresultaat en de eventuele valuta-herwaardering worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Bij verkoop of een bijzondere waardevermindering van rentedragende waardepapieren en participaties wordt de betreffende cumulatieve reële waardeverandering teruggenomen uit het eigen vermogen en vervolgens alsnog in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Overige financiële activa en Overige financiële passiva

In deze balansposten worden de marktwaarden van de derivaten die in een boekhoudkundige hedgerelatie zijn betrokken opgenomen (zowel voor wat betreft hedges van rente- als valutarisico). Daarnaast worden onder deze posten de waardecorrecties opgenomen uit hoofde van portfolio fair value hedging. Deze waardecorrecties betreffen de effectieve delen van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van het gehedgede renterisico van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt.

Financiële garantiecontracten

De financiële garantiecontracten worden bij eerste waardering opgenomen onder de post Overige passiva tegen reële waarde, zijnde de ontvangen premie. De vervolgwaaarding vindt plaats tegen de hoogste van de beste schatting van de uitgaven die vereist zijn om de bestaande financiële verplichting af te wikkelen op balansdatum of het bedrag van de te amortiseren premie. De ontvangen premie wordt in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post *Provisiebatan*.

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

Alle onroerende en roerende zaken in eigendom, zoals gebouwen en duurzame installaties, zijn gewaardeerd tegen kostprijs waarop de cumulatieve afschrijving in mindering is gebracht, waarbij rekening gehouden wordt met eventuele bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijn wordt bepaald aan de hand van de economische levensduur. De economische levensduur en de restwaarde worden jaarlijks getoetst. Afschrijvingen worden berekend op basis van de lineaire methode en ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Op grond wordt niet afgeschreven.

Bankiers, Toevertrouwde middelen, Achtergestelde schulden en Schuldbewijzen

Opgenomen gelden en schuldbewijzen worden tegen geamortiseerde kostprijs in de balans verwerkt. De geamortiseerde kostprijs wordt aangepast voor het effectieve deel van de marktwaardeverandering van de in een fair value hedge betrokken transacties. Terugggekochte verplichtingen worden van de balans verwijderd waarbij het verschil tussen de boekwaarde en de transactiewaarde in het resultaat wordt genomen.

Pensioenvoorziening en personeelsbeloningen

De bank behandelt haar pensioenverplichtingen als zijnde een beschikbaar premiestelsel aangezien de pensioenen zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds zonder afgescheiden pensioenvermogen of gesepareerd depot. Het bedrijfstakpensioenfonds is niet in staat om de benodigde informatie aan te leveren om een adequate pensioenvoorziening te berekenen. Het werkgeversdeel van de premie wordt in het jaar waarop het betrekking heeft ten laste van het resultaat gebracht. Voor zover supplementaire bedragen benodigd

zijn, worden deze eveneens direct ten laste van het resultaat gebracht.

De overige personeelsbeloningen worden behandeld als toegezegd-pensioenregelingen waarvoor afzonderlijke voorzieningen zijn gevormd. BNG past hierbij de 'corridor'-methode toe, waarbij actuariële verschillen binnen een gedefinieerde bandbreedte niet geboekt worden. Indien de actuariële verschillen buiten de corridor vallen, worden deze ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening geboekt. Deze overige personeelsbeloningen betreffen de voortzetting van het verstrekken van hypotheekrentekorting aan zowel actieve als gepensioneerde medewerkers. De voorzieningen zijn door onafhankelijke deskundigen berekend op basis waarvan de hoogte van de voorziening is vastgesteld. De lasten die betrekking hebben op de personeelsbeloningen worden verantwoord onder de personeelskosten in de winst-en-verliesrekening.

Reorganisatievoorziening

BNG treft reorganisatievoorzieningen voor zover er verplichtingen zijn aangegaan die verband houden met reorganisaties. De voorzieningen worden getroffen op grond van gedetailleerde plannen nadat betrokken partijen zijn geïnformeerd omtrent de belangrijkste kenmerken van het plan en er een gefundeerde verwachting is gewekt dat de reorganisatie daadwerkelijk uitgevoerd zal worden. Indien het tijdseffect van betekenis is, worden voorzieningen bepaald door de toekomstige kasstromen contant te maken.

Belastingen

Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de bij wet vastgestelde tarieven en geldende belastingwetgeving. Voor tijdelijke verschillen tussen boekwaarde en fiscale waarde worden belastinglatenties opgenomen. Actieve belastinglatenties worden alleen opgenomen indien verwacht wordt dat in de nabije toekomst fiscale winsten worden gerealiseerd ter compensatie van deze tijdelijke verschillen. Zowel latente belastingvorderingen als latente belastingverplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Alle latente belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden bij het hoofd van de fiscale eenheid opgenomen. Groepsmaatschappijen die onderdeel zijn van de fiscale eenheid passen het vastgestelde tarief toe.

Eigen vermogen

De balans wordt opgesteld voor resultaatbestemming. Dit betekent dat het volledige resultaat van het boekjaar als onderdeel van het eigen vermogen is gepresenteerd. Het eigen vermogen bevat een herwaarderingsreserve waarin de ongerealiseerde reële waardemutatie uit hoofde van de balanspost *Financiële activa voor verkoop beschikbaar* wordt verwerkt. Daarnaast bestaat deze herwaarderingsreserve uit de tot 1 juli 2008 verantwoorde reële waardemutaties, betref-

fende de in 2008 van *Financiële activa voor verkoop beschikbaar* naar *Bankiers en Kredieten* geherclassificeerde activa. Dit deel van de herwaarderingsreserve zal gedurende de resterende looptijd van de geherclassificeerde activa worden geamortiseerd. De herwaarderingsreserve wordt gecorrigeerd met een belastinglatentie die gebaseerd is op de verwachte fiscale afhandeling als de betreffende activa direct op balansdatum zouden worden verkocht. Bij eventuele verkoop komen deze cumulatieve herwaarderingsresultaten ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening. Voor de in hedge accounting betrokken transacties wordt het effectieve deel van de marktwaardeveranderingen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht gedurende de periode dat de transacties in een hedgerelatie zijn betrokken.

Rentebaten en Rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden voor alle op de balans opgenomen rentedragende instrumenten bepaald aan de hand van de amortisatiewaarde.

Bij het bepalen van de amortisatiewaarde wordt de effectieve rentemethode toegepast. Bij verkoop van transacties die gewaardeerd staan op amortisatiewaarde wordt het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopwaarde tevens verantwoord onder rentebaten respectievelijk rentelasten.

Resultaat financiële transacties

Hieronder worden opgenomen de marktwaardeveranderingen van derivaten, van in een hedge betrokken afgedekte instrumenten, van transacties die aangemerkt zijn als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening alsmede het ineffektieve deel van het gehedgede risico bij fair value hedge accounting. Ook worden de verkoopresultaten van *Financiële activa voor verkoop beschikbaar* hier vermeld. Deze verkoopresultaten bestaan uit een vrijval van de opgebouwde herwaardering in het eigen vermogen en het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopwaarde.

Valutare resultaat

Activa en passiva in vreemde valuta worden op balansdatum omgerekend tegen de einddagkoersen. Alle herwaarderingen van monetaire items worden direct ten gunste of ten laste van het valutare resultaat geboekt. Zie ook onder 'Vreemde valuta'.

Provisiebaten en Provisielasten

Betaalde dan wel ontvangen commissies en provisies worden geheel verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin de diensten zijn geleverd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De kasstromen worden gesplitst naar operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. Als liquide middelen

worden aangemerkt de aanwezige kasmiddelen, de per saldo direct opeisbare tegoeden bij (centrale) banken en bancaire daggelden. Deze middelen hebben een oorspronkelijke looptijd van drie maanden of korter, zijn eenvoudig converteerbaar in vaststaande geldbedragen en zijn onderhevig aan een verwaarloosbaar risico op waardeveranderingen.

De mutaties in kredieten, toevertrouwde middelen, derivaten en vorderingen en verplichtingen op banken zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten omvatten de aan- en verkopen en aflossingen in de beleggingsportefeuille, alsmede de aan- en verkopen van deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures en onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. De opname of aflossing van achtergestelde schulden en obligatielingen en uitbetaald dividend worden als financieringsactiviteit gepresenteerd.

Mutatieoverzicht eigen vermogen

Het mutatieoverzicht eigen vermogen geeft het verloop weer van de onder het eigen vermogen verantwoorde posten.

Grondslagen vergelijkende cijfers

De grondslagen van de vergelijkende cijfers wijken niet af van de grondslagen die van toepassing zijn op de jaarrekening van 2010, behoudens de toepassing van nieuwe IFRS-standaarden.

Toelichting geconsolideerde jaarrekening

In miljoenen euro's

	31-12-2010	31-12-2009
Activa		
1 Bankiers en Kredieten	94.233	86.988
Deze post omvat alle vorderingen op bankiers en de verstrekte kredieten voor zover deze tegen geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd, alsmede rentedragende waardepapieren voorzover niet op een actieve markt verhandeld.		
Bankiers	7.382	7.683
Kredieten	86.851	79.305
	94.233	86.988
Waarvan in de post kredieten een voorziening voor oninbaarheid	31	27
	94.264	87.015
BNG heeft in het kader van collateralovereenkomsten voor EUR 1.337 miljoen (2009: EUR 3.420 miljoen) aan onderpanden verstrekt aan voornamelijk bancaire tegenpartijen.		
In de post kredieten is voor EUR 56 miljoen (2009: EUR 57 miljoen) aan financiële leaseovereenkomsten opgenomen.		
<i>Het verloop van de voorziening voor oninbaarheid</i>		
Beginstand	27	30
Dotatie boekjaar	4	-
Onttrekking boekjaar	-	-3
Eindstand	31	27
2 Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	3.052	2.983
Hieronder zijn activa opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken.		
Reële waarde van derivaten	860	828
Kredieten	878	804
Waardepapieren	1.314	1.351
	3.052	2.983
De aflossingswaarde van de kredieten en waardepapieren is EUR 2.131 miljoen (2009: EUR 2.135 miljoen).		
3 Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.412	5.531
Hieronder worden opgenomen door publiekrechtelijke lichamen en door anderen geëmitteerde obligaties met een vaste of variabele rente en andere rentedragende waardepapieren en participaties voor zover niet opgenomen onder de <i>Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat</i> .		

31-12-2010

31-12-2009

Deze post is onder te verdelen in:

Overheid	4.478	3.772
Bankiers	826	392
Overige financiële instellingen	876	1.136
Niet-financiële instellingen	172	171
Investerings in participaties	60	60
	6.412	5.531

Overdracht zonder derecognition

Ter grootte van EUR 1.480 miljoen (2009: EUR 1.480 miljoen) zijn obligatieleningen verkocht en tegelijkertijd zijn swaps afgesloten waarmee de rechten op de kasstromen en risico's behouden blijven (total return swaps).

Dientengevolge zijn deze obligatieleningen niet verwijderd van de balans.

In 2010 zijn geen nieuwe transacties afgesloten.

4 Overige financiële activa

Onder deze balanspost zijn opgenomen de reële waarde van de derivaten die in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken en de waardecorrecties betreffende het effectieve deel van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van het gehedgederentierisico van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt.

Derivaten betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie	10.082	5.262
Marktwaardecorrectie van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt	3.375	2.740
	13.457	8.002

5 Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures

	Belang			
	2010	2009		
<i>Deelnemingen met invloed van betekenis</i>				
- Dataland BV, Rotterdam	30%	30%	0	0
- Data B Mailservice Holding BV, Leek	45%	38%	1	1
- N.V. Trustinstelling Hoevelaken, Den Haag	40%	40%	0	0
- TBCH BV, Den Haag*	25%	25%	52	51
			53	52
<i>Joint ventures</i>				
- BNG Gebiedsontwikkeling BV, diversen	zie noot 38		56	54
			109	106

Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis en de joint ventures wordt verwezen naar noot 38.

* Deze vennootschap, Transdev-BNG-Connexxion Holding BV, houdt 66,67% van de aandelen Connexxion Holding NV aan.

31-12-2010

31-12-2009

6 Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

21

23

Het verloop van deze balanspost is als volgt:

	Onroerende zaken		Bedrijfsmiddelen			
	2010	2009	2010	2009		
<i>Historische aanschafwaarde</i>						
Waarde begin van het boekjaar	48	47	11	10	59	57
Investeringen	-	1	1	1	1	2
Desinvestering	-1	-	-	-	-1	-
Waarde eind van het boekjaar	47	48	12	11	59	59
<i>Afschrijvingen</i>						
Cumulatieven begin van het boekjaar	27	26	9	8	36	34
Afschrijvingen gedurende het jaar	2	1	-	1	2	2
Cumulatieven eind van het boekjaar	29	27	9	9	38	36
<i>Boekwaarde eind van het boekjaar</i>	18	21	3	2	21	23

Geschatte levensduur

Gebouwen	maximaal 33 1/3 jaar
Technische installaties	15 jaar
Machines en inventaris	5 jaar
Hard- en software	3 jaar

31-12-2010

31-12-2009

Passiva**7 Bankiers, Toevertrouwde middelen en Achtergestelde schulden**

13.806

12.859

Hieronder worden opgenomen schulden aan bankiers, toevertrouwde middelen en achtergestelde leningen voor zover niet belichaamd in schuldbewijzen.

Opgenomen deposito's en andere geldmarktmiddelen bij banken

6.037

5.615

Toevertrouwde middelen

7.677

7.070

Achtergestelde schulden

92

174

13.806

12.859

8 Schuldbewijzen

92.321

79.935

Hieronder worden opgenomen obligaties en andere geëmitteerde verhandelbare schuldbewijzen met een vaste of variabele rente. Bij een emissie worden niet-geplaatste obligaties in mindering gebracht op de desbetreffende obligatielening. Voor zover deze schuldbewijzen luiden in vreemde valuta zijn deze opgenomen tegen de einddagkoers op 31 december.

Deze balanspost is als volgt samengesteld:

Obligatieleningen en euronotes

81.714

70.491

Medium Term Notes

55

62

European Commercial Paper

10.552

9.382

92.321

79.935

9 Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat

649

351

Hieronder zijn passiva opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie worden betrokken.

10 Overige financiële passiva

9.320

8.854

Deze balanspost betreft de reële waarde van derivaten die zijn betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie.

11 Belastingen

BNG betaalt vanaf 2005 vennootschapsbelasting. Met de Belastingdienst is in 2006 overeenstemming bereikt over het vrij te stellen bedrag (EUR 668 miljoen) dat voortvloeit uit de fiscale waardering van de financiële instrumenten per 1 januari 2005. BNG heeft het vrijgestelde bedrag in de jaren 2005 – 2009 gelijkmatig in mindering gebracht op het fiscale resultaat. Dit resulteerde in die jaren in een drukkend effect op de commerciële belastinglast en de te betalen belasting. Ultimo 2009 was het vrijgestelde bedrag volledig afgeschreven.

BNG heeft in 2010 op initiatief van de Belastingdienst een tweetal vaststellingsovereenkomsten afgesloten voor de aangifte vennootschapsbelasting over de perioden 2005 - 2009 en 2010 - 2012. De vaststellingsovereenkomsten zijn van toepassing op de fiscale eenheid van BNG. De inhoud van de overeenkomsten heeft tot gevolg dat alle financiële instrumenten zowel commercieel als fiscaal conform IFRS-waarderingsgrondslagen verwerkt worden. De uitzondering hierop zijn transacties die geïdentificeerd zijn als Financiële activa voor verkoop beschikbaar. Fiscaal wordt het geheel van de transacties binnen deze categorie gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Het fiscale resultaat wijkt af van het commerciële resultaat indien per saldo ongerealiseerde verliezen zijn ontstaan, ofwel de herwaarderingsreserve negatief is van de transacties afgesloten na 1 januari 2005. Het negatieve resultaat wordt ten laste van de fiscale winst gebracht. Bij toename van de herwaarderingsreserve wordt het positieve bedrag ten gunste van de fiscale jaarwinst gebracht tot het niveau van de oorspronkelijke kostprijs. BNG heeft in de aangiften tot en met 2009 per saldo EUR 216 miljoen aan ongerealiseerde verliezen in mindering gebracht op het fiscale resultaat. Deze ongerealiseerde verliezen worden naar verwachting in de toekomst fiscaal verrekend. Daarnaast heeft de aanpassing van de aangiften over de voorgaande jaren geleid tot een eenmalige vermindering van de belastinglast 2010 van EUR 6 miljoen.

31-12-2010

31-12-2009

De aansluiting tussen de opgenomen belastingdruk en het nominale belastingtarief is als volgt:

Winst voor belastingen	337	350
Belasting tegen het wettelijk in Nederland geldende nominale belastingtarief van 25,5% (2009: 25,5%)	-86	-89
Belastingvermindering inzake van vennootschapsbelasting vrijgestelde resultaten waarvoor geen belastinglatentie is gevormd	-	17
Aanpassing inzake belasting van voorgaande jaren	6	-
Overige van vennootschapsbelasting vrijgestelde resultaten	1	-
Belastinglast in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	-79	-72
Dit is een effectief belastingtarief van 23% (2009: 21%)		

De aansluiting tussen de opgenomen belastinglast en de te vorderen of te betalen vennootschapsbelasting is als volgt:

Belastinglast in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	-79	-72
Aanpassing inzake belastingvermindering waarvoor wel een belastinglatentie is gevormd	-	18
Aanpassingen uit hoofde van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	-6	-
Aanpassing inzake actuele belasting van voorgaande jaren	-7	-1
Overige aanpassingen uit hoofde van tegen reële waarde opgenomen posten	-	5
Belastingvordering of -afdracht volgens fiscale opstelling	-92	-50

Vooruitbetaalde vennootschapsbelasting	82	51
Te betalen/vorderen vennootschapsbelasting	-10	1

Verloopoverzicht van de latente belastingvordering in de balans

Beginstand	53	60
Fiscale openingsbalans 1 januari 2005 behandeling inzake dochtermaatschappij	-1	-
Fiscale behandeling openingsbalans; toerekening boekjaar	-	-18
Mutatie latenties	-49	11
	3	53

De mutatie van de latente belastingen voor *Financiële activa voor verkoop beschikbaar* is verwerkt in de herwaarderingsreserve in het eigen vermogen. De overige mutaties zijn verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

De latente belastingvordering is als volgt opgebouwd:

Aanpassing inzake belastingvermindering waarvoor wel een belastinglatentie is gevormd	3	4
Herwaardering van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i> *	-	49
	3	53

* Deze latentie heeft betrekking op de ongerealiseerde verliezen van de na 1 januari 2005 aangekochte rentedragende waardepapieren. Het deel van de portefeuille rentedragende waardepapieren dat is aangekocht voor die datum, is gewaardeerd in de fiscale openingsbalans.

	31-12-2010	31-12-2009
<i>Verloopoverzicht van de latente belastingverplichting in de balans</i>		
Beginstand	28	23
Vrijval reële waardemutaties van in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken transacties	-4	1
Vrijval reële waardemutaties van niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken transacties.	-24	4
Positieve herwaarderingen van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	1	-
Waardemutatie transactie van een netto-investering in een buitenlandse eenheid	13	-
	14	28
<i>De latente belastingverplichting is als volgt opgebouwd:</i>		
Herwaardering van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	1	-
Transactie van een netto-investering in een buitenlandse eenheid	13	-
Reële waardemutaties van in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken transacties	-	4
Reële waardemutaties van niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken derivaten en overige transacties	-	24
	14	28
12 Overige activa en Overige passiva		
<i>Overige activa</i>		
Latente belastingvordering	3	53
Actuele belastingvorderingen	-	2
Overige activa	173	153
	176	208
De overige activa bestaan met name uit nog te ontvangen bedragen uit hoofde van kredieten aan klanten.		
<i>Overige passiva</i>		
Actuele belastingverplichting	10	1
Latente belastingverplichting	14	28
Voorziening personeelsbeloningen	2	2
Overige schulden	152	213
	178	244
De overige schulden bestaan met name uit nog te betalen bedragen uit hoofde van derivaten en kredietverlening aan klanten.		
De voorziening personeelsbeloningen betreft een voorziening voor hypotheekkorting voor zowel actieve als gepensioneerde medewerkers. Deze voorziening heeft een langlopend karakter.		
De mutaties in de contante waarde van de nettoverplichting uit hoofde van de toegezegde rechten zijn als volgt:		
<i>Voorziening personeelsbeloningen</i>		
Stand nettoverplichting per 1 januari	2	2
Overige mutaties voorziening	-	-
Stand nettoverplichting per 31 december	2	2

31-12-2010

31-12-2009

13 Eigen vermogen

Omdat BNG na consolidatie geen minderheidsbelangen heeft, die verwerkt worden in het geconsolideerde vermogen, kan het geheel worden toegerekend aan de aandeelhouders. De onder het geconsolideerde eigen vermogen verantwoorde posten worden onderstaand toegelicht.

Kapitaal

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van EUR 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. Er hebben zich geen mutaties voorgedaan in het aantal in omloop zijnde aandelen gedurende het boekjaar. Er is geen sprake van uitgegeven niet-volgestorte aandelen. BNG en de dochtermaatschappijen hebben geen eigen aandelen in beheer. Op geen van de aandelen rusten voorkeursrechten dan wel beperkingen. Er zijn geen opties die recht geven op uitgifte van aandelen bij uitoefening.

Agioreserve

Er hebben zich in 2010 geen mutaties voorgedaan.

Herwaarderingsreserve

Het eigen vermogen bevat een herwaarderingsreserve waarin de ongerealiseerde reële waardemutatie uit hoofde van de balanspost *Financiële activa voor verkoop beschikbaar* wordt verwerkt. Deze post wordt gecorrigeerd met een belastinglatentie. Bij verkoop van desbetreffende activa wordt het daarop betrekking hebbende cumulatieve resultaat dat in het eigen vermogen is verwerkt alsnog overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

Reserve valuta omrekenverschillen

Dit betreft valuta omrekenverschillen die ontstaan zijn bij de omrekening van de resultaten van een netto-investering in een buitenlandse entiteit.

Overige reserves

Nadat de statutair voorgeschreven delen ten laste van de voor uitkering vatbare winst zijn vastgesteld, bepaalt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders welk deel toegevoegd wordt aan de reserves.

Onverdeelde winst

De balans is opgemaakt voor winstverdeling. De post representeert het behaalde resultaat na aftrek van de verplichting uit hoofde van vennootschapsbelasting.

Aantal uitstaande aandelen

Voorgesteld dividend per aandeel in euro

Voorgesteld dividend

Primair statutair dividend

Voorgesteld boven primair statutair dividend

2.259

2.253

139

139

6

6

-62

49

-5

-6

1.924

1.787

257

278

55.690.720

55.690.720

2,30

2,49

7

7

121

132

128

139

	2010	2009
14 Rentebaten	1.898	2.628
Hieronder zijn de rentebaten opgenomen uit hoofde van de kredietverlening, de uitzettingen en beleggingen, alsmede de renteresultaten uit financiële instrumenten die ter dekking van het renterisico respectievelijk valutarisico zijn afgesloten. Daarnaast zijn onder deze post de ontvangen overige kredietgerelateerde baten verantwoord.		
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	68	69
Derivaten niet betrokken in hedge accounting	86	116
Derivaten betrokken in portfolio fair value hedge accounting	-1.757	-1.096
Financiële activa voor verkoop beschikbaar niet betrokken in hedge accounting	8	41
Financiële activa betrokken in fair value hedge accounting	3.154	3.141
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	305	345
Overig	34	12
	1.898	2.628
15 Rentelasten	1.488	2.291
Hieronder zijn opgenomen de lasten voortvloeiend uit het lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties alsmede andere lasten die het karakter hebben van rente.		
Derivaten niet betrokken in hedge accounting	115	115
Derivaten betrokken in micro fair value hedge accounting	-1.828	-981
Financiële passiva betrokken in micro fair value hedge accounting	2.505	2.229
Financiële passiva tegen geamortiseerde kostprijs	687	910
Overig	9	18
	1.488	2.291
16 Opbrengsten uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	2	2
Hieronder zijn de opbrengsten uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures opgenomen.		
Opbrengsten deelnemingen met invloed van betekenis	1	1
Opbrengsten joint ventures	1	1
	2	2
Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis en de joint ventures wordt verwezen naar noot 38.		

	2010	2009
17 Provisiebaten	35	36
Onder deze post worden de baten verantwoord uit hoofde van ontvangen respectievelijk nog te ontvangen vergoedingen van voor derden verrichte diensten.		
<i>Deze provisiebaten zijn te splitsen in:</i>		
– baten uit hoofde van kredieten en faciliteiten	27	29
– baten uit hoofde van fiduciaire activiteiten	8	7
	35	36
18 Provisielasten	6	6
Onder deze post worden de lasten verantwoord uit hoofde van betaalde respectievelijk nog te betalen vergoedingen voor door derden verrichte diensten, uit hoofde van kredieten en faciliteiten.		
19 Resultaat financiële transacties	-37	40
Hieronder zijn (on)gerealiseerde resultaten uit hoofde van reële waarde-mutaties op financiële instrumenten verantwoord, die zijn gewaardeerd tegen reële waarde met mutaties via het resultaat. Deze worden vrijwel geheel gecompenseerd door marktwaardebewegingen van de derivaten die daartegenover zijn afgesloten. Tevens zijn de verkoopresultaten van transacties voor verkoop beschikbaar onder deze post opgenomen.		
<i>Marktwaardeveranderingen als gevolg van gewijzigde krediet- en liquiditeitsopslagen</i>		
– waarvan beleggingen	-31	26
– waarvan gestructureerde leningen	-14	-22
	-45	4
<i>Resultaat hedge accounting</i>		
Financiële activa betrokken in fair value hedge accounting	723	-407
Financiële passiva betrokken in micro fair value hedge accounting	-359	826
Derivaten betrokken in hedge accounting	-372	-412
	-8	7
<i>Verkoopresultaten financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	12	-
<i>Overige marktwaardeveranderingen</i>	4	29
	-37	40
20 Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid	-4	0
Hierin is de dotatie opgenomen aan de voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is opgenomen in de balanspost Kredieten.		

	2010	2009
21 Overige resultaten	0	2
<i>De overige resultaten bestaan uit:</i>		
- Valutare resultaat	-2	0
- Bijzondere waardevermindering vordering financiële activa voor verkoop beschikbaar	-	-1
- Bijzondere waardevermindering deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	-3	-3
- Opbrengst advieswerkzaamheden	5	6
	0	2
22 Personeelskosten	35	35
<i>De personeelskosten bestaan uit:</i>		
Lonen en salarissen	23	22
Pensioenlasten	4	5
Sociale lasten	2	2
Toevoeging aan voorzieningen	0	1
Overige personeelslasten	6	5
	35	35
23 Andere beheerskosten	26	24
Onder deze post zijn onder meer opgenomen de kosten inzake uitbesteding, huur/onderhoud onroerende zaken en bedrijfsmiddelen, kosten drukwerk, opleiding en reclame.		
24 Afschrijvingen	2	2
Voor een specificatie van deze post wordt verwezen naar de mutatieoverzichten van de onroerende zaken en bedrijfsmiddelen.		
25 Vergoeding externe accountant (in duizenden euro's)		
De vergoedingen aan de externe accountant zijn gerubriceerd onder de andere beheerskosten. In overeenstemming met artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is hieronder een nadere detaillering weergegeven van de kosten en vergoedingen aan de externe accountant, gerubriceerd naar controle- en niet-controlegerelateerde diensten.		
	2010	2009
1. Controle van de jaarrekening	320	304
2. Andere controle opdrachten	190	98
3. Fiscale adviesdiensten	-	7
4. Andere niet-controle diensten	12	339
	522	748

26 Onderverdeling balanswaarde naar resterende contractuele looptijd

Onderstaande overzichten tonen de onderverdeling van de balanswaarde naar resterende contractuele looptijd van alle financiële instrumenten, exclusief derivaten.

31-12-2010

	Korter dan 3 maanden	Langer dan 3 maanden, korter dan 1 jaar	Langer dan 1 jaar, korter dan 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
Kasmiddelen	1.073	–	–	–	1.073
Bankiers	2.525	294	4.086	477	7.382
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (exclusief derivaten)	32	61	715	1.384	2.192
Kredieten	11.090	9.272	35.516	30.973	86.851
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	1.167	1.200	1.920	2.125	6.412
Totaal activa	15.887	10.827	42.237	34.959	103.910
Bankiers	4.101	965	748	223	6.037
Toevertrouwde middelen	3.790	197	1.055	2.635	7.677
Schuldbewijzen	13.846	11.270	45.742	21.463	92.321
Achtergestelde leningen	1	3	13	75	92
Totaal passiva	21.738	12.435	47.558	24.396	106.127

31-12-2009

	Korter dan 3 maanden	Langer dan 3 maanden, korter dan 1 jaar	Langer dan 1 jaar, korter dan 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
Kasmiddelen	655	–	–	–	655
Bankiers	3.899	253	3.189	342	7.683
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (exclusief derivaten)	29	86	697	1.343	2.155
Kredieten	7.435	8.917	33.977	28.976	79.305
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	111	374	3.251	1.795	5.531
Totaal activa	12.129	9.630	41.114	32.456	95.329
Bankiers	1.849	1.865	1.724	177	5.615
Toevertrouwde middelen	4.463	523	771	1.313	7.070
Schuldbewijzen	8.498	13.457	39.572	18.408	79.935
Achtergestelde leningen	1	7	26	140	174
Totaal passiva	14.811	15.852	42.093	20.038	92.794

27 Herclassificatie financiële activa voor verkoop beschikbaar

Op 15 oktober 2008 heeft de EU een aantal wijzigingen in IAS 39 en IFRS 7 (amendments to IAS 39: Financial Instruments: Recognition and Measurement and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosure) aanvaard, welke het mogelijk maken in bepaalde situaties, zoals illiquide markten, financiële instrumenten te herclassificeren. BNG heeft, gebruikmakende van deze wijzigingen, een deel van de *Financiële activa voor verkoop beschikbaar* geherclassificeerd naar de balansposten *Bankiers en Kredieten*. De intentie is om deze

posten voor onbepaalde termijn (foreseeable future) aan te houden. Wanneer handel in (delen van) de portefeuille weer op gang komt, wordt gedeeltelijke verkoop niet uitgesloten. De herclassificatie heeft geen invloed op de gerealiseerde resultaten.

De effectieve rentevoet van de geherclassificeerde activa bedraagt gewogen gemiddeld 5,1% en bevindt zich in een bandbreedte van 2,8% tot 6,3%. Gezien de hoge kredietstatus van de geherclassificeerde activa is uitgegaan van de oorspronkelijke kasstromen.

	Met herclassificatie	Zonder herclassificatie	Effect herclassificatie
<i>Balanswaarde per 31-12-2010</i>			
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.412	10.448	-4.036
Bankiers	7.382	6.890	492
Kredieten	86.851	83.127	3.724
Eigen vermogen	2.259	2.079	180
- waarvan herwaarderingsreserve	-62	-242	180
<i>Balanswaarde per 31-12-2009</i>			
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	5.531	10.107	-4.576
Bankiers	7.683	7.189	494
Kredieten	79.305	75.079	4.226
Eigen vermogen	2.253	2.109	144
- waarvan herwaarderingsreserve	49	-95	144

	31-12-2010 met herclassificatie	31-12-2010 zonder herclassificatie	31-12-2009 met herclassificatie	31-12-2009 zonder herclassificatie
<i>Geherclassificeerde activa</i>				
Balanswaarde	4.216	4.036	4.720	4.576
Reële waarde	4.036	4.036	4.576	4.576
Stand ongerealiseerde marktwaardeverandering in het eigen vermogen	-182	-362	-209	-353
Ongerealiseerde marktwaardeverandering overgeboekt naar het eigen vermogen	27	-9	25	153

28 Risicoparagraaf

Algemeen

Het risicobeheer van de bank is erop gericht om een redelijk rendement voor de aandeelhouders in lijn te brengen met het behouden van een excellente kredietwaardigheid. De manier waarop de bank naar haar risico's kijkt en deze beheerst, sluit aan bij de indelingen die in Basel II regelgeving worden gebruikt. Voor kredietrisico wordt gebruik gemaakt van de 'Standardised Approach', voor operationeel risico van de 'Basic Indicator Approach'. Sinds kort wordt daarnaast voor een deel van de portefeuille gebruik gemaakt van interne ratingmodellen ter beoordeling van de kredietwaardigheid van tegenpartijen.

Het aangaan en beheersen van risico's is inherent aan de bedrijfsvoering van een bank. Zonder het accepteren van een bepaalde mate van krediet-, liquiditeit- en operationeel risico is het voeren van een kredietbedrijf niet mogelijk. Voor marktrisico's geldt dat deze grotendeels zijn af te dekken, maar dat de bank bereid is op beheerste wijze renterisico's aan te gaan onder de verwachting dat dit tot additioneel rendement zal leiden.

Ontwikkelingen in 2010

Financiële markten

In 2010 bleven de financiële markten erg onrustig. De kapitaalmarkten waren voor de bank beter toegankelijk dan in 2009, maar de prijzen voor met name funding met langere looptijden bevonden zich nog altijd op hogere niveaus dan voor de crisis. Deze prijzen zijn noodgedwongen aan de klanten van de bank doorberekend. Desondanks was er sprake van een grote vraag naar zeer langlopende leningen. Voor het liquiditeitsrisico moet een vergoeding worden gevraagd omdat onzeker is voor welke prijzen in de toekomst de herfinanciering kan worden verworven om deze extra langlopende kredieten te funden. Het sinds eind 2008 geïntensiverde liquiditeitsbeheer werd in 2010 onveranderd voortgezet.

Interne ratingmodellen voor kredietrisicobeoordeling

In oktober 2010 zijn drie intern ontwikkelde ratingmodellen voor kredietrisicobeoordeling in gebruik genomen. Deze modellen functioneren naast de meer kwalitatieve systematiek van interne ratings die tot op heden werd toegepast. Het betreft modellen voor Volkshuisvesting (VHV), Energie, Water, Telecommunicatie, Transport, Logistiek en Milieu (EWT/TLM) en Zorg en Onderwijs (Z/O). Twee verdere modellen respectievelijk Projectfinanciering en Financiële Tegenpartijen zijn ontwikkeld en bevonden zich eind 2010 in de fase van schaduwdraaien.

Deze modellen dienen om het kredietbeoordelingsproces objectiever en transparanter te maken. Aanleiding tot de behoefte daartoe is de toenemende complexiteit van de solvabiliteitsplichtige kredieten die de bank verstrekt. Op termijn en onder strenge voorwaarden van toezichthouder DNB kunnen de interne modellen mogelijk gebruikt worden in de solvabiliteitsberekening.

Risk appetite

Het risicobeleid van BNG is reeds jaren regulier onderwerp van gesprek tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. De bespreking werd voorbereid aan de hand van (een update van) een notitie inzake de risico's en het risicomanagement bij BNG. In het kader van de Code Banken is nadrukkelijk naar voren gekomen dat een afstemming van de zogenoemde risk appetite tussen bestuur en commissarissen onderdeel dient te zijn van de governancestructuur. Alhoewel met de behandeling van genoemde notitie in het verleden in zeer belangrijke mate (zo niet volledig) al werd voorzien in de essentie van deze bepaling uit de Code Banken, is er desondanks voor gekozen om de aanpak te evalueren en om de notitie in de terminologie van de Code Banken te brengen.

De risk appetite geeft aan hoeveel risico de bank accepteert om waarde te creëren en maakt het risicoprofiel van de bank transparant. De uitwerking voorziet in risicocriteria op basis van de strategische doelstellingen van de bank en de verwachtingen van de verschillende stakeholders. Per soort risico zijn de belangrijkste kwalitatieve en kwantitatieve beleidsaspecten aan deze principes benoemd. De kwalitatieve criteria omvatten die van DNB en AFM. Getoetst wordt of de risico's in lijn zijn met de principes en wordt de actuele stand van zaken gerapporteerd. Het gaat hierbij vooral om de risico's in kaart te brengen en de argumentatie waarom deze worden genomen. Aan deze analyse worden richtinggevende en - op onderdelen – mogelijk verder begrenzend elementen toegevoegd. In 2011 zal nader aandacht worden gegeven aan de vertaling van de risk appetite naar vergroting van het bewustzijn en de handelwijze in de processen van de bank.

Basel III

De in 2010 aangekondigde regelgeving die bekend staat als Basel III, wordt gedurende de komende jaren ingevoerd. Met name nieuwe ratio's voor liquiditeitsrisico en voor de niet-risicogewogen verhouding tussen eigen vermogen en de omvang van de balans (leverage ratio) kunnen belangrijke gevolgen hebben voor het kapitaalbeleid en het businessmodel van BNG en daarmee voor het risicobeheer. De hoogte van de leverage ratio zal pas in 2017 definitief vastgesteld worden. Als deze gelijk blijft aan de voorstellen uit 2010 dan zal de bank meer kapitaal moeten aanhouden. Dit omdat alle solvabiliteitsvrije leningen aan statutaire marktpartijen vol

meetellen voor de leverage ratio. In 2011 zal nader worden gezien of aanpassing van het kapitalisatie- en dividendbeleid noodzakelijk is.

Projectparticipaties

BNG neemt incidenteel op bescheiden schaal met risicodragend vermogen deel aan projecten. Dit is een middel om ook als kredietverlener bij die projecten betrokken te worden. Gezien de marktomstandigheden in deze sector is medio 2010 een pas op de plaats gemaakt en zijn geen nieuwe vermogensparticipaties in projecten aangegaan.

Organisatorische inrichting van het risicobeheer

De bank kent drie verbijzonderde bestuursvergaderingen waarin de leden van de Raad van Bestuur en de verantwoordelijke directeuren zitting hebben. Iedere vergadering adreseert een specifiek risicogebied. Deze drie verbijzonderde bestuursvergaderingen betreffen Organisatiebeleid, Asset & Liability Beleid en Commercieel Beleid, waarin respectievelijk het beleid met betrekking tot het operationeel risico, het markt- en liquiditeitsrisico en het kredietrisico aan de orde komen.

De bank beschikt over een risk control framework waarin onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende soorten risico, de verantwoordelijkheden die ermee samenhangen en de verschillende beleidsdocumenten waarin het aangaan en het beheersen van deze risico's wordt beschreven. Van dit framework maakt ook het Kapitaalbeheersbeleid deel uit. Dit wordt gezien als overkoepelend over alle soorten risico's – waarvoor al dan niet kapitaal moet worden aangehouden – en is belegd bij Commercieel Beleid omdat daar de belangrijkste beslissingen worden genomen die de kapitaalallocatie beïnvloeden.

Beslissingen omtrent het daadwerkelijk aangaan van kredietrisico's in de vorm van het verstrekken van individuele kredieten of het doen van andere uitzettingen worden genomen door drie onafhankelijke commissies die binnen de kaders van het Commercieel Beleid vallen. Dit betreft de Kredietcommissie, de Commissie Financiële Tegenpartijen en het Investment Committee. Allen worden voorgezeten door leden van de Raad van Bestuur. Beheersing van het zogeheten strategisch risico valt rechtstreeks onder de Raad van Bestuur.

Het risicobeheer is geconcentreerd in de afdeling Risk Control. Deze afdeling kwalificeert, kwantificeert en monitort de risico's en rapporteert aan de verantwoordelijke commissies. Het betreft hier kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico en overige risico's. Daarnaast zorgt de afdeling Kredietrisicobeoordeling onafhankelijk van de commercie voor beoordeling van en advisering over de risico's betreffende krediet- en revisievoorstellen van klanten en financiële tegenpartijen. De bijzonder beheeractiviteiten van de bank betreffende de begeleiding, het beheer en de afwikkeling van probleemfinancieringen, vallen ook onder verantwoordelijkheid van deze afdeling. De Interne Accountantsdienst (IAD) voert periodiek operational audits uit om de inrichting en werking van de risicobeheersingssystemen te toetsen en de naleving van de relevante wet- en regelgeving te beoordelen. De IAD heeft een onafhankelijke positie binnen de bank. Daarnaast heeft de bank een onafhankelijke Compliance Officer die toeziet op de naleving van relevante wet- en regelgeving. De taken, positie en bevoegdheden van de compliancefunctie zijn vastgelegd in het BNG-Compliance Statuut. De Raad van Bestuur bespreekt de inrichting en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen periodiek met de Raad van Commissarissen en het Audit & Risk Committee. Hierbij worden onderwerpen expliciet geadresseerd als dat in de Code Banken is voorgeschreven.

Risk Control Framework

Kredietrisico <ul style="list-style-type: none"> – Tegenpartijrisico – Settlementrisico – Concentratierisico 	Marktrisico <ul style="list-style-type: none"> – Renterisico – Valutarisico – Fluctuaties in spreads 	Liquiditeitsrisico <ul style="list-style-type: none"> – Korte termijn – Lange termijn 	Operationeel risico <ul style="list-style-type: none"> – Algemeen – IT-risico – Uitbestedingsrisico – Integriteitsrisico – Juridisch risico 	Strategisch risico <ul style="list-style-type: none"> – Concurrentierisico – Afhankelijkheidsrisico – Reputatierisico – Ondernemingsklimaat
--	--	--	---	--

Kapitaalbeheersbeleid

Disclosure beleid

Kredietrisico

Definities

- Kredietrisico betreft het risico dat een tegenpartij niet aan de (financiële) verplichtingen voldoet en omvat (mede) het settlementrisico, het tegenpartijrisico en het concentratierisico.
- Tegenpartijrisico is het risico dat een partij in gebreke blijft bij betalingen die voortvloeien uit een financiële transactie op het moment dat die betalingen moeten worden uitgevoerd.
- Settlementrisico is het risico dat een partij in gebreke blijft bij het naleven van de condities van een contract (of een groep van contracten) op het tijdstip van afhandeling.
- Concentratierisico is de mate van spreiding van de blootstelling van een bank over het aantal debiteuren en de variëteit tussen die debiteuren.

Algemeen

Ten behoeve van de beheersing van de kredietrisico's heeft BNG een interne beheersingsorganisatie opgezet. Deze is in lijn gebracht met de toenemende diversiteit en complexiteit van de kredietverlening en kent de volgende structuur:

- De kaders voor de kredietverlening worden vastgesteld door de Raad van Bestuur.
- De Kredietcommissie beslist over de solvabiliteitsplichtige kredietverlening aan klanten.
- De Commissie Financiële Tegenpartijen neemt besluiten over limieten ten behoeve van transacties met financiële instellingen.
- Het Investment Committee beslist over beleggingsvoorstellen in rentedragende waardepapieren.

De afdelingen Risk Control (op portefeuilleniveau) en Kredietrisicobeoordeling (voor individuele solvabiliteitsplichtige transacties) verzorgen de beoordeling, kwantificering en rapportage van het kredietrisico. Deze afdelingen zijn onafhankelijk van de directoraten Public Finance en Treasury die de kredietrisico's aangaan.

Tegenpartijrisico

De bank loopt kredietrisico op haar statutaire marktpartijen en op haar financiële tegenpartijen.

Statutaire marktpartijen

De statuten staan uitsluitend kredietverlening toe aan klanten waarbij sprake is van overheidsbetrokkenheid.

Dientengevolge betreft het overgrote deel van de kredietportefeuille aan de overheid verstrekte kredieten en/of door de overheid gegarandeerde kredieten. Vanwege het nagenoeg ontbreken van kredietrisico binnen deze portefeuille is het proces van kredietbeoordeling en -verlening aan deze klanten

op een straight-through basis, efficiënt vormgegeven. Solvabiliteitsplichtige kredietverlening wordt voorafgegaan door een kredietwaardigheidsanalyse. Deze analyse resulteert in de vaststelling van het risico en de toekenning van een bijbehorende interne rating. Mede op basis van deze rating wordt de zwaarte van de besluitvormingsprocedure bepaald en de hoogte van het maximale kredietrisico dat de bank wil lopen. Deze risico's worden vrijwel altijd gemitigeerd door zekerheden en convenanten.

BNG kent daarnaast voor alle solvabiliteitsplichtige kredietverlening een revisieproces waarin – afhankelijk van de kredietwaardigheid van de klant en het karakter van de kredietverlening - minimaal één keer per jaar een beoordeling van de kredietwaardigheid plaatsvindt en de interne rating wordt geactualiseerd.

BNG stelt interne ratings vast die zowel transactionele aspecten als klantspecifieke aspecten kennen. Eind 2010 kenden 28 debiteuren een interne kredietrating van D of E, hetgeen betekent dat de betreffende debiteuren voor bijzonder beheer in aanmerking komen.

Voor een deel van de klantsegmenten wordt sinds 1 oktober 2010 de interne kredietrating ook bepaald met behulp van de interne modellen voor kredietbeoordeling. Hierbij wordt aan de hand van klantspecifieke kwantitatieve en kwalitatieve informatie de kans op wanbetaling bepaald. De transactionele elementen, zoals de verkregen zekerheden, worden toegevoegd om de omvang van het eventuele verlies bij wanbetaling vast te stellen.

Financiële tegenpartijen

Voor financiële tegenpartijen wordt op basis van een kredietwaardigheidsanalyse een limiet vastgesteld. Omdat de bank uitsluitend zaken doet met financiële tegenpartijen die beschikken over externe ratings zijn deze ratings momenteel de meest bepalende factor in de beoordeling. De rating agencys beschikken normaliter over een informatievoorsprong bij de beoordeling van financiële instellingen. In de nabije toekomst zal evenwel ook een intern model voor kredietbeoordeling van financiële tegenpartijen in gebruik worden genomen ter ondersteuning van de limietbepaling.

Ter verlaging van het kredietrisico op financiële tegenpartijen maakt BNG zoveel mogelijk gebruik van netting-overeenkomsten (ISDA). Bovendien zijn met de belangrijkste financiële tegenpartijen bilaterale collateralovereenkomsten (CSA) afgesloten. Enkele jaren geleden was een maandelijks collateraluitwisselingsprocedure nog gangbaar. Sinds 2009 is de risicoperceptie met betrekking tot financiële marktpartijen echter veranderd en zijn daarom de meeste collateralovereen-

komsten naar dagelijkse uitwisseling omgezet. In 2010 zijn, evenals in voorgaande jaren, geen kredietverliezen geleden op financiële tegenpartijen.

Settlementrisico

De grootste settlementrisico's doen zich voor bij de transacties met financiële tegenpartijen. De hiervoor genoemde ISDA/CSA-overeenkomsten dienen niet alleen ter mitigatie van het tegenpartijrisico, maar ook ter beperking van het settlementrisico omdat betalingen over en weer gesaldeerd worden uitgevoerd.

Concentratierisico

Eenige mate van concentratierisico is inherent aan de missie van de bank. Omdat de bank de Nederlandse publieke sector bedient is de kredietverlening geconcentreerd. Daarnaast is een aanzienlijk deel van het exposure vatbaar voor de waardeontwikkelingen van onroerend goed in de publieke sector. Dit risico wordt veelal gemitigeerd door garanties van overheden op verstrekte kredieten en door de waarborgfondsen WSW in

het segment Volkshuisvesting en WFZ in het segment Zorg. De solvabiliteitsplichtige kredietverlening is onderhevig aan verstrekingsbeleid en aan limietstelling. Via beleidsnotities wordt voor sectoren vastgesteld welk soort kredieten de bank wel en niet wil verstrekken.

Een andere vorm van concentratierisico is landenrisico. BNG beperkt zich tot kredietverlening aan landen binnen de EU en kent een algemene buitenlandlimiet op langlopende uitzettingen ter grootte van 15% van het balanstotaal naast individuele limieten op landen, die mede op basis van de externe landenratings worden vastgesteld. In veel gevallen kennen de buitenlandse kredieten garanties van de betreffende overheden. Het totale buitenland exposure in balanswaarde was EUR 12,5 miljard per eind 2010, waarvan EUR 9,0 miljard langlopend, i.e. 7,6% van het balanstotaal.

Met betrekking tot de als financieel zwakker geldende landen in de EU waren de exposures per einde 2010 als volgt:

	AAA	+AA-	+A-	+BBB-	Geen	Totaal
Ierland						
ABS/MBS	395	20				415
Italië						
Staatspapier		1.364				1.364
ABS/MBS	189	93	16			298
Kredietverlening		35				35
RWP met overheidsgarantie			32			32
	189	1.492	48	0	0	1.729
Portugal						
ABS/MBS	84					84
Kredietverlening		52	90		73	215
Covered bonds		25				25
RWP met overheidsgarantie					20	20
Overig			120			120
	84	77	210	0	93	464
Spanje						
Staatspapier	50					50
ABS/MBS	571	343	55	41		1.010
Kredietverlening		112	9			121
Covered bonds	1.094	135				1.229
RWP met overheidsgarantie	76		46			122
Overig		80				80
	1.791	670	110	41	0	2.612
Totaal exposure	2.459	2.259	368	41	93	5.220

Deze exposures betreffen staatspapier, covered bonds, kredietverlening aan statutaire marktpartijen en investeringen in de veiligste delen van asset backed securities (ABS) en mortgage backed securities (MBS). Voor alle buitenlandse uitzettingen geldt dat in 2010 alle kasstromen tijdig en volledig zijn ontvangen en dat de bank tot op heden geen reserve-

ringen heeft hoeven doen met betrekking tot toekomstige kasstromen. Het Ierse exposure betreft securitisaties van hypotheke in Portugal en Duitsland.

Per einde 2009 waren de exposures op financieel zwakker geldende landen in de EU als volgt:

	AAA	+AA-	+A-	+BBB-	Geen	Totaal
Ierland						
ABS/MBS	434	20				454
Italië						
Staatspapier		1.361				1.361
ABS/MBS	71	262				333
Kredietverlening		38				38
RWP met overheidsgarantie			36			36
	71	1.661	36	0	0	1.768
Portugal						
ABS/MBS	92					92
Kredietverlening		88	60		79	227
Covered bonds	25					25
RWP met overheidsgarantie					22	22
Overig			120			120
	117	88	180	0	101	486
Spanje						
Staatspapier	50					50
ABS/MBS	708	348	59			1.115
Kredietverlening		115	9			124
Covered bonds	1.119	110				1.229
RWP met overheidsgarantie	121	46				167
Overig		80				80
	1.998	699	68	0	0	2.765
Totaal exposure	2.620	2.468	284	0	101	5.473

Ontwikkelingen

In 2011 zal de ontwikkeling en implementatie van de interne modellen voor kredietbeoordeling worden doorgezet. Daarnaast evalueert de bank als gevolg van de onrust op de financiële markten haar risicobereidheid op de verschillende risicosoorten. Mogelijk zal dit leiden tot wijzigingen in het kredietrisicobeleid. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de kredietverlening aan gebiedsontwikkelingsprojecten. Als gevolg van de na de crisis terugvallende bouwactiviteiten neemt het risico in deze projecten toe. Voorshands is BNG terughoudend bij het aangaan van nieuwe participaties of kredietrisico's in dergelijke projecten.

In de volgende opstellingen wordt een kwantitatief inzicht gegeven in het kredietrisico per einde 2010.

	31-12-2010	31-12-2009
	Balans- waarde	Balans- waarde
Financiële activa		
Bankiers en kredieten	94.233	86.988
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	3.052	2.983
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.412	5.531
Overige financiële activa*	13.457	8.002
	117.154	103.504
Waarvan derivaten en marktwaardecorrecties hedge accounting*	-14.317	-8.830
	102.837	94.674

	31-12-2010		31-12-2009	
	Balanswaarde	In procenten	Balanswaarde	In procenten
Verdeling naar marktsegmenten				
Publieke sector	33.378	33%	27.799	30%
Volkshuisvesting	40.085	39%	37.382	40%
Energie, Water en Telecom	2.074	2%	2.188	2%
Gezondheidszorg	7.325	7%	6.545	7%
Transport, Logistiek en Milieu	1.801	2%	1.681	2%
Onderwijs	1.146	1%	963	1%
Kredietinstellingen	6.616	6%	7.976	8%
Overige financiële instellingen	8.073	8%	7.908	8%
Diversen	2.339	2%	2.232	2%
	102.837	100%	94.674	100%

	31-12-2010		31-12-2009	
	Waarvan solvabiliteits- plichtig	In procenten	Waarvan solvabiliteits- plichtig	In procenten
Verdeling naar marktsegmenten				
Publieke sector	677	3%	588	3%
Volkshuisvesting	1.222	6%	1.393	7%
Energie, Water en Telecom	2.017	10%	2.058	11%
Gezondheidszorg	1.919	9%	1.412	7%
Transport, Logistiek en Milieu	829	4%	854	4%
Onderwijs	965	5%	778	4%
Kredietinstellingen	5.293	25%	4.404	23%
Overige financiële instellingen	6.426	30%	6.653	34%
Diversen	1.628	8%	1.467	7%
	20.976	100%	19.607	100%

* In de balanswaarde van overige financiële activa is ook de marktwaardecorrectie vanuit hedge accounting opgenomen.

31-12-2010

31-12-2009

De grootste risicoconcentraties doen zich voor in de marktsegmenten met solvabiliteitsplichtige uitzettingen. Voor nagenoeg alle solvabiliteitsplichtige uitzettingen zijn onderpanden en zekerheden verstrekt door tegenpartijen. De solvabiliteitsplichtige uitzettingen aan kredietinstellingen betreft een beperkt aantal banken, onder andere in verband met onderpandsverplichtingen. Onder de solvabiliteitsplichtige uitzettingen zijn tevens 9 (2009: 11) tegenpartijen opgenomen die een uitzetting vertegenwoordigen van meer dan 10% van het BIS-toetsingsvermogen.

Maximaal kredietrisico

Deze opstelling geeft inzicht in het maximale kredietrisico van alle financiële activa zonder de fair value van enig onderpand of zekerheid daarin te betrekken, indien de tegenpartij niet aan haar verplichting kan voldoen. Deze financiële activa zijn opgenomen tegen balanswaarden, met uitzondering van de voorwaardelijke schulden en de onherroepelijke faciliteiten. Deze zijn opgenomen tegen nominale waarden.

Kasmiddelen	1.073	655
Derivaten	10.942	6.090
Bankiers en kredieten	94.233	86.988
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	2.192	2.155
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.412	5.531
	102.837	94.674
Voorwaardelijke schulden	478	873
Onherroepelijke faciliteiten	10.092	5.980
	125.422	108.272

De derivaten betreffen vrijwel uitsluitend interest rate swaps en cross currency interest rate swaps. Hiervoor geldt dat deze contracten alleen worden aangegaan met financiële tegenpartijen met een hoge kredietwaardigheid. Daarnaast is met netting- en onderpandsovereenkomsten het kredietrisico verder beperkt.

Kredietequivalenten van derivaten die actief op de balans staan

Het kredietrisico van derivaten is relatief klein ondanks dat de omvang van de hoofdsommen per 31 december 2010 EUR 212 miljard groot is (2009: EUR 196 miljard). Deze contractuele hoofdsommen dienen, behalve in het geval van valutaderivaten, slechts als rekgrootheid en geven in veel gevallen geen indicatie van de omvang van de kasstromen of het aan de derivaten verbonden risico. Hiervoor is het kredietequivalent van de derivatenportefeuille een betere indicator. Het kredietrisico wordt uitgedrukt in termen van kredietequivalenten op basis van voorschriften van de centrale bank. Het kredietequivalent bestaat uit de marktwaarde inclusief een opslag voor toekomstig kredietrisico.

De contracten met een positieve waarde – de contracten waarbij de bank winst zou derven bij het niet nakomen van het contract door de tegenpartij – zijn in dit geval relevant. Daarnaast worden de hoofdsommen vermenigvuldigd met bepaalde looptijd- en productafhankelijke percentages. De som van deze twee waarden (kredietequivalent) geeft een indicatie voor het kredietrisico. Het voor de risicograad van de debiteur gewogen kredietequivalent van de derivatenportefeuille bedroeg per 31-12-2010 EUR 817 miljoen (2009: EUR 571 miljoen).

	31-12-2010	31-12-2009
<i>Kredietequivalent</i>		
Rentecontracten	1.631	1.006
Valutacontracten	2.510	645
Totaal	4.141	1.651
Cash collateral ontvangen	2.036	272
Totaal na aftrek cash collateral	2.105	1.379

In deze cijfers is het effect van netting van positieve en negatieve marktwaarde van de contracten per tegenpartij verwerkt.

In 2010 is er uit hoofde van open valutaposities geen kapitaalrekening voor het marktrisico.

Ouderdomsanalyse reeds vervallen activa zonder waardevermindering

minder dan 30 dagen	1	1
31 tot 60 dagen	0	0
61 tot 90 dagen	1	0
meer dan 91 dagen	0	0
Totaal	2	1

Vervallen activa hebben bijna volledig betrekking op de post *Kredieten*.

BNG heeft ultimo 2010 en ultimo 2009 geen aanspraak gemaakt op garanties en heeft geen activa verkregen door bezit te nemen van enig onderpand.

Financiële instrumenten ingedeeld naar categorieën

31-12-2010

	Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	Derivaten	Derivaten betrokken in hedge accounting	Financiële activa voor verkoop beschikbaar niet betrokken in hedge accounting	Financiële activa betrokken in portfolio fair value hedge accounting	Financiële activa en passiva betrokken in micro fair value hedge accounting	Financiële activa en passiva tegen geamortiseerde kostprijs	Totaal
Activa								
Bankiers					1.724		5.658	7.382
Kredieten					66.398	162	20.291	86.851
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	2.192	860						3.052
Financiële activa voor verkoop beschikbaar				2.320	4.092			6.412
Overige financiële activa			10.082		3.375			13.457
Totaal activa	2.192	860	10.082	2.320	75.589	162	25.949	117.154
Passiva								
Bankiers							6.037	6.037
Toevertrouwde middelen						2.130	5.547	7.677
Achtergestelde schulden							92	92
Schuldbewijzen						71.478	20.843	92.321
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat		649						649
Overige financiële passiva			9.320					9.320
Totaal passiva		649	9.320			73.608	32.519	116.096

Financiële instrumenten ingedeeld naar categorieën

31-12-2009

	Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	Derivaten	Derivaten betrokken in hedge accounting	Financiële activa voor verkoop beschikbaar niet betrokken in hedge accounting	Financiële activa betrokken in portfolio fair value hedge accounting	Financiële activa en passiva betrokken in micro fair value hedge accounting	Financiële activa en passiva tegen geamortiseerde kostprijs	Totaal
Activa								
Bankiers					1.511		6.172	7.683
Kredieten					62.380	146	16.779	79.305
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	2.155	828						2.983
Financiële activa voor verkoop beschikbaar				1.558	3.973			5.531
Overige financiële activa			5.262		2.740			8.002
Totaal activa	2.155	828	5.262	1.588	70.604	146	22.951	103.504
Passiva								
Bankiers						227	5.388	5.615
Toevertrouwde middelen						674	6.396	7.070
Achtergestelde schulden						84	90	174
Schuldbewijzen						58.346	21.589	79.935
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat		351						351
Overige financiële passiva			8.854					8.854
Totaal passiva		351	8.854			59.331	33.463	101.999

Financiële activa en financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat

In de marktwaarden van financiële activa en financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat is een opslag voor kredietrisico verwerkt. Waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in kredietrisico worden afgeleid van veranderingen in deze opslagen. Periodiek wordt het risicoprofiel van individuele klanten en financiële instrumenten beoordeeld. Indien noodzakelijk wordt de opslag voor kredietrisico aangepast.

De mutatie van de marktwaarden van *financiële activa tegen reële waarde via het resultaat* als gevolg van gewijzigde kredietrisico-opslag bedraagt cumulatief EUR 168 miljoen negatief (2009: EUR 113 miljoen negatief) en over 2010 EUR 55 miljoen negatief (2009: EUR 31 miljoen positief).

De mutatie van de marktwaarden van *financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat* als gevolg van gewijzigde kredietrisico-opslag bedraagt cumulatief EUR 10 miljoen negatief (2009: EUR 11 miljoen negatief) en over 2010 EUR 1 miljoen positief (2009: EUR 8 miljoen negatief).

Portefeuille rentedragende waardepapieren (RWP)

De portefeuille RWP van BNG wordt aangehouden ten behoeve van liquiditeitsmanagement en bestaat uit hoogwaardige obligaties, die grotendeels beleenbaar zijn bij de centrale bank. Tevens dient deze portefeuille voor het behalen van een aanvullend rendement op het eigen vermogen.

In het onderstaande overzicht zijn de activa opgenomen op basis van uitstaande hoofdsommen en gerubriceerd naar soort en ratingniveau. De activa zijn afkomstig uit de balansposten *Bankiers, Kredieten, Financiële activa voor verkoop beschikbaar* en *Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat*.

31-12-2010

	AAA	+AA-	+A-	+BBB-	Geen	Totaal
Binnenland						
Staatsobligaties	733					733
RWP met overheidsgarantie	273					273
RWP met Nationale Hypotheek Garantie	1.187	69	437			1.693
Covered Bonds	190					190
Bouwfonds		1.198				1.198
Medium Term Notes			174			174
ABS/MBS	1.141					1.141
Diversen	142	255	113			510
	3.666	1.522	724	-	-	5.912
Buitenland						
Staatsobligaties	666	1.544				2.210
RWP met overheidsgarantie	843	50	46		20	959
Covered Bonds	1.244	160				1.404
Medium Term Notes	58	80				138
ABS/MBS	1.323	456	71	41		1.891
Diversen	73	342	210	225		850
	4.207	2.632	327	266	20	7.452
Totaal	7.873	4.154	1.051	266	20	13.364

31-12-2009

	AAA	+AA-	+A-	+BBB-	Geen	Totaal
Binnenland						
Staatsobligaties	505					505
RWP met overheidsgarantie	96				269	365
RWP met Nationale Hypotheek Garantie	1.138	79	472			1.689
Bouwfonds		317	1.080			1.397
Medium Term Notes	5		173			178
ABS/MBS	1.541					1.541
Diversen	20	355	125			500
	3.305	751	1.850	-	269	6.175
Buitenland						
Staatsobligaties	654	1.538				2.192
RWP met overheidsgarantie	1.244	46	70		22	1.382
Covered Bonds	1.309	110				1.419
Medium Term Notes	56	80				136
ABS/MBS	1.585	439	59			2.083
Diversen*	666	372	157	100		1.295
	5.514	2.585	286	100	22	8.507
Totaal	8.819	3.336	2.136	100	291	14.682

* In deze post (kolom AAA) is een securitisatie van EUR 487 miljoen opgenomen waarin onder andere voor EUR 330 miljoen door BNG verkochte kredieten zijn ondergebracht.

Marktrisico

Definities

- Marktrisico is de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de instelling als gevolg van bewegingen in marktprijzen. Marktrisico kent verschillende verschijningsvormen, waarbij BNG onderscheid maakt naar renterisico, valutarisico en fluctuaties in krediet- en liquiditeitsopslagen.
- Renterisico is het risico voor jaarresultaat en kapitaal dat voortkomt uit nadelige bewegingen van marktrentetarieven.
- Valutarisico is het risico voor jaarresultaat en kapitaal dat voorkomt uit nadelige bewegingen van valutakoersen.
- Opslagrisico is het risico voor jaarresultaat en kapitaal dat voortkomt uit nadelige bewegingen in opslagen voor kredietrisico en opslagen voor liquiditeit.

Renterisico

BNG voert een actief rentepositiebeleid en beoogt daarmee een additioneel rendement op het vermogen te behalen door te profiteren van veranderingen in rentetarieven.

Randvoorwaarde is beheersing van de aan deze renteposities verbonden risico's, zowel in termen van economische waarde als in termen van volatiliteit van het jaarresultaat en van de naleving van wet- en regelgeving.

Verantwoordelijk voor het rentepositiebeleid is de Raad van Bestuur. De uitvoering van dit beleid is belegd bij het Asset & Liability Committee (ALCO) waarin de leden van de Raad van Bestuur zijn vertegenwoordigd. Naast de Raad van Bestuur zijn in ALCO de directeuren verantwoordelijk voor Treasury, Public Finance en Economisch Onderzoek vertegenwoordigd, evenals het hoofd Risk Control. Op basis van marktvisies van Treasury en Economisch Onderzoek stelt ALCO periodiek de rentevisie van de bank vast en, binnen de daarvoor geformuleerde vaste kaders, de limieten waarbinnen Treasury opereert.

Risk Control is verantwoordelijk voor het onafhankelijk monitoren van het marktrisico alsmede voor advisering ten aanzien van de inrichting van het marktriscomanagement. De afdeling zorgt voor rapportage naar ALCO en kan gevraagd en ongevraagd risico's signaleren of adviezen geven.

De dagelijkse uitvoering van het renterisicobeheer is belegd bij het directoraat Treasury. Dit directoraat draagt zorg voor de hedgingactiviteiten met betrekking tot de marktrisico's die ontstaan als gevolg van de commerciële activiteiten en stuurt tevens de rentepositie van de bank. Daarnaast is Treasury verantwoordelijk voor de marktinformatie op basis waarvan pricing plaatsvindt. Vanuit het oogpunt van functiescheiding wordt herwaardering van financiële instrumenten uitgevoerd

binnen het directoraat Processing, waarbij Risk Control inhoudelijk verantwoordelijk is. BNG gebruikt een scala aan risicomaatstaven en –beheersystemen om renterisico's te beheersen. Hierbij worden technieken gebruikt die gelden als best practices. Indien noodzakelijk worden eigen begrippenkaders, modellen en systemen ontwikkeld.

De belangrijkste risicomaatstaven die bij BNG worden gehanteerd zijn duration, rentegevoeligheid per tijdsinterval en Value at Risk. Deze renterisicomaatstaven vullen elkaar aan en vormen in combinatie met enkele andere indicatoren een basis om risico's inzichtelijk en beheersbaar te maken. Hiervoor worden rapportages voor verschillende doelgroepen op verschillende detailniveaus en met verschillende tijdsfrequenties opgesteld. Verder worden in beperkte mate technieken als scenarioanalyse en stress testing ingezet om inzicht te krijgen in de marktwaardeverandering bij forse renteschokken. Deze vormen een aanvulling op de maatstaven die geschikt zijn om risico's in te schatten onder 'normale' marktomstandigheden.

Scenarioanalyse en stress testing worden door BNG gebruikt om additioneel inzicht te verkrijgen in de verbanden tussen rentebewegingen en marktwaarde. Een gangbaar scenario om inzicht te krijgen in de risico's die optreden onder extreme omstandigheden is een directe parallelle renteschok van plus of min 200 basispunten. Het scenario van plus of min 200 basispunten is ook voorgeschreven in de regelgeving onder Basel II om de maximale verhouding tussen marktrisico en eigen vermogen uit te drukken. Dit staat bekend als het outlier criterium. Als het outlier criterium wordt overschreden stelt de toezichthouder een onderzoek in en kan deze eventueel maatregelen nemen. Het outlier criterium zou bij een duration van circa 10 en een rentescenario van plus of min 200 basispunten bereikt kunnen worden. De bank kent daarnaast een interne grenswaarde die als early warning dient. In het marktriscobeleid van de bank is bepaald dat de duration nooit hoger dan 10 mag zijn. In onderstaande tabel wordt het effect van een instantane verandering van de rente per einde 2010 weergegeven. Getoond wordt de marktwaardeverandering die hierdoor optreedt. Deze wordt vervolgens uitgesplitst naar de wijze waarin deze uiteindelijk in het resultaat van de bank terecht komt. De rechterkolom geeft tot slot het geschatte effect van de marktwaardeverandering weer op het renteresultaat van de bank in de jaren na 2011.

Het effect (voor belasting) van een instantane renteschok op de marktwaarde per 31 december 2010 (31 december 2009).

	Totale marktwaardeverandering	Effect op de winst-en-verliesrekening	Effect op het eigen vermogen	Lange termijneffect op toekomstige winst-en-verliesrekening
Renteschok				
+200 basispunten	-268 (-354)	-13 (-18)	-14 (-25)	-241 (-311)
-200 basispunten	+165 (+349)	+3 (+2)	+15 (+26)	+147 (+321)
Boekhoudkundige classificatie		Reële waarde via het resultaat	Reële waarde via het vermogen	Geamortiseerde kostprijs

Slechts een beperkt deel van de marktwaardeveranderingen komt direct tot uitdrukking in de winst-en-verliesrekening en/of het eigen vermogen. In het voorbeeld van het scenario van 200 basispunten rentestijging komt EUR 13 miljoen negatief direct in het jaarresultaat terecht en EUR 255 miljoen negatief in toekomstige jaren. Van dit bedrag komt evenwel EUR 14 miljoen negatief direct in het eigen vermogen terecht. In genoemd scenario wordt het onderliggende renteresultaat in het komende jaar naar schatting met 3% negatief beïnvloed. Uit de tabel blijkt dat een relatief grote schok in de marktwaarde als gevolg van renteveranderingen slechts een relatief kleine impact heeft op het jaarresultaat van de bank. Dit komt doordat het renteresultaat van de bank voor het overgrote deel op amortized cost basis wordt bepaald en winsten en verliezen als gevolg van veranderingen in de rente daardoor gespreid over een veel langere termijn in het resultaat terecht komen. Dit is het gevolg van de gekozen hedgingstrategie van de bank, die bewust wordt gehanteerd om tot een zo stabiel mogelijk jaarresultaat te komen. Complexe maatwerkproducten lenen zich minder voor dergelijke hedge accounting, waardoor de waardeverandering van een deel van de activa via de reële waarde in het resultaat wordt verwerkt.

Valutarisico

Omdat de bank een groot deel van haar funding in vreemde valuta betreft is er sprake van grote potentiële valutaposities. De bank heeft als beleid om het valutarisico geheel af te dekken. In voorkomende gevallen kunnen kleine valuta-exposures bestaan, vooral als het niet kostenefficiënt is om deze af te dekken.

Kredietopslagen, liquiditeitspremies en renterisicobeheer

De rentepositie van BNG wordt bepaald over de gehele portefeuille van activa en passiva. De rentepositie wordt gewaardeerd met behulp van een rentecurve die is opgebouwd uit swaptarieven uit de markt. Het papier dat BNG op de balans heeft kent als gevolg van het relatief veilige karakter traditioneel zeer lage opslagen ten opzichte van deze swapcurve. Onder invloed van de crisis zijn deze opslagen opgelopen, hetgeen het sturen van de rentepositie enigszins compliceert. Met behulp van additionele informatie analyseert de bank de rentepositie daarom nu met en zonder deze risico-opslagen. Limitering vindt onveranderd plaats op basis van marktprijzen inclusief opslagen.

Ontwikkelingen marktrisicomanagement

BNG ziet geen aanleiding om op dit moment het rentepositiebeleid te herzien. Met betrekking tot marktrisico geldt dat de komende jaren meer aandacht uit moet en zal gaan naar scenarioanalyse, met name meer complexe scenario's waarin verschillende gebeurtenissen worden gecombineerd. De eisen vanuit regelgeving omtrent marktrisico's nemen vooral toe op het gebied van handelsportefeuilles. BNG heeft geen handelsportefeuilles. De waardering van activa en passiva is van groot belang in de vaststelling en beheersing van marktrisico's. BNG investeert continu om dit op een hoger peil te brengen.

Liquiditeits- en fundingrisico

Definities

- Liquiditeitsrisico is de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de instelling als gevolg van de mogelijkheid dat zij op enig moment niet in staat zal zijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.
- Het liquiditeitsrisico voor de korte termijn is het risico dat de bank op korte termijn niet genoeg geld kan aantrekken om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen.
- Het herfinancieringsrisico of het lange termijn liquiditeitsrisico is het risico dat de bank als gevolg van de ontwikkeling van haar eigen kredietwaardigheid geen of onvoldoende geld kan aantrekken tegen prijzen waarmee de continuïteit van de onderneming gewaarborgd blijft.

Algemeen

Liquiditeitsrisico geldt als de grootste bedreiging voor banken en kan zeer onverwachts optreden. De financiële wereld is zich hier sinds de onrust op de markten sterker dan ooit van bewust omdat diverse banken plotseling omvielen of nog nipt gered konden worden.

Om de liquiditeitspositie te monitoren beschikt de bank over een dagelijks geactualiseerde liquiditeitsvervalkalender en worden wekelijks meerjarige liquiditeitsprognoses opgesteld. Op de liquiditeitspositie is een stelsel van limieten van toepassing.

De liquiditeitskracht van BNG is groot, mede omdat haar balans voor het grootste deel uit activa bestaat die als onderpand kunnen dienen bij de centrale bank. Op basis van het daadwerkelijk gedeponeerde onderpand beschikt de bank over een ruime leencapaciteit. Daarnaast wordt een gedeelte van de activa expliciet voor liquiditeitsdoeleinden aangehouden. De bank heeft door haar excellente kredietwaardigheid en goede naam ook in moeilijke marktomstandigheden voldoende toegang tot de internationale financiële markten.

De liquiditeitspositie van BNG voldoet ruimschoots aan de normen van de centrale bank. Naast het doel om op korte termijn aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen, is het liquiditeitsbeleid ook gericht op het behoud van de excellente kredietwaardigheid van de bank om daarmee het toekomstige fundingprofiel eveneens sterk te houden. Hiertoe wordt onder meer de liquiditeitsbehoefte op langere termijn gemonitord. De meerjarige liquiditeitspositie wordt bepaald op basis van toekomstige kasstromen. De fundingtekorten per jaarultimo vallen binnen de limieten van de bank.

Het dagelijkse operationele liquiditeitsmanagement is belegd bij het directoraat Treasury. Over het gebruik van de vastgestelde limieten wordt door Risk Control onafhankelijk gerapporteerd aan ALCO.

Ontwikkelingen

De internationale geld- en kapitaalmarkten functioneerden in 2010 beter dan in 2009 maar nog niet als voorheen. Verscherpte bewaking van de liquiditeitspositie is ook in geheel 2010 van toepassing geweest. De ontwikkelingen die in het kader van Basel III tussen 2012 en 2018 zullen plaatsvinden werpen hun schaduw vooruit. De introductie van nieuwe ratio's voor liquiditeit zullen hun impact hebben op het bedrijfsmodel van banken. BNG heeft haar bedrijfsmodel en portefeuille reeds geprojecteerd op deze nieuwe ratio's voor zover duidelijk is hoe deze precies berekend worden. Omdat de wegingsfactoren van verschillende soorten papier nog niet vast staan, zijn de uitkomsten nog niet zeker. Met behulp van een separate liquiditeitsportefeuille bereidt de bank liquiditeitssturing voor waarbinnen deze ratio's in acht genomen kunnen worden. Deze portefeuille kan tevens een instrument vormen om kapitaalratio's te sturen. In 2011 zal deze sturing ingeregeld worden om hier tijdig ervaring mee op te doen.

Looptijdanalyse financiële activa en passiva op basis van resterende contractuele looptijd

De getoonde bedragen betreffen alle niet gediscoteerde toekomstige kasstromen van de financiële activa en passiva. Voor de looptijdanalyse van de verstrekte garanties en onherroepelijke verplichtingen wordt verwezen naar noten 32 en 33.

31-12-2010

	Korter dan 3 maanden	Langer dan 3 maanden, korter dan 1 jaar	Langer dan 1 jaar, korter dan 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
Kasmiddelen	1.073	-	-	-	1.073
Bankiers	2.527	347	4.384	928	8.186
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	-33	79	837	3.013	3.896
Kredieten	11.110	9.612	39.653	54.098	114.473
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	1.161	1.217	2.057	3.587	8.022
Overige activa	76	-	-	-	76
Totaal activa	15.914	11.255	46.931	61.626	135.726
Bankiers	-4.102	-972	-997	-	-6.071
Toevertrouwde middelen	-3.759	-201	-950	-5.600	-10.510
Schuldbewijzen	-13.811	-11.372	-49.318	-30.329	-104.830
Achtergestelde leningen	-1	-3	-16	-163	-183
Overige passiva	-79	-	-	-	-79
Totaal passiva	-21.752	-12.548	-51.281	-36.092	-121.673
<i>Bruto gesaldeerde derivaten</i>					
<i>Activa</i>					
Te ontvangen bedragen activa	7.981	5.087	30.191	29.710	72.969
Te betalen bedragen activa	-6.812	-3.614	-24.398	-24.395	-59.219
	1.169	1.473	5.793	5.315	13.750
<i>Passiva</i>					
Te ontvangen bedragen passiva	5.429	5.307	14.063	25.194	49.993
Te betalen bedragen passiva	-6.355	-6.937	-19.520	-28.867	-61.679
	-926	-1.630	-5.457	-3.673	-11.686
Totaal derivaten	243	-157	336	1.642	2.064
Totaal generaal	-5.595	-1.450	-4.014	27.176	16.117

	Korter dan 3 maanden	Langer dan 3 maanden, korter dan 1 jaar	Langer dan 1 jaar, korter dan 5 jaar	Langer dan 5 jaar	Totaal
Kasmiddelen	655	-	-	-	655
Bankiers	3.887	206	3.613	489	8.195
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	28	103	916	3.025	4.072
Kredieten	7.457	9.268	38.562	51.103	106.390
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	98	382	3.473	3.056	7.009
Overige activa	41	-	-	-	41
Totaal activa	12.166	9.959	46.564	57.673	126.362
Bankiers	-2.168	-1.879	-1.880	-467	-6.394
Toevertrouwde middelen	-4.064	-532	-889	-2.026	-7.511
Schuldbewijzen	-8.470	-13.576	-42.849	-26.148	-91.043
Achtergestelde leningen	-1	-7	-29	-259	-296
Overige passiva	-128	-	-	-	-128
Totaal passiva	-14.831	-15.994	-45.647	-28.900	-105.372
<i>Bruto gesaldeerde derivaten</i>					
<i>Activa</i>					
Te ontvangen bedragen activa	5.044	7.692	20.189	22.913	55.838
Te betalen bedragen activa	-4.421	-6.204	-17.240	-20.103	-47.968
	623	1.488	2.949	2.810	7.870
<i>Passiva</i>					
Te ontvangen bedragen passiva	4.123	4.147	18.949	25.069	52.288
Te betalen bedragen passiva	-4.827	-6.120	-24.101	-27.517	-62.565
	-704	-1.973	-5.152	-2.448	-10.277
Totaal derivaten	-81	-485	-2.203	362	-2.407
Totaal generaal	-2.746	-6.520	-1.286	29.135	18.583

Operationeel risico

Definities

- Operationeel risico is het risico van verliezen als gevolg van tekortkomingen van interne processen, mensen en systemen, of als gevolg van externe gebeurtenissen. Operationeel risico omvat onder meer de volgende risico's:
- IT-risico: het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd worden, ondersteund door informatietechnologie.
- Uitbestedingsrisico: het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad.
- Integriteitsrisico: het risico dat de integriteit van de instelling wordt geschaad als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie dan wel haar medewerkers in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen.
- Juridisch risico: het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van haar rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn.

Algemeen

Het lijnmanagement is primair verantwoordelijk voor de beheersing van de operationele risico's in de processen en systemen. Het wordt daarbij ondersteund door gespecialiseerde afdelingen. Bij het beheersen van operationele risico's wordt uitgegaan van de in de Basel II regelgeving opgenomen zogenoemde sound practices. BNG streeft er vanzelfsprekend naar operationele risico's in omvang en aantal tot een minimum te beperken. Operationele risico's kunnen en hoeven niet volledig te worden gemitigeerd. Ze moeten wel acceptabel en beheersbaar worden gemaakt.

Elk primair en secundair proces wordt periodiek door middel van self assessments beoordeeld op (latente) operationele risico's. Om de self assessments meer richting te geven worden in- en externe omgevingsanalyses uitgevoerd. Daar waar nodig worden voorstellen gedaan voor (aanvullende) beheersmaatregelen en wordt toezicht gehouden op de tijdige implementatie ervan. Restriscico's worden voorgelegd aan de verantwoordelijke directeur. Deze adviseert de Raad van Bestuur over de eventuele acceptatie van de restriscico's. Onafhankelijk van de risk self assessments voert de IAD audits uit naar de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. Verder wordt vanuit de compliance-

functie periodiek een integriteitsanalyse gemaakt. BNG registreert operationele incidenten vanaf een bepaalde omvang. Hiertoe melden de medewerkers in het operationele proces de incidenten bij Risk Control. Naast registratie beziet Risk Control in overleg met de afdelingen of het proces, systemen of werkwijzen moeten worden aangepast om incidenten in de toekomst te voorkomen. Elke vier maanden vindt rapportage plaats aan de Raad van Bestuur, directie en afdelingshoofden. Jaarlijks vindt rapportage plaats over de incidenten met een (mogelijke) impact van meer dan EUR 100.000 aan de Raad van Bestuur en het Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen. De incidentenrapportage over 2010 bevatte 3 punten.

IT-risico

De uitgangspunten van het informatiebeleid zijn een ongestoorde en controleerbare werking van de informatievoorziening en het beperken van de complexiteit van de IT-omgeving. Preventieve maatregelen prevaleren bij het beheersen van het IT-risico. Deze maatregelen zijn erop gericht (potentiële) incidenten te voorkomen dan wel zo snel mogelijk te detecteren en de mogelijk voortkomende schade te beperken dan wel zo snel mogelijk te herstellen. Jaarlijks vindt een uitwijktest plaats waar wordt vastgesteld of de dienstverlening in geval van een calamiteit kan worden voortgezet op uitwijksystemen. Deze test is ook in 2010 uitgevoerd en leidde net als in voorgaande jaren tot de conclusie dat de dienstverlening op de uitwijksystemen kan worden voortgezet als dat onverhoopt nodig mocht blijken.

Als gevolg van de toegenomen diversiteit en complexiteit van financiële instrumenten zijn de grenzen van de beheersfunctionaliteit in de financiële systemen en de organisatie daaromheen in zicht gekomen. Na een vooronderzoek en een selectietraject is in 2010 besloten een risicomanagementsysteem aan te schaffen en te implementeren waarmee een groot deel van de probleemgebieden worden aangepakt. Implementatie zal gebeuren in deelprojecten van beperkte omvang. De eerste onderwerpen betreffen beheer van kredietlimieten voor kredietfaciliteiten en een vernieuwde zekerhedenadministratie. Over nieuwe functionaliteit voor asset & liability management, liquiditeitsbeheer en scenario-analyse middels andere modules van hetzelfde systeem wordt later besloten, mede op basis van de ervaringen in de eerste deelprojecten. De verwachte totale implementatietijd bedraagt circa drie jaar, maar in 2011 zullen de eerste modules al in gebruik genomen kunnen worden.

Uitbestedingsrisico

Na het onrustige jaar 2009, waarin de insourcer Ordina BPO is overgenomen door de Centric organisatie en verder ging als Centric Financial Solutions & Services (Centric FSS), heeft ook

2010 Centric FSS de nodige uitdagingen gebracht. De afgemeten bezetting geeft soms beperkte verandercapaciteit waarbij overigens de afgesproken service levels worden gehaald. BNG heeft er vertrouwen in dat Centric FSS de operationele dienstverlening ook in 2011 naar tevredenheid van BNG kan en zal voortzetten.

De uitbestede activiteiten betreffen betalingsverkeer en de rekening courant administratie, het rekencentrum en het werkplekbeheer. Via service level agreements en een binnen BNG ingerichte demand organisatie zijn de door Centric FSS uitgevoerde activiteiten met die van BNG verbonden. Speerpunten in de samenwerking met Centric FSS voor 2011 zijn doorontwikkeling van het platform voor betalingsverkeer, opwaardering van de kantoorautomatisering, inclusief het documentbeheer en de werkplek, en implementatie van het hierboven genoemde externe pakket.

Integriteitsrisico

De bank ziet integriteit als een integraal onderdeel van haar bedrijfsvoering. De BNG Bedrijfscode is leidend voor het handelen van BNG en haar medewerkers. BNG laat integer en betrouwbaar handelen prevaleren boven het uitsluitend behalen van financieel gewin. De BNG Bedrijfscode is gepubliceerd op de website van de bank. Als gevolg van de financiële crisis is de norm voor integere bedrijfsvoering nader ingevuld door de Code Banken en nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van beloningsbeleid. Ook in 2010 is de bank met de implementatie hiervan voortvarend aan de slag gegaan. Daarnaast zijn in 2010 activiteiten gestart om het onderwerp maatschappelijk verantwoord ondernemen een meer zichtbare en gestructureerde invulling te geven. Ook de bedrijfscultuur bij BNG en dochterondernemingen heeft in 2010 specifieke aandacht gekregen. In zogenoemde kernwaarden-sessies hebben alle medewerkers onder externe begeleiding de kernwaarden van BNG – betrouwbaar, professioneel en eigentijds – vertaald naar hun eigen werkzaamheden. BNG vereist ook van haar klanten en leveranciers integer handelen. Zij heeft hiervoor regels opgesteld omtrent de acceptatie, identificatie en monitoring van klanten en transacties, in het kader van Customer Due Diligence.

Juridisch risico

De gestegen complexiteit van transacties en overeenkomsten maakt de tijdige en volledige administratie van alle contractuele bepalingen meer noodzakelijk dan ooit, maar ook ingewikkelder. De operationele beheersbaarheid komt daardoor onder druk en de operationele risico's nemen toe. Hoewel dit nog niet tot verliezen heeft geleid acht de bank de implementatie van het hierboven genoemde risicomanagementsysteem van groot belang voor de beheersbaarheid en daarmee afdwingbaarheid van de contractuele overeenkomsten met haar klanten.

Strategisch risico

Definities

- Strategisch risico is het risico dat strategische beslissingen tot verliezen kunnen leiden en/of het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. Strategisch risico bestaat uit:
  - Concurrentierisico: het risico dat de concurrentie- en marktpositie van de instelling wordt beïnvloed als gevolg van activiteiten, acties en/of besluiten van (nieuwe) concurrenten.
  - Afhankelijkheidsrisico: het risico dat de invloed van en ontwikkelingen bij stakeholders resulteren in conflicterende belangen met de instelling en/of beïnvloeding van de financiële positie van de instelling.
  - Reputatierisico: het risico dat de marktpositie van de instelling verslechtert als gevolg van negatieve perceptie van het imago van de instelling door stakeholders.
  - Risico uit hoofde van ondernemingsklimaat: het risico als gevolg van veranderingen in de omgeving op het gebied van economie, beursklimaat, loon- en/of koopkrachtontwikkelingen, maatschappij, politiek en technologie.

Concurrentierisico, afhankelijkheidsrisico en ondernemingsklimaat

Het is voor nieuwkomers niet eenvoudig om de markt die BNG bedient te betreden, omdat de te realiseren marges op de kredietverlening relatief laag zijn, waardoor schaalgrootte en efficiency voorwaarden zijn voor een winstgevend bedrijfsmodel. Partijen die streven naar winstmaximalisering zullen deze markt slechts beperkt willen betreden. Het concurrentierisico is daarom beperkt. Dit geldt niet voor het afhankelijkheidsrisico. BNG is sterk afhankelijk van ontwikkelingen bij de overheid. Door op allerlei manieren betrokken te zijn bij deze ontwikkelingen streeft de bank ernaar om altijd vroegtijdig te kunnen reageren op veranderingen in haar speelveld. De afhankelijkheid van maatschappelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld in de woningbouwsector, is groter dan die van indicatoren als het beursklimaat of de economische groei. In tijden van economische stress heeft de bank dankzij haar sterke financiële positie en relatief veilige kredietportefeuille juist een relatief voordeel ten opzichte van haar concurrenten. De manoeuvreerruimte van de bank in het maatschappelijke speelveld is beperkt, maar de onrust op de financiële markten heeft nut en noodzaak van een sectorbank als BNG – die er steeds was voor haar klanten - sterk benadrukt.

Reputatierisico

BNG beschouwt haar klanten als professionele marktpartijen. Binnen deze context voelt de bank de noodzaak van zorgplicht richting haar klanten. Een reden hiervoor is de sterk toegenomen complexiteit van de financiële wereld, zowel in producten als in regelgeving. Met name wanneer klanten vragen om financieringsconstructies die naar mening van de bank (te) ingewikkeld zijn, wordt de relatie hierop gewezen. Dit geldt vooral wanneer het een kleinere organisatie betreft, die intern niet de expertise heeft om bijvoorbeeld de waardeontwikkeling van financiële instrumenten onder stressvolle marktomstandigheden te kunnen inschatten. In voorkomende gevallen heeft de bank in 2010 besloten een enkel product niet (langer) te verstrekken omdat zij de risico's voor de klant niet acceptabel achtte.

In het kader van het productgoedkeuringsproces – dat BNG in 2010 heeft geformaliseerd – zijn de producten van de bank in 2010 opnieuw kritisch beoordeeld. De interne accountantsdienst zal dit proces in 2011 opnieuw beoordelen. De opzet en werking van dit proces staan daarin centraal.

Reputatierisico geldt uiteraard ook met betrekking tot de andere stakeholders, waaronder de beleggers en de aandeelhouders. Het maakt dan ook impliciet onderdeel uit van alle elementen van risicobeleid. Door de verschillende risico's te mitigeren wordt indirect de reputatie van de bank beschermd.

Kapitaal en solvabiliteit

Kapitaalbeheersingsbeleid

Een bank dient onder Basel II te beschikken over een geformaliseerd kapitaalbeheersingsbeleid. Hierin is vastgelegd hoe de bank omgaat met de relatie tussen het kwantificeren van verwachte en onverwachte risico's en het bepalen van het benodigde economische kapitaal om die risico's te kunnen dragen. In dit kader beschouwt de bank het totale eigen vermogen exclusief de herwaarderingsreserve als kapitaal.

Het doel van het kapitaalbeheersingsbeleid is waarborgen dat de bank, zelfs onder uiterst ongunstige omstandigheden, zonder oponthoud aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe vindt identificatie van risico's plaats, gevolgd door kwantificering van die risico's, berekening van kapitaalvereisten en beoordeling van kapitaaltoereikendheid. Voor marktrisico, kredietrisico en operationeel risico zijn kapitaallimieten vastgesteld, de zogeheten triggerratio's. Dit zijn grenswaarden die in geval van overschrijding zullen leiden tot maatregelen, zoals het terugbrengen van het risico, het aantrekken van extra kapitaal of het aanpassen van de kapitaaldoelstelling. De triggerratio's voor economisch kapitaal zijn in 2010 niet doorbroken.

Het kapitaalbeheersingsbeleid is geformaliseerd door middel van een kapitaalbeheersplan. Over het kapitaalbeheersingsbeleid vindt een dialoog plaats met de toezichthouder (het supervisory review process). De toezichthouder heeft in 2010 goedkeuring gegeven aan het kapitaalbeheersbeleid zonder het opleggen van prudentiële toeslagen voor het aanhouden van extra kapitaal. Eind 2010 heeft de bank haar interne proces voor de daadwerkelijke uitvoering van kapitaalallocatie aan de interne gebruikers van kapitaal verder geformaliseerd. Dit zal in 2011 in het kapitaalbeheersingsbeleid worden doorverwerkt.

Solvabiliteit

De door DNB gestelde normen voor de belangrijkste vermogensratio's zijn afgeleid van de solvabiliteitsrichtlijnen van de Europese Unie en het Basels Comité voor het Bankentoezicht. Deze ratio's vergelijken het totale vermogen en het kernvermogen van de bank met het totaal van de naar risicocategorie gewogen activa en buitenbalansposten plus een opslag voor operationeel risico.

De minimaal vereiste percentages voor totaal vermogen en kernvermogen bedragen acht respectievelijk vier procent van de naar risicogewogen activa. Teneinde haar missie te kunnen realiseren is het beleid van de bank gericht op behoud van lage inkoopkosten. Handhaving van de hoogste ratings is daarvoor een voorwaarde. In dat licht is binnen het kapitalisa-

tie- en dividendbeleid van de bank een minimum grens gesteld aan het BIS-ratio kernvermogen (tier 1) van 18%. De regelgeving in het kader van Basel III en de hogere verwachtingen die de markten daardoor van banken zullen hebben, kunnen leiden tot heroverweging van het huidige kapitaalbeheersingsbeleid.

	31-12-2010		31-12-2009	
	Minimaal vereist	Aanwezig	Minimaal vereist	Aanwezig
Totaal vermogen	895	2.280	882	2.239
BIS-ratio totaal vermogen	8%	20%	8%	20%
Kernvermogen	447	2.190	441	2.064
BIS-ratio kernvermogen (tier 1)	4%	20%	4%	19%

Kapitaalvereisten en risicogewogen activa per 31 december 2010

	31-12-2010		31-12-2009	
	Basel II Risicogewogen bedrag	Kapitaalvereisten	Basel II Risicogewogen bedrag	Kapitaalvereisten
Kredietrisico				
<i>Standaardbenadering (onderverdeeld in categorieën)</i>				
Regionale overheden	6	0	20	2
Publiekrechtelijke overheden	370	30	289	23
Instellingen	983	79	1.035	83
Ondernemingen	6.830	546	6.779	542
Verenigingen, stichtingen etc.	748	60	721	58
Gedekte obligaties	159	13	148	12
Securitisaties	1.131	90	1.215	97
Participatie in beleggingsfondsen	70	6	70	5
Overig	226	18	196	16
	10.523	842	10.473	838
Marktrisico				
<i>Standaardbenadering</i>				
	-	-	14	1
Operationeel risico				
<i>Basisindicatorbenadering</i>				
	658	53	537	43
Totaal	11.181	895	11.024	882

29 Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn. Bij de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten die tegen reële waarde op de balans worden opgenomen, wordt gebruik gemaakt van gequoteerde marktprijzen voor zover het financiële instrumenten betreft die op een actieve markt worden verhandeld. Financiële instrumenten die niet op een actieve markt worden verhandeld of waarvoor geen markt wordt onderhouden, worden gewaardeerd op basis van gequoteerde prijzen van vergelijkbare instrumenten.

Als er geen gequoteerde prijzen van vergelijkbare instrumenten beschikbaar zijn, wordt de reële waarde bepaald op basis van in de financiële sector gebruikelijke waarderingsmodellen en -technieken, veelal modellen gebaseerd op netto-contante waardeberekening en optie-prijsmodellen. Input voor deze modellen is gebaseerd op objectief waarneembare marktprijzen.

Ten behoeve van de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten, waarbij sprake is van kredietrisico en theoretische waardering noodzakelijk is, maakt de bank gebruik van zogeheten spreadcurves. Deze spreadcurves worden geconstrueerd op basis van de swapcurve en een opslag voor kredietrisico die afhankelijk is van de kredietwaardigheid van de debiteur, rekening houdend met verkregen zekerheden, garantiestellingen en looptijden. In bijna alle gevallen is de bank bij haar debiteuren aangewezen op theoretische waardering. De bank heeft haar debiteuren gegroepeerd op basis van vergelijkbaarheid ten aanzien van kredietrisico en aan elke groep een opslag toegekend waarin het risico wordt gereflecteerd. De opslag is bovendien afhankelijk van de looptijd van een financieel instrument.

Voor zover financiële instrumenten het karakter hebben van een termijncontract wordt gebruik gemaakt van officiële termijnprijzen waaronder forward-rentecurves en termijnvalutakoersen. In het geval van complexe hybride instrumenten worden de samenstellende delen van het instrument separaat gewaardeerd op basis van de hiervoor genoemde technieken en modellen. De reële waarde van het gehele instrument wordt bepaald als de som van de reële waarde van de samenstellende delen.

	31-12-2010		31-12-2009	
	Balans-waarde	Reële waarde	Balans-waarde	Reële waarde
Kasmiddelen	1.073	1.073	655	655
Bankiers en kredieten	94.233	99.418	86.988	91.044
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	3.052	3.052	2.983	2.983
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.412	6.412	5.531	5.531
Overige financiële activa*	13.457	10.082	8.002	5.262
Totaal financiële activa	118.227	120.037	104.159	105.475
Bankiers en toevertrouwde middelen	13.714	13.819	12.685	12.802
Achtergestelde schulden	92	124	174	203
Schuldbewijzen	92.321	92.870	79.935	80.587
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	649	649	351	351
Overige financiële passiva	9.320	9.320	8.854	8.854
Totaal financiële passiva	116.096	116.782	101.999	102.797

* In de Overige financiële activa is voor een bedrag van EUR 3.375 miljoen positief (2009: EUR 2.740 miljoen positief) de marktwaardecorrectie opgenomen uit hoofde van portfolio fair value hedging, die vrijwel geheel betrekking heeft op Bankiers en Kredieten. Dit bedrag betreft de boekhoudkundige verwerking van de effectieve delen van de gehedgede marktwaardeveranderingen. Zie ook noot 30 voor een beschrijving van de wijze waarop met derivaten de marktrisico's worden afgedekt.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de wijze waarop de reële waarde wordt bepaald van transacties die tegen reële waarde zijn gewaardeerd in de balans.

31-12-2010

	Waardering op basis van gequoteerde marktprijzen in een actieve markt	Waarderings-techniek met in de markt openbaar waarneembare data	Waarderings-techniek met niet in de markt openbaar waarneembare data	Totaal
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	–	2.481	571	3.052
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	2.317	3.533	562	6.412
Overige financiële activa	–	10.082	–	10.082
	2.317	16.096	1.133	19.546
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	–	649	–	649
Overige financiële passiva	–	9.320	–	9.320
	–	9.969	–	9.969

31-12-2009

	Waardering op basis van gequoteerde marktprijzen in een actieve markt	Waarderings-techniek met in de markt openbaar waarneembare data	Waarderings-techniek met niet in de markt openbaar waarneembare data	Totaal
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	128	2.699	156	2.983
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	2.082	3.302	147	5.531
Overige financiële activa	–	5.262	–	5.262
	2.210	11.263	303	13.776
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	–	351	–	351
Overige financiële passiva	–	8.854	–	8.854
	–	9.205	–	9.205

In 2010 heeft geen handel in rentedragende waardepapieren met NHG-hypotheken als onderpand plaatsgevonden. Door het ontbreken van transacties in dit papier, is de in de markt openbaar beschikbare data voor soortgelijk papier niet representatief voor de huidige reële waarde. Hierdoor wordt een groter deel van de reële waarde van de totale portefeuille van BNG gewaardeerd met niet in de markt openbaar waarneembare data. De reële waarde aangemerkt als verkregen middels niet in de markt openbaar waarneembare data is onder andere bepaald op basis van openbare data, welke middels managementveronderstellingen omtrent liquiditeit zijn aangepast.

Verloopoverzicht waarderingstechniek met niet in de markt openbaar waarneembare data

2010

	Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	Financiële activa voor verkoop beschikbaar
Beginstand	156	147
Resultaten:		
- Via winst-en-verliesrekening	-14	1
- Ongerealiseerde waardeverandering	-	-14
Investeringen	-	7
Kasstromen	-22	-7
Naar 'waarderingstechniek met in de markt openbaar waarneembare data'	-	-
Van 'waarderingstechniek met in de markt openbaar waarneembare data'	451	428
Eindstand	571	562

Verloopoverzicht waarderingstechniek met niet in de markt openbaar waarneembare data

2009

	Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	Financiële activa voor verkoop beschikbaar
Beginstand	1.057	123
Resultaten:		
- Via winst-en-verliesrekening	23	2
- Ongerealiseerde waardeverandering	-	20
Investeringen	-	11
Kasstromen	-45	-9
Naar 'waarderingstechniek met in de markt openbaar waarneembare data'	-964	-
Van 'waarderingstechniek met in de markt openbaar waarneembare data'	85	-
Eindstand	156	147

Onderstaand overzicht geeft de sensitiviteit aan van de transacties met waarderingstechniek met niet in de markt openbaar waarneembare data bij een parallele rentebeweging.

31-12-2010	Balanswaarde	Effect balanswaarde bij een rentebeweging van			
		+10 bp	-10 bp	+100 bp	-100 bp
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	572	-2	2	-20	21
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	562	-1	1	-13	14
	1.134	-3	3	-33	35

30 Afdekking van risico's met derivaten

BNG past in economisch opzicht hedging toe met het doel om valutarisico's te mitigeren en renterisico's op een gewenst niveau te houden. Hiertoe heeft de bank een stelsel van limieten en richtlijnen dat strikt wordt nageleefd en waarop dagelijks controle wordt uitgeoefend. Valuta- en renterisico worden voornamelijk afgedekt met behulp van derivaten. De verwerking van derivaten en afgedekte posities in de balans en winst-en-verliesrekening vindt zodanig plaats dat deze in lijn wordt gebracht met de feitelijke economische afdekking. BNG verwerkt deze afdekkingsrelatie onder IFRS op twee wijzen: micro en portfolio fair value hedging. In de paragraaf van de grondslagen zijn de voorwaarden opgenomen die worden gesteld voordat deze vormen van hedge accounting kunnen worden toegepast.

Micro fair value hedging (MH) wordt toegepast op individuele transacties die voor wat betreft renterisico in een economische hedgerelatie zijn betrokken. Deze vorm van hedging wordt toegepast op nagenoeg alle in vreemde valuta luidende emissies, waaronder de emissies onder het gestandaardiseerde Debt Issuance Programme. Door middel van derivaten, hoofdzakelijk cross currency interest rate swaps, worden zowel het valuta- als het renterisico afgedekt. De emissies worden gespiegeld in het derivaat, waardoor emissies in vreemde valuta per saldo worden getransformeerd naar euro's. Zowel de emissie als de bijbehorende derivaten kunnen structuren bevatten, zoals optionaliteiten, die eveneens gespiegeld zijn. Deze vorm van hedging leidde bij BNG in de afgelopen jaren tot een bijna perfecte effectiviteit van de hedgerelaties. De geringe ineffectiviteit is verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De herwaardering van afgedekte MH-transacties wordt in dezelfde balanspost verantwoord als de afgedekte transacties.

Bij Portfolio fair value hedging (PH) wordt het renterisico van een groep van transacties afgedekt door middel van een groep van derivaten. De hedgerelatie wordt op totaalniveau geconstrueerd en beheerst, waardoor er geen relatie met individuele transacties mogelijk is. De effectiviteit van PH is evenals die van MH bij BNG in de afgelopen jaren nagenoeg perfect. Om zowel hogere complexiteit als additionele kosten te voorkomen is er beleidsmatig voor gekozen om kasstromen met een looptijd korter dan 1 jaar niet in PH te betrekken. De hieruit voortvloeiende resultaten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor zover er ineffectiviteit is, komt dit eveneens tot uitdrukking in de winst-en-verliesrekening. De herwaarderingen van afgedekte PH-posities worden in de balans verantwoord onder de post *Overige financiële activa*.

De betreffende derivaten worden bij beide vormen van hedging gewaardeerd tegen reële waarde en zijn opgenomen onder de posten *Overige financiële activa* en *Overige financiële passiva*.

Alhoewel BNG derivaten gebruikt ten behoeve van economische hedging is het niet in alle gevallen mogelijk om deze ook te betrekken in een boekhoudkundige, door IFRS toegestane, hedgerelatie. De reële waarde van derivaten die niet worden betrokken in een boekhoudkundige hedgerelatie worden in de balans opgenomen onder de post *Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat* indien de waarde positief is of onder de post *Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat* als de waarde negatief is. Bij de enkele derivaten waarbij dit het geval is, is tevens de gehedgede positie gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via het resultaat, zodat per saldo de volatiliteit van het resultaat wordt beperkt.

De derivaten zijn opgenomen onder verschillende balanspos-
ten, afhankelijk van de behandeling onder IFRS. Derivaten zijn
altijd op de balans gewaardeerd tegen reële waarde.

Derivatencontracten die een positieve reële waarde hebben,
staan aan de actiefzijde van de balans, derivaten met een
negatieve waarde staan aan de passiefzijde van de balans.

Derivaten betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie (fair value hedge)

Overige financiële activa

Overige financiële passiva

Derivaten niet betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie

Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat

Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat

	31-12-2010	31-12-2009
Overige financiële activa	10.082	5.262
Overige financiële passiva	-9.320	-8.854
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	860	828
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	-649	-351

De notional amounts van de derivaten zijn hieronder opgenomen, gesplitst per balanspost en type derivaat

	31-12-2010		31-12-2009	
	Notional amount	Reële waarde	Notional amount	Reële waarde
Overige financiële activa				
Swaps	88.764	10.082	74.090	5.262
Forwards	-	-	-	-
Opties	-	-	-	-
	88.764	10.082	74.090	5.262
Overige financiële passiva				
Swaps	98.136	-9.320	97.792	-8.854
Forwards	-	-	-	-
Opties	-	-	-	-
	98.136	-9.320	97.792	-8.854
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat				
Swaps	8.504	572	8.530	611
Forwards	6.229	231	6.962	172
Opties	968	57	1.162	45
	15.701	860	16.654	828
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat				
Swaps	2.746	-411	3.402	-272
Forwards	5.548	-171	2.710	-32
Opties	1.137	-67	1.037	-47
	9.431	-649	7.149	-351

Uit hoofde van kredietrisico van derivaten ontvangt BNG
zekerheden van tegenpartijen. Per 31 december 2010
bedroegen deze zekerheden EUR 2.476 miljoen
(2009: EUR 372 miljoen).

31 Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen

De Staat der Nederlanden bezit 50% van de uitstaande aandelen van BNG. Transacties met de staat betreffen onder meer obligaties die worden verhandeld op openbare markten. BNG verstrekt tevens kredieten onder garantie van de staat.

Gezien de aard van deze transacties worden deze niet gezien als transacties met verbonden partijen. BNG heeft in 2007 een belang van 25% genomen in Transdev-BNG-Connexion Holding B.V. Deze vennootschap heeft 2/3 deel van de aandelen van Connexion Holding N.V. overgenomen van de staat.

Aan de heer C. van Eykelenburg is in 2008 een financiering verstrekt. Het uitstaande bedrag per jaarultimo bedraagt EUR 711.891. De gemiddelde rentevoet bedraagt 4,3%. De lening is verstrekt tegen standaard personeelscondities van BNG.

Belangrijkste besluitvormingsorganen van BNG

De belangrijkste besluiten en beheersdaden worden uitgevoerd door de Raad van Bestuur. Het gevoerde beleid wordt getoetst en gecontroleerd door de Raad van Commissarissen.

Beloning Raad van Bestuur

De beloning van de Raad van Bestuur is gebaseerd op grondslagen die zijn verwoord in het Beloningsbeleid zoals dat is opgenomen in het Verslag van de Raad van Commissarissen aan aandeelhouders. De beloning van de Raad van Bestuur kent een vaste en een variabele component. De vaste beloning is sinds 2002 slechts aangepast met de percentages zoals deze voortvloeien uit de Algemene Bank-CAO. Bestuurders en personeel bezitten geen aandelen of opties BNG en ontvangen geen additionele beloning via dochtermaatschappijen van de bank.

De variabele beloning is vanaf 2004 vastgesteld op maximaal 35% van de vaste beloning. De toekenning van de variabele beloning is afhankelijk van de mate waarin de door de Raad van Commissarissen gestelde doelstellingen zijn behaald. Gedetailleerde informatie hierover is opgenomen in het verslag van de Raad van Commissarissen aan aandeelhouders. De realisatie van de doelstellingen voor de variabele beloning over 2010 heeft geleid tot toekenning van 98% van de maximale variabele beloning (2009: 86%). De leden van de Raad van Bestuur hebben in 2010 een vergoeding voor representatiekosten ontvangen van EUR 3.900 (2009: EUR 3.900). In 2011 vindt geen aanpassing van deze vergoeding plaats.

Beloning Raad van Commissarissen

De beloning van de Raad van Commissarissen is in 2007 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aangepast. Het beleid ter zake is gericht op een marktconforme beloning,

die onafhankelijk is van het resultaat van de vennootschap. Daarbij wordt rekening gehouden met het karakter van de vennootschap, de beoogde kwaliteit van commissarissen, de benodigde beschikbaarheid voor de taak alsmede het tijdsbeslag en daarnaast aspecten van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. Commissarissen bezitten geen aandelen of opties BNG en ontvangen geen beloningen via dochtermaatschappijen van de bank.

De vergoeding voor de leden van de Raad van Commissarissen vond ingeval van benoeming of aftreden pro rata parte van de zittingsperiode gedurende het boekjaar plaats. Leden die deel uitmaakten van het Audit & Risk Committee, de Selectie- en de Benoemingscommissie, de Remuneratiecommissie of de Commissie Marktstrategie ontvingen daarvoor een additionele toelage. Daarnaast ontving de voorzitter van de Raad van Commissarissen een toelage naast de basisvergoeding. Deze toelagen zijn verwerkt in het overzicht Beloning leden Raad van Commissarissen. De leden van de Raad van Commissarissen ontvingen een onkostenvergoeding van EUR 1.500. Leden die deel uitmaakten van één of meerdere commissies ontvingen per commissie daarboven een onkostenvergoeding van EUR 500 (Audit & Risk Committee, Commissie Marktstrategie), respectievelijk EUR 250 (Remuneratiecommissie, Selectie- en Benoemingscommissie). Gewezen commissarissen ontvingen geen beloning.

Beloning leden Raad van Commissarissen
(bedragen in duizenden euro's)*

	2010	2009
H.O.C.R. Ruding, voorzitter	31	31
Mevr. Y.C.M.T. van Rooy, vicevoorzitter en secretaris	23	23
R.J.N. Abrahamsen	23	23
H.H. Apotheker	23	23
Mevr. H.G.O.M. Berkers (benoemd per 27 april 2009)	29	22
Mevr. S.M. Dekker	23	23
W.M. van den Goorbergh	29	27
R.J.J.M. Pans	23	23
A.G.J.M. Rombouts	23	23
W.K. Wiechers (afgetreden per 27 april 2009)	-	12
	227	230

* Inclusief additionele toelagen en exclusief onkostenvergoeding.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

31-12-2010

31-12-2009

32 Voorwaardelijke schulden

478

873

Hieronder zijn alle verplichtingen opgenomen die voortvloeien uit transacties waarbij de bank zich garant heeft gesteld voor een derde. Deze garanties worden voor een klein deel gedekt door een contragarantie van de overheid. Het betreft overwegend Letters of Credit met een resterende contractuele looptijd van meer dan vijf jaar, die de bank heeft afgegeven ten behoeve van klanten in de nutssector. BNG neemt de verplichtingen op tegen het maximale boekhoudkundige verlies dat bij in gebreke blijven van de contractpartijen vergoed zou moeten worden.

33 Onherroepelijke faciliteiten

10.092

5.980

Dit betreft het geheel van verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening.

Raamovereenkomsten, betreffende het ongebruikte deel van kredietfaciliteiten
Gecontracteerde kredietverlening waarbij verstrekking in de toekomst plaatsvindt

3.816

3.353

6.276

2.627

10.092

5.980

Verstrekingen van deze gecontracteerde kredietverlening vindt volgens contract als volgt plaats:

Tot drie maanden

1.611

1.095

Langer dan drie maanden maar niet langer dan één jaar

2.391

838

Langer dan één jaar maar niet langer dan vijf jaar

2.264

694

Langer dan vijf jaar

10

-

6.276

2.627

Vrijwel al deze kredietverlening kent een contractuele looptijd van langer dan 5 jaar. Het gemiddelde rentepercentage is 2,8% (2009: 4,4%). Deze verplichtingen worden betrokken in het renterisicobeheer van de gehele portefeuille.

34 Verbonden activa

12.141

11.643

In verband met verstrekte zekerheidsstelling in het kader van transacties op de geldmarkt en uitleentransacties zijn delen van de activa niet ter vrije beschikking.

BNG heeft onderpanden verstrekt in de vorm van obligaties en onderhandse leningen ter zekerheidsstelling van opgenomen middelen bij de centrale bank.

12.126

11.628

Onderpanden verstrekt aan overige financiële instellingen

15

15

12.141

11.643

35 Aansprakelijkheid bestuurders en commissarissen

Bestuurders en commissarissen van de vennootschap zijn door de vennootschap gevrijwaard ter zake van mogelijke persoonlijke aansprakelijkheid, behoudens in geval van opzet of grove schuld. Daarnaast heeft de vennootschap een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering gesloten die ook dekking geeft aan bestuurders en medewerkers die namens de vennootschap optreden als bestuurder of commissaris bij één of meer deelnemingen van de vennootschap.

36 Gebeurtenissen na balansdatum

In het eerste kwartaal van 2011 heeft BNG besloten haar belang van 83% in Vincent Investments BV, ad GBP 500 miljoen, te vervreemden. De afwikkeling van deze transactie zal geen materiële resultaatconsequenties hebben voor de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van de bank en zal naar verwachting voor het einde van het eerste halfjaar volledig afgerond zijn.

37 Meerjarig kapitalisatie- en dividendbeleid

In 2006 heeft een heroverweging plaatsgevonden van de gewenste en noodzakelijke kapitalisatie van BNG, mede tegen de achtergrond van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor de bank vanaf 2005. Dit heeft geresulteerd in een meerjarig beleid waarin, naast het dividend, extra uitkeringen ten laste van de vrije reserves kunnen worden gedaan. Voorwaarde voor dit beleid is dat het vertrouwen van raters en beleggers in de excellente kredietwaardigheid van de bank onaangetast blijft. De inkooppositie van de bank is daarvan afhankelijk en mag niet in het geding komen. Het beleid gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen.

BNG kan in de toekomst extra uitkeringen doen ten laste van de vrije reserve van minimaal EUR 200 miljoen tot maximaal EUR 500 miljoen (in eenheden van EUR 100 miljoen) indien en voor zover de BIS tier 1-ratio, na de voor te stellen extra uitkering, hoger blijft dan 18% en de capital ratio, eveneens na de voor te stellen uitkering, hoger blijft dan 2,0%. Een dergelijke extra uitkering zal maximaal eenmaal per jaar worden gedaan. Alle besluitvorming over toekomstige extra uitkeringen zal worden voorgelegd aan de ratingbureaus, teneinde zeker te stellen dat de ratings van de bank en daarmee de inkooppositie niet beïnvloed worden door de voorgestelde extra uitkering.

Daarnaast zal ook de Nederlandsche Bank voor elke extra uitkering een 'verklaring van geen bezwaar' moeten afgeven uit hoofde van haar toezichtsrol. In het kader van dit beleid is zowel eind 2006 als eind 2007 een extra uitkering aan de aandeelhouders gedaan van EUR 500 miljoen.

Het bovenstaande, in 2006 geformuleerde kapitalisatie- en dividendbeleid moet inmiddels bezien worden in het licht van de aanstaande wijzigingen in de Baselse regelgeving die banken ertoe nopen meer vermogen aan te houden. De nieuwe regelgeving en overigens ook de huidige kapitalisatie, in relatie tot de afgesproken minima binnen het beleid, leiden ertoe dat in 2011 geen extra uitkering zal worden gedaan.

31-12-2010

31-12-2009

38 Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures**Deelnemingen met invloed van betekenis**

Transdev-BNG-Connexxion Holding BV, Den Haag Het deelnemen in en financieren van ondernemingen in het breedste zin van het woord. Deze vennootschap houdt 2/3 deel van de aandelen van Connexxion Holding NV.	25%	25%
Dataland BV, Rotterdam Een gemeentelijk non-profit initiatief met activiteiten die leiden tot het breed toegankelijk maken van alle mogelijke gegevens betreffende registergoederen uit het informatiedomein van gemeenten en/of andere publieke lichamen.	30%	30%
Data B Mailservice Holding BV, Leek Verzorgen van print- en mailservices tot diensten m.b.t. betalingsverkeer, direct marketing en berichtenverkeer o.a. aan overheidsinstellingen.	45%	38%
N.V. Trustinstelling Hoevelaken, Den Haag Het aanvaarden en beheren van pandrechten en andere zekerheden.	40%	40%
Joint ventures aangegaan door BNG Gebiedsontwikkeling BV		
Samen met overheden voor eigen rekening en risico ontwikkelen en uitgeven van gebied/grond. De betrokken partijen in de participaties hebben gelijke stemrechten waardoor geen enkele partij overheersende zeggenschap heeft.		
Ontwikkelingsmaatschappij Jachthaven Drimmelen CV te Drimmelen	50%	56%
Ontwikkelingsmaatschappij Jachthaven Drimmelen Beheer BV te Drimmelen	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouw		
Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Pannenweg CV te Nederweert	50%	50%
Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Pannenweg Beheer BV te Nederweert	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein		
CV Ontwikkelingsmaatschappij Zenkeldamshoek te Goor	80%	80%
Zenkeldamshoek Beheer BV te Goor	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein		
Ontwikkelingsmaatschappij De Drieslag Ommen CV te Ommen	80%	80%
Ontwikkelingsmaatschappij De Drieslag Ommen Beheer BV te Ommen	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein en woningbouw		
Ontwikkelingsmaatschappij Westergo CV te Harlingen	41%	41%
Ontwikkelingsmaatschappij Westergo BV te Harlingen	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein		
Haventerrein Westzaan CV te Zaanstad	30%	30%
Bedrijventerrein Westzaan Noord CV te Zaanstad	40%	40%
Ontwikkelingsbedrijf Haventerrein Westzaan BV te Zaanstad	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein		

31-12-2010

31-12-2009

Ruimte voor Ruimte CV I te 's-Hertogenbosch	24%	24%
Ruimte voor Ruimte CV II te 's-Hertogenbosch	24%	24%
Ruimte voor Ruimte Beheer BV te 's-Hertogenbosch	24%	24%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. woningbouw		
Ontwikkelingsmaatschappij 'Het Nieuwe Westland' CV te 's-Gravenhage	50%	50%
Ontwikkelingsmaatschappij 'Het Nieuwe Westland' BV te 's-Gravenhage	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. woningbouw		
Ontwikkelingsmaatschappij ROM-S CV (Schelluinen) te 's-Gravenhage	50%	50%
ROM-S Beheer BV (Schelluinen) te 's-Gravenhage	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein/parkeerlocaties		
Project Suijssenwaerde CV te 's-Gravenhage	80%	80%
Project Suijssenwaerde Beheer BV te 's-Gravenhage	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte woningbouw, recreatiewoningen		
CV Bedrijvenpark Oostflakkee te 's-Gravenhage	80%	80%
Bedrijvenpark Oostflakkee Beheer BV te 's-Gravenhage	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein		
Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland CV te 's-Gravenhage	50%	50%
Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Beheer BV te 's-Gravenhage	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. glastuinbouwlocaties		
Glastuinbouwontwikkelingsmaatschappij Overbuurtse Polder CV te Bleiswijk	33%	33%
Glastuinbouwontwikkelingsmaatschappij Overbuurtse Polder Beheer BV te Bleiswijk	33%	33%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. glastuinbouwlocaties		
Ontwikkelmaatschappij Meerburg CV te Zoeterwoude	48%	50%
Ontwikkelmaatschappij Meerburg Beheer BV te Zoeterwoude	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte sportterreinen, woningbouw, kantoren		
ROM-D CV te 's-Gravenhage	29%	29%
ROM-D Beheer NV t'e 's-Gravenhage	25%	25%
Grondontwikkeling en -uitgifte woningbouw, bedrijventerrein		
Ontwikkelcombinatie De Bongerd CV te Amsterdam	14%	14%
Ontwikkelcombinatie De Bongerd BV te Amsterdam	14%	14%
Vastgoedontwikkeling t.b.v. woningbouw en parkeervoorziening		
Sportstad Heerenveen Grondexploitatie CV te Heerenveen	50%	50%
Sportstad Heerenveen Grondexploitatie BV te Heerenveen	50%	50%
Grondontwikkeling, -uitgifte en exploitatie sportterreinen		
Regionaal bedrijvenpark Laarakker CV te Cuijk	67%	67%
Regionaal bedrijvenpark Laarakker BV te Cuijk	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein		

	31-12-2010	31-12-2009
Wonen Werken Waterman BV te Rijsbergen	50%	50%
Wonen Werken Waterman CV te Rijsbergen	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties/bedrijventerrein		
Waalwaardwonen CV te Zaltbommel	50%	50%
Waalwaardwonen BV te Zaltbommel	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties/bedrijventerrein		
De Jonge Voorn BV te Guisveld (Zaandam)	80%	80%
De Jonge Voorn CV te Guisveld(Zaandam)	80%	80%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. woningbouwlocaties		
Centrumplan Den Burg BV te Den Burg (Texel)	50%	50%
Centrumplan Den Burg CV te Den Burg (Texel)	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties		
Nieuw Overstad BV te Alkmaar	13%	–
Stadover Markt Beheer BV te Alkmaar	25%	–
Stadover Markt CV te Alkmaar	13%	–
Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties/bedrijventerrein		
BiesboschMarinaDrimmelen Vastgoedontwikkeling CV te Drimmelen	50%	50%
BiesboschMarinaDrimmelen Vastgoedontwikkeling Beheer BV te Drimmelen	50%	50%
Bouw recreatiewoningen		
Vastgoedontwikkeling Handelskade OudeTonge VOF te Oude Tonge	50%	50%
Bouw recreatiewoningen en winkelruimte		

Samengevatte financiële informatie van deelnemingen met invloed van betekenis

Transdev-BNG-Connexxion Holding BV, Den Haag

	31-12-2010	31-12-2009
<i>Balans</i>		
Totaal activa	52	51
Totaal verplichtingen	0	0

Winst-en-verliesrekening

	2010	2009
Baten	1	1
Resultaat boekjaar	1	1

Overige deelnemingen met invloed van betekenis

	31-12-2010	31-12-2009
<i>Balans</i>		
Totaal activa	4	3
Totaal verplichtingen	2	2

Winst-en-verliesrekening

	2010	2009
Baten	7	6
Resultaat boekjaar	1	0

Samengevatte financiële informatie van joint ventures

BNG Gebiedsontwikkeling participaties

	31-12-2010	31-12-2009
<i>Balans</i>		
Vaste activa	–	6
Vlottende activa	159	148
Totaal activa	159	154

Eigen vermogen	63	60
Langlopende verplichtingen	11	21
Kortlopende verplichtingen	85	73
Totaal passiva	159	154

Winst-en-verliesrekening

	2010	2009
Baten	2	32
Lasten	3	30
Resultaat boekjaar	–1	2

Den Haag, 4 maart 2011

Raad van Bestuur

C. van Eykelenburg, *voorzitter*
J.J.A. Leenaars
J.C. Reichardt

Raad van Commissarissen

H.O.C.R. Ruding, *voorzitter*
Y.C.M.T. van Rooy, *secretaris*
R.J.N. Abrahamsen
H.H. Apotheker
H.G.O.M. Berkers
S.M. Dekker
W.M. van den Goorbergh
R.J.J.M. Pans
A.G.J.M. Rombouts

Vennoot- schappelijke jaarrekening

Vennootschappelijke balans per 31 december 2010

In miljoenen euro's

	31-12-2010	31-12-2009
Activa		
Kasmiddelen	1.073	655
Bankiers ¹	6.573	6.925
Kredieten ¹	86.854	79.317
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat ²	2.898	2.855
Financiële activa voor verkoop beschikbaar ³	6.402	5.525
Overige financiële activa ⁴	13.457	8.002
Deelnemingen ⁵	822	816
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen ⁶	21	22
Overige activa ^{11, 12}	168	205
Totaal activa	118.268	104.322
Passiva		
Bankiers ⁷	5.814	5.419
Toevertrouwde middelen ⁷	7.681	7.071
Achtergestelde schulden ⁷	92	174
Schuldbewijzen ⁸	92.321	79.935
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat ⁹	649	349
Overige financiële passiva ¹⁰	9.320	8.854
Overige passiva ^{11, 12}	171	257
Totaal verplichtingen	116.048	102.059
Eigen vermogen ¹³	2.220	2.263
Totaal passiva	118.268	104.322

Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening 2010

In miljoenen euro's

	2010	2009
– Rentebaten ¹⁴	1.847	2.574
– Rentelasten ¹⁵	1.482	2.279
Renteresultaat	365	295
Opbrengsten uit deelnemingen ¹⁶	2	2
– Provisiebatens ¹⁷	27	29
– Provisielasten ¹⁸	5	5
Provisieresultaat	22	24
Resultaat financiële transacties ¹⁹	-31	42
Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid ²⁰	-4	-
Overige resultaten ²¹	-4	-3
<i>Totaal baten</i>	350	360
– Personeelskosten ²²	28	27
– Andere beheerskosten ²³	23	21
Personeels- en andere beheerskosten	51	48
Afschrijvingen ²⁴	2	2
<i>Bedrijfslasten</i>	53	50
<i>Winst voor belastingen</i>	297	310
– Mutatie belastinglatentie	-1	-
– Belastinglast	-68	-62
Belastingen ¹¹	-69	-62
Nettowinst	228	248

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de Toelichting vennootschappelijke jaarrekening.

Vennootschappelijk overzicht van gerealiseerde en onerealiseerde resultaten 2010

In miljoenen euro's

	2010	2009
Nettowinst	228	248
Mutatie reserve valuta omrekenverschillen	-21	-36
Mutatie herwaarderingsreserve		
– onerealiseerde waardeverandering	-97	65
– gerealiseerde waardeverandering	-12	2
– mutatie belastinglatentie	-2	11
	-111	78
Resultaten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen (na belastingen)	-132	42
Totaal	96	290

Vennootschappelijk kasstroomoverzicht 2010

In miljoenen euro's

	2010	2009
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Winst voor belastingen	297	310
<i>Aanpassingen voor:</i>		
– Afschrijvingen	2	2
– Dotatie voorzieningen	4	–
– Bijzondere waardevermindering	–	1
– Deelnemingen	–1	–1
– Ongerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening	43	–42
	48	–40
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	345	270
– Mutatie bankiers (niet terstond opeisbaar)	1.234	3.933
– Mutatie kredieten	–5.042	–945
– Mutatie toevertrouwde middelen	72	557
– Mutatie derivaten	877	–1.490
– Betaalde belastingen	–27	–10
– Overige mutaties uit operationele activiteiten	–392	–322
	–3.278	1.723
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten*</i>	–2.933	1.993
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
<i>Investeringsen en aankopen:</i>		
– Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	–1.369	–541
– Deelnemingen	–5	–
– Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	–1	–1
	–1.375	–542
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:</i>		
– Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	1.436	1.028
	62	486
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	62	486
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit schuldbewijzen	27.629	23.738
Aflossingen op schuldbewijzen	–24.015	–25.800
Achtergestelde leningen	–83	–
Betaald dividend	–139	–79
	3.392	–2.141
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	3.392	–2.141
Netto toename in geldmiddelen en kasequivalenten	520	338
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	555	217
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december	1.075	555
<i>De geldmiddelen en kasequivalenten zijn als volgt opgebouwd per 31 december</i>		
– Kasmiddelen	1.073	655
– Kasequivalenten onder de actiefpost bankiers	2	10
– Kasequivalenten onder de passiefpost bankiers	–	–110
	1.075	555

* De ontvangen rente is EUR 5,519 miljoen, de betaalde rente is EUR 5,066 miljoen.

Vennootschappelijk mutatieoverzicht eigen vermogen 2010

In miljoenen euro's

2010

	Kapitaal	Agioreserve	Herwaarderings-reserve	Reserve valuta omreken-verschillen	Reserve reële waarde-vermeer-deringen	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Beginstand	139	6	49	153	0	1.668	248	2.263
Gerealiseerde resultaten	-	-	-	-	-	-	228	228
Ongerealiseerde resultaten	-	-	-111	-21	-	-	-	-132
Overboeking reserve reële waardevermeerderingen	-	-	-	-	-	-	-	0
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-139	-	-139
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	248	-248	0
Eindstand	139	6	-62	132	0	1.777	228	2.220

2009

	Kapitaal	Agioreserve	Herwaarderings-reserve	Reserve valuta omreken-verschillen	Reserve reële waarde-vermeer-deringen	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Beginstand	139	6	-29	189	39	1.627	81	2.052
Gerealiseerde resultaten	-	-	-	-	-	-	248	248
Ongerealiseerde resultaten	-	-	78	-36	-	-	-	42
Overboeking reserve reële waardevermeerderingen	-	-	-	-	-39	39	-	0
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-79	-	-79
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	81	-81	0
Eindstand	139	6	49	153	0	1.668	248	2.263

Grondslagen vennootschappelijke jaarrekening

In overeenstemming met Titel 9 BW2 is de vennootschappelijke jaarrekening opgesteld conform IFRS. Voor de grondslagen van de financiële verslaggeving wordt, met uitzondering van de grondslagen hieronder vermeld, verwezen naar de toelichting op de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening.

Deelnemingen

De deelnemingen worden in de vennootschappelijke jaarrekening verantwoord op basis van kostprijs. Dit leidt tot een verschil in het eigen vermogen ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Voorts is er een verschil ten opzichte van de verantwoording van dividenden. Deze worden op het moment van ontvangst verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de post *Opbrengsten uit deelnemingen*.

Vreemde valuta

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld in (miljoenen) euro's. Monetair posten in vreemde valuta worden op balansdatum omgerekend tegen einddagkoersen en de koersresultaten worden geboekt ten laste of ten gunste van het valutaresultaat. Niet-monetaire activa en passiva die tegen kostprijs worden gewaardeerd, worden bij eerste vastlegging direct omgerekend tegen de valutakoersen van dat moment.

Afdekking van netto-investeringen in vreemde valuta

De vennootschap maakt gebruik van een derivaat om de netto-investering in vreemde valuta af te dekken. De valutaomrekenverschillen van dit instrument worden, voor zover er sprake is van een effectieve hedgerelatie, direct in het eigen vermogen verantwoord onder reserve valuta omrekenverschillen.

Toelichting vennootschappelijke jaarrekening

In miljoenen euro's

	31-12-2010	31-12-2009
Activa		
1 Bankiers en Kredieten	93.427	86.242
Deze post omvat alle vorderingen op bankiers en de verstrekte kredieten voor zover deze tegen geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd, alsmede rentedragende waardepapieren voorzover niet op een actieve markt verhandeld.		
Bankiers	6.573	6.925
Kredieten	86.854	79.317
	93.427	86.242
Waarvan in de post kredieten een voorziening voor oninbaarheid	31	27
	93.458	86.269
BNG heeft in het kader van collateralovereenkomsten voor EUR 1.337 miljoen (2009: EUR 3.420 miljoen) aan onderpanden verstrekt aan voornamelijk bancaire tegenpartijen.		
In de post <i>Kredieten</i> is voor EUR 56 miljoen (2009: EUR 57 miljoen) aan financiële leaseovereenkomsten opgenomen.		
<i>Het verloop van de voorziening voor oninbaarheid</i>		
Beginstand	27	30
dotatie boekjaar	4	-
onttrekking boekjaar	-	-3
Eindstand	31	27
2 Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	2.898	2.855
Hieronder zijn activa opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken.		
Reële waarde van derivaten	707	700
Kredieten	878	804
Waardepapieren	1.313	1.351
	2.898	2.855
De aflossingswaarde van de kredieten en waardepapieren is EUR 2.131 miljoen (2009: EUR 2.135 miljoen).		

	31-12-2010	31-12-2009
3 Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.402	5.525
Hieronder worden opgenomen door publiekrechtelijke lichamen en door anderen geëmitteerde obligaties met een vaste of variabele rente en andere rentedragende waardepapieren en participaties voor zover niet opgenomen onder de financiële activa tegen reële waarde via het resultaat.		
<i>Deze post is onder te verdelen in:</i>		
Overheid	4.478	3.772
Bankiers	826	392
Overige financiële instellingen	876	1.136
Niet-financiële instellingen	172	171
Investerings in participaties	50	54
	6.402	5.525
<i>Overdracht zonder derecognition</i>		
Ter grootte van EUR 1.480 miljoen (2009: EUR 1.480 miljoen) zijn obligatieleningen verkocht en tegelijkertijd zijn swaps afgesloten waarmee de rechten op de kasstromen en risico's behouden blijven (total return swaps). Dientengevolge zijn deze obligatieleningen niet verwijderd van de balans. In 2010 zijn geen nieuwe transacties afgesloten.		
4 Overige financiële activa	13.457	8.002
Onder deze balanspost zijn opgenomen de reële waarde van de derivaten die in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken en de waardecorrecties betreffende het effectieve deel van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van het gehedgede renterisico van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt.		
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie	10.082	5.262
Marktwaardecorrectie van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt	3.375	2.740
	13.457	8.002

31-12-2010

31-12-2009

5 Deelnemingen

		Belang		31-12-2010	31-12-2009
		2010	2009		
<i>Dochtermaatschappijen</i>					
-	Vincent Investments BV, Amsterdam*	83%	83%	714	714
-	BNG Vermogensbeheer BV, Den Haag	100%	100%	2	2
-	BNG Gebiedsontwikkeling BV, Den Haag	100%	100%	51	46
-	Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV, Den Haag	100%	100%	2	2
				769	764
<i>Deelnemingen met invloed van betekenis</i>					
		Belang			
		2010	2009		
-	Dataland BV, Rotterdam	30%	30%	0	0
-	Data B Mailservice Holding BV, Leek	45%	38%	1	1
-	N.V. Trustinstelling Hoevelaken, Den Haag	40%	40%	0	0
-	Transdev-BNG-Connexion Holding BV, Den Haag	25%	25%	52	51
				53	52
Totaal dochtermaatschappijen en deelnemingen met invloed van betekenis				822	816

Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis en de joint ventures wordt verwezen naar noot 38 van de geconsolideerde jaarrekening.

* De investering in Vincent Investments BV, ad GBP 500 miljoen, betreft een transactie met een Britse bank. Tot en met 2011 veroorzaakt deze transactie significante verschillen tussen de geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekening. Vennootschappelijk wordt pas resultaat genomen bij dividenduitkering, in casu, bij beëindiging van de transactie. Tot dat moment zal Vincent Investment BV in de vennootschappelijke balans gewaardeerd worden tegen de kostprijs van EUR 714 miljoen.

31-12-2010

31-12-2009

6 Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

21

22

Het verloop van deze balanspost is als volgt:

	Onroerende zaken		Bedrijfsmiddelen			
	2010	2009	2010	2009		
<i>Historische aanschafwaarde</i>						
Waarde begin van het boekjaar	47	46	11	11	58	57
Investerings	-	1	1	-	1	1
Waarde eind van het boekjaar	47	47	12	11	59	58
<i>Afschrijvingen</i>						
Cumulatieven begin van het boekjaar	27	26	9	8	36	34
Afschrijvingen gedurende het jaar	2	1	-	1	2	2
Cumulatieven eind van het boekjaar	29	27	9	9	38	36
<i>Boekwaarde eind van het boekjaar</i>	18	20	3	2	21	22

Geschatte levensduur

Gebouwen	maximaal 33 ½ jaar
Technische installaties	15 jaar
Machines en inventaris	5 jaar
Hard- en software	3 jaar

31-12-2010

31-12-2009

Passiva**7 Bankiers, Toevertrouwde middelen en Achtergestelde schulden**

13.587

12.664

Hieronder worden opgenomen schulden aan bankiers, toevertrouwde middelen en achtergestelde leningen voor zover niet belichaamd in schuldbewijzen.

Opgenomen deposito's en andere geldmarktmiddelen bij banken

5.814

5.419

Toevertrouwde middelen

7.681

7.071

Achtergestelde schulden

92

174

13.587

12.664

8 Schuldbewijzen

92.321

79.935

Hieronder worden opgenomen obligaties en andere geëmitteerde verhandelbare schuldbewijzen met een vaste of variabele rente. Bij een emissie niet geplaatste eigen obligaties worden in mindering gebracht op de desbetreffende obligatielening. Voor zover deze schuldbewijzen luiden in vreemde valuta zijn deze opgenomen tegen de einddagkoers op 31 december.

Deze balanspost is als volgt samengesteld:

Obligatieleningen en euronotes

81.714

70.491

Medium Term Notes

55

62

European Commercial Paper

10.552

9.382

92.321

79.935

9 Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat

649

349

Hieronder zijn passiva opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie worden betrokken.

10 Overige financiële passiva

9.320

8.854

Deze balanspost betreft de reële waarde van derivaten die zijn betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie.

31-12-2010

31-12-2009

11 Belastingen

BNG betaalt vanaf 2005 vennootschapsbelasting. Met de Belastingdienst is in 2006 overeenstemming bereikt over het vrij te stellen bedrag (EUR 668 miljoen) dat voortvloeit uit de fiscale waardering van de financiële instrumenten per 1 januari 2005. BNG heeft het vrijgestelde bedrag in de jaren 2005 – 2009 gelijkmatig in mindering gebracht op het fiscale resultaat. Dit resulteerde in die jaren in een drukkend effect op de commerciële belastinglast en de te betalen belasting. Ultimo 2009 was het vrijgestelde bedrag volledig afgeschreven.

BNG heeft in 2010 op initiatief van de Belastingdienst een tweetal vaststellingsovereenkomsten afgesloten voor de aangifte vennootschapsbelasting over de perioden 2005 – 2009 en 2010 – 2012. De vaststellingsovereenkomsten zijn van toepassing op de fiscale eenheid van BNG. De inhoud van de overeenkomsten heeft tot gevolg dat alle financiële instrumenten zowel commercieel als fiscaal conform IFRS-waarderingsgrondslagen verwerkt worden. De uitzondering hierop zijn transacties die geclassificeerd zijn als Financiële activa voor verkoop beschikbaar. Fiscaal wordt het geheel van de transacties binnen deze categorie gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Het fiscale resultaat wijkt af van het commerciële resultaat indien per saldo ongerealiseerde verliezen zijn ontstaan, ofwel de herwaarderingsreserve negatief is van de transacties afgesloten na 1 januari 2005. Het negatieve resultaat wordt ten laste van de fiscale winst gebracht. Bij toename van de herwaarderingsreserve wordt het positieve bedrag ten gunste van de fiscale jaarwinst gebracht tot het niveau van de oorspronkelijke kostprijs. BNG heeft in de aangiften tot en met 2009 per saldo EUR 216 miljoen aan ongerealiseerde verliezen in mindering gebracht op het fiscale resultaat. Deze ongerealiseerde verliezen worden naar verwachting in de toekomst fiscaal verrekend. Daarnaast heeft de aanpassing van de aangiften over de voorgaande jaren geleid tot een eenmalige vermindering van de belastinglast 2010 van EUR 6 miljoen.

De aansluiting tussen de opgenomen belastingdruk en het nominale belastingtarief is als volgt:

Winst voor belastingen	297	310
Belasting tegen het wettelijk in Nederland geldende nominale belastingtarief van 25,5% (2009: 25,5%)	-76	-79
Belastingvermindering inzake van vennootschapsbelasting vrijgestelde resultaten waarvoor geen belastinglatentie is gevormd	-	17
Aanpassing inzake belasting van voorgaande jaren	6	-
Overige vennootschapsbelasting vrijgestelde resultaten	2	-
Belastinglast in de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening	-68	-62
Dit is een effectief belastingtarief van 23% (2009: 20%)		

	31-12-2010	31-12-2009
<i>De aansluiting tussen de opgenomen belastinglast en de te vorderen of te betalen vennootschapsbelasting is als volgt:</i>		
Belastinglast in de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening	-68	-62
Aanpassing inzake belastingvermindering waarvoor wel een belastinglatentie is gevormd	-	18
Aanpassingen uit hoofde van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	-6	-
Aanpassing inzake actuele belasting van voorgaande jaren	-9	-1
Overige aanpassingen uit hoofde van tegen reële waarde opgenomen posten	-	5
Belastingafdracht volgens fiscale opstelling	-83	-40
Vooruitbetaalde vennootschapsbelasting	77	45
Te betalen / vorderen vennootschapsbelasting	-6	5
<i>Verloopoverzicht van de latente belastingvordering in de balans</i>		
Beginstand	53	60
Fiscale openingsbalans 1 januari 2005 behandeling inzake dochtermaatschappij	-1	-
Fiscale behandeling openingsbalans; toerekening boekjaar	-	-18
Mutatie latenties	-49	11
	3	53
De mutatie van de latente belastingen voor <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i> is verwerkt in de herwaarderingsreserve in het eigen vermogen. De overige mutaties zijn verwerkt in de winst-en-verliesrekening.		
<i>De latente belastingvordering is als volgt opgebouwd:</i>		
Aanpassing inzake belastingvermindering waarvoor wel een belastinglatentie is gevormd	3	4
Herwaardering van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar*</i>	-	49
	3	53
<i>Verloopoverzicht van de latente belastingverplichting in de balans</i>		
Beginstand	28	23
Vrijval reële waardemutaties van in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken transacties	-4	1
Vrijval reële waardemutaties van niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken transacties.	-24	4
Positieve herwaarderings van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	1	-
Waardemutatie transactie van een netto-investering in een buitenlandse eenheid	13	-
	14	28
<i>De latente belastingverplichting is als volgt opgebouwd:</i>		
Herwaardering van <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	1	-
Transactie van een netto-investering in een buitenlandse eenheid	13	-
Reële waardemutaties van in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken transacties	-	4
Reële waardemutaties van niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie betrokken derivaten en overige transacties	-	24
	14	28

* Deze latentie heeft betrekking op de ongerealiseerde verliezen van de na 1 januari 2005 aangekochte rentedragende waardepapieren. Het deel van de portefeuille rentedragende waardepapieren dat is aangekocht voor die datum, is gewaardeerd in de fiscale openingsbalans.

31-12-2010

31-12-2009

12 Overige activa en Overige passiva*Overige activa*

Latente belastingvordering	3	53
Actuele belastingvordering	-	5
Overige activa	165	147
	168	205

Overige passiva

Latente belastingverplichting	14	28
Actuele belastingverplichting	6	0
Voorziening personeelsbeloningen	2	2
Overige schulden	149	227
	171	257

De voorziening personeelsbeloningen betreft een voorziening voor hypotheekorting voor zowel actieve als gepensioneerde medewerkers. Deze voorziening heeft een langlopend karakter.

De mutaties in de contante waarde van de nettoverplichting uit hoofde van de toegezegde rechten zijn als volgt:

Voorziening personeelsbeloningen

Stand nettoverplichting per 1 januari	2	2
Overige mutaties voorziening	-	-
Stand nettoverplichting per 31 december	2	2

13 Eigen vermogen

De onder het eigen vermogen verantwoorde posten worden onderstaand toegelicht.

Kapitaal

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van EUR 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort.

Algemene reserve

Onder dit hoofd zijn de in het verslagjaar en voorgaande jaren toegevoegde bedragen opgenomen. Statutair is bepaald dat 25 procent van het geplaatste kapitaal (EUR 35 miljoen) niet voor uitkering in aanmerking komt.

Agioreserve

Er hebben zich in 2010 geen mutaties voorgedaan.

139

139

1.783

1.674

6

6

	31-12-2010	31-12-2009
<i>Overige reserves</i> Nadat de statutair voorgeschreven delen ten laste van de voor uitkering vatbare winst zijn vastgesteld, bepaalt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders welk deel toegevoegd wordt aan de reserves.	1.777	1.668
	1.783	1.674
Wettelijke reserve <i>Herwaarderingsreserve</i> Het eigen vermogen bevat een herwaarderingsreserve waarin de ongerealiseerde reële waardemutatie uit hoofde van de balanspost <i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i> wordt verwerkt. Deze post wordt gecorrigeerd met een belastinglatentie. Bij verkoop van desbetreffende activa wordt het daarop betrekking hebbende cumulatieve resultaat dat in het eigen vermogen is verwerkt alsnog overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.	-62	49
<i>Reserve valuta omrekenverschillen</i> De reserve valuta omrekenverschillen is opgenomen als gevolg van de toepassing van hedge accounting op een netto-investering in een buitenlandse activiteit.	132	153
<i>Wettelijke reserve reële waardevermeerderingen</i> Dit betreft het verschil tussen de geamortiseerde kostprijs en de reële waarde op de actiefzijde van de balans van financiële instrumenten die geen frequente marktnotering kennen.	0	0
	70	202
Onverdeelde winst De balans is opgemaakt voor voorstel tot winstverdeling. De post representeert het behaalde resultaat na aftrek van de verplichting uit hoofde van vennootschapsbelasting.	228	248
<i>Totaal eigen vermogen</i>	2.220	2.263

	2010	2009
14 Rentebaten Hieronder zijn de rentebaten opgenomen uit hoofde van de kredietverlening, de uitzettingen en beleggingen, alsmede de resultaten uit financiële instrumenten die ter dekking van het renterisico respectievelijk valutarisico zijn afgesloten. Daarnaast zijn onder deze post de ontvangen overige kredietgerelateerde baten verantwoord.	1.847	2.574
15 Rentelasten Hieronder zijn opgenomen de lasten voortvloeiend uit het lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties alsmede andere lasten die het karakter hebben van rente.	1.482	2.279
16 Opbrengsten uit deelnemingen Hieronder zijn de opbrengsten uit deelnemingen opgenomen.	2	2
17 Provisiebatens Onder deze post worden de baten verantwoord uit hoofde van ontvangen respectievelijk nog te ontvangen vergoedingen van voor derden verrichte diensten.	27	29
18 Provisielasten Onder deze post worden de lasten verantwoord uit hoofde van betaalde respectievelijk nog te betalen vergoedingen voor door derden verrichte diensten, uit hoofde van kredieten en faciliteiten.	5	5
19 Resultaat financiële transacties Hieronder zijn (on)gerealiseerde resultaten uit hoofde van reële waardemutaties op financiële instrumenten verantwoord, die zijn gewaardeerd tegen reële waarde met mutaties via het resultaat. Deze wordt vrijwel geheel gecompenseerd door marktwaardebewegingen van de derivaten die daartegenover zijn afgesloten. Tevens zijn de verkoopresultaten van transacties voor verkoop beschikbaar onder deze post opgenomen. In het kader van hedge accounting op een netto-investering in een buitenlandse activiteit is het resultaatseffect op ineffectiviteit nihil.	-31	42
20 Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid Hierin is de dotatie opgenomen aan de voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is opgenomen in de balanspost <i>Kredieten</i> .	-4	-

	2010	2009
21 Overige resultaten	-4	-3
<i>De overige resultaten bestaan uit:</i>		
- valutaresultaat	-5	-2
- bijzondere waardevermindering vordering financiële activa voor verkoop beschikbaar	-	-1
- opbrengst advieswerkzaamheden	1	-
	-4	-3
22 Personeelskosten	28	27
<i>De personeelskosten bestaan uit:</i>		
Lonen en salarissen	18	17
Pensioenlasten	3	4
Sociale lasten	2	2
Toevoeging aan voorzieningen	0	1
Overige personeelslasten	5	3
	28	27
23 Andere beheerskosten	23	21
Onder deze post zijn onder meer opgenomen de kosten inzake uitbesteding, huur/onderhoud onroerende zaken en bedrijfsmiddelen, kosten drukwerk, opleiding en reclame.		
24 Afschrijvingen	2	2
Voor een specificatie van deze post wordt verwezen naar de mutatieoverzichten van de onroerende zaken en bedrijfsmiddelen.		
<i>Beloning Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen</i>		
Voor toelichting beloningen Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen wordt verwezen naar respectievelijk het verslag van de Raad van Commissarissen en noot 31 in de geconsolideerde jaarrekening.		
Den Haag, 4 maart 2011		
<i>Raad van Bestuur</i>	C. van Eykelenburg, <i>voorzitter</i> J.J.A. Leenaars J.C. Reichardt	
<i>Raad van Commissarissen</i>	H.O.C.R. Ruding, <i>voorzitter</i> Y.C.M.T. van Rooy, <i>secretaris</i> R.J.N. Abrahamsen H.H. Apotheker H.G.O.M. Berkers S.M. Dekker W.M. van den Goorbergh R.J.J.M. Pans A.G.J.M. Rombouts	

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Aandeelhouders, de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2010 van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en vennootschappelijke balans per 31 december 2010, de geconsolideerde en vennootschappelijke winst-en-verliesrekening, overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten, kasstroomoverzicht en mutatieoverzicht eigen vermogen over 2010 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten per 31 december 2010 en van het resultaat en de kasstromen over 2010 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 4 maart 2011

Ernst & Young Accountants LLP
w.g. drs. A.B. Roeders RA

Statutaire bepalingen inzake winstverdeling

Artikel 23 van de statuten inzake de verdeling van de winst luidt als volgt:

- 1 Uitkering van de winst geschiedt na vaststelling door de algemene vergadering van aandeelhouders van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 2 De vennootschap kan aan de aandeelhouders op de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
- 3 Allereerst wordt zo mogelijk een bedrag ter grootte van tien procent (10%) van het resultaat van het boekjaar blijkens de jaarrekening toegevoegd aan de algemene reserve; van het daarna overschietende komt aan de aandeelhouders zo mogelijk vijf procent (5%) van het nominale bedrag van hun aandelenbezit toe.
- 4 Het overblijvende wordt uitgekeerd aan aandeelhouders in verhouding van het nominale bedrag van hun aandelenbezit, voor zover de algemene vergadering van aandeelhouders daarover niet beschikt voor reservering.
- 5 De vennootschap is bevoegd tussentijds winstuitkeringen te doen, overigens met inachtneming van het bepaalde in artikel 105, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Voorstel tot winstverdeling

In miljoenen euro's

Nettowinst

De bestemming van de winst is als volgt

Toevoeging aan *Overige reserves* ex artikel 23, lid 3 BNG-statuten

Uitkering ex artikel 23, lid 3 BNG-statuten

Toevoeging aan *Overige reserves* ex artikel 23, lid 4 BNG-statuten

Uitkering ex artikel 23, lid 4 BNG-statuten

2010	2009
257	278
26	28
7	7
33	35
103	111
121	132
224	243

Statutaire bepalingen inzake doelstelling

Artikel 2 van de statuten luidt als volgt:

- 1 De vennootschap heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.
- 2 In het kader van haar in lid 1 omschreven doel houdt de vennootschap zich onder meer bezig met het aantrekken en uitzetten van gelden, het op andere wijze verlenen van kredieten, het stellen van garanties, het verzorgen van het betalingsverkeer, het verrichten van valutatransacties, het adviseren en bemiddelen bij de uitgifte van en de handel in effecten, het bewaren, beheren en administreren van effecten en andere vermogensbestanddelen ten behoeve van derden, alsmede het oprichten van en deelnemen in andere ondernemingen en/of rechtspersonen, wier doel in verband staat met of bevorderlijk is voor het hiervoor gestelde.
De vennootschap is bevoegd tot het verrichten van al hetgeen onmiddellijk of middellijk voor haar doel bevorderlijk kan zijn.
- 3 Onder overheden als bedoeld in het eerste lid worden verstaan:
  - a Nederlandse gemeenten en andere publiekrechtelijke rechtspersonen bedoeld in artikel 1, de leden 1 en 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
  - b de Europese Gemeenschappen en andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen waaraan krachtens de verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen een deel van de taak van de Europese Gemeenschappen is opgedragen;
  - c lidstaten van de Europese Gemeenschappen en andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen waaraan krachtens de wet van zodanige lidstaat een deel van de overheidstaak van die lidstaat is opgedragen;
  - d privaatrechtelijke rechtspersonen:
    - waarvan de helft of meer van de bestuurders middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c van dit lid bedoelde lichamen wordt benoemd;
en/of
    - waarvan de helft of meer van het aandelenkapitaal middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen wordt verschaft;
en/of
    - waarvan de inkomstenkant van het budget voor de exploitatie voor de helft of meer middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen wordt verschaft of zekergestellt op grond van een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet;

en/of

- waarvan het budget voor de exploitatie middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen wordt vastgesteld of goedgekeurd op grond van een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet;
en/of
- waarvan de verplichtingen jegens de vennootschap middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen worden gegarandeerd, dan wel zullen worden gegarandeerd krachtens een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet, onder welke verplichtingen zijn begrepen niet-gegarandeerde verplichtingen uit voorfinanciering of anderszins waaruit na novatie verplichtingen resulteren die door een of meer van die lichamen zullen worden gegarandeerd krachtens een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet;
en/of
- die krachtens een door een of meer van de onder a, b en c genoemde lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet, een deel van de overheidstaak uitvoeren.

Bijlagen

A BNG dochtermaatschappijen

BNG Gebiedsontwikkeling BV 100%

Dr. Kuiperstraat 12
2514 BB Den Haag

Directie:
Ir. G.C.A. Rodewijk

Postbus 16075
2500 BB Den Haag
Telefoon 070 3119 900
info@bnggo.nl

Doelstelling:
Het direct of indirect verstrekken van (risicodragend) vermogen aan overheden, alsmede het direct of indirect participeren en/of samenwerken in projecten met, dan wel ten behoeve van, overheden of aan overheden gelieerde instellingen.

BNG Vermogensbeheer BV 100%

Koninginnegracht 2
2514 AA Den Haag

Directie:
Drs. C.P. van Breugel
J.J.M. de Wit

Postbus 16450
2500 BL Den Haag
Telefoon 070 3750 245
info@bngvb.nl

Doelstelling:
Het aanbieden en ontwikkelen van gespecialiseerde financiële dienstverlening op het gebied van effectenbemiddeling, advies, het beheer van beleggingsfondsen met een fido-keurmerk en op maat gesneden vermogensbeheer aan overheden en instellingen die het maatschappelijk belang dienen.

Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV (HVO)**100%**

Koninginnegracht 2
2514 AA Den Haag

Directie:

Mevr. drs. P.J.E. Bieringa
O. Labe

Postbus 30305
2500 GH Den Haag
Telefoon 070 3750 619
hvo@nationaalspaarfonds.nl

Doelstelling:

Financiering van af te sluiten hypothecaire geldleningen door ambtenaren, die werkzaam zijn bij de, middels een afgesloten samenwerkingsovereenkomst, aangesloten overheidsinstellingen.

Vincent Investments BV 83%

Strawinskylaan 3105 Atrium
1077 ZX Amsterdam

Directie:

A.J. Hooft van Huysduynen
P.M. Hopkinson
O. Labe

Telefoon 020 6427 675

Doelstelling:

Het lenen van gelden en het doen van investeringen in rentedragende waardepapieren, het aangaan van (reverse) repo transacties met betrekking tot rentedragende waardepapieren, het aangaan van hedging-overeenkomsten en het aanhouden van gelddeposito's.

B Verwijstabel Code Banken

Per principe uit de Code Banken wordt in bijgaand overzicht aangegeven op welke pagina's in het jaarverslag verantwoordingsinformatie over de implementatie is opgenomen en, waar van toepassing, hoe de desbetreffende bepaling formeel is verankerd in de governance van BNG.

Principe Code Banken	Pagina financieel jaarverslag	Pagina maatschappelijk jaarverslag	Formele verankering ¹⁴
2.1.1	10, 33		
2.1.2	10, 33 – 34		
2.1.3	10, 33		
2.1.4	10, 33 – 34		
2.1.5	34		
2.1.6	10 – 11, 33 – 34		
2.1.7	34, 92		
2.1.8	10, 34		Reglement RvC
2.1.9	10, 34		Reglement RvC
2.1.10	11, 34		Reglement RvC
2.2.1	11, 34		Audit & Risk Committee Charter
2.2.2	10, 33		
3.1.1	10, 34		
3.1.2	10, 34		
3.1.3	10 – 11, 34		Reglement RvB
3.1.4	10 – 11, 34		Reglement RvB Reglement RvC
3.1.5	10 – 11, 34		
3.1.6	34 – 35, 66 – 86		Reglement RvB Reglement RvC
3.1.7	10, 34 – 35		Reglement RvB
3.1.8	10, 34 – 35		
3.2.1	10, 35	16 – 17	
3.2.2	35	26 – 27	
3.2.3	35	24 – 27	Reglement RvB
3.2.4	35	32 – 33	
4.1	11, 35		Reglement RvC Reglement RvB
4.2	11, 35		Reglement RvC
4.3	35, 66		Audit & Risk Committee Charter
4.4	35, 66 – 86		Reglement RvB
4.5	35 – 36, 85		Internal Audit Charter
5.1	36 – 38, 66 – 86		Reglement RvB
5.2	11, 36		Audit & Risk Committee Charter Internal Audit Charter
5.3	11, 36		Audit & Risk Committee Charter Internal Audit Charter
5.4	11, 36		Audit & Risk Committee Charter Internal Audit Charter
5.5	11, 36		Audit & Risk Committee Charter
5.6	36		Internal Audit Charter

¹⁴ Alle reglementen, charters, profielen, regelingen, modellen, verklaringen en organogrammen waarnaar wordt verwezen zijn gepubliceerd op de website van de bank.

Principe Code Banken	Pagina financieel jaarverslag	Pagina maatschappelijk jaarverslag	Formele verankering ¹⁴
6.1.1	12 – 15, 25, 36		
6.2.1	11, 36		Reglement RvC
6.2.2	11, 36		Reglement RvC
6.3.1	12 – 15, 36 – 37		
6.3.2	14, 37		
6.3.3	13, 37		
6.3.4	13, 37		
6.4.1	13 – 15, 37		
6.4.2	13, 37		
6.4.3	37		
6.4.4	37		
6.4.5	14, 37		Reglement RvC
6.4.6	14, 37		Reglement RvC

C Enige jaarcijfers van BNG vanaf 1915

Bedragen in duizenden euro's

Boekjaar	Geplaatst kapitaal	Gestort kapitaal	Reserves	Langlopende verplichtingen
1915	204	20	0	277
1920	384	84	38	295
1925	1.767	1.767	77	3.533
1930	1.983	1.983	140	15.410
1935	2.900	2.900	231	22.183
1940	3.061	3.061	208	12.883
1945	3.061	3.061	249	10.520
1950	3.105	3.105	454	86.543
1955	3.133	3.133	908	566.825
1960	40.939	7.012	4.538	2.740.538
1965	45.378	7.465	8.168	4.271.975
1970	52.775	14.862	16.427	8.251.283
1975	67.568	29.655	88.489	15.025.688
1980	104.551	66.638	246.586	18.809.227
1981	111.948	74.035	284.250	20.563.058
1982	119.344	81.431	362.754	22.826.819
1983	126.741	95.141	436.537	23.018.006
1984	138.152	106.552	513.225	22.843.430
1985	143.857	112.258	592.637	24.492.553
1986	149.562	117.963	674.429	26.984.054
1987	155.268	123.668	752.796	30.411.173
1988	155.268	123.668	824.995	31.874.574
1989	155.268	123.668	892.191	31.954.215
1990	158.008	126.409	967.389	32.161.023
1991	158.008	126.409	1.011.728	31.079.730
1992	158.008	126.409	1.083.265	29.746.188
1993	158.008	126.409	1.152.996	33.147.989
1994	158.008	126.409	1.224.994	35.943.094
1995	158.008	126.409	1.305.757	39.664.778
1996	158.008	126.409	1.399.815	41.834.574
1997	158.008	126.409	1.547.432	43.497.010
1998	158.008	126.420	1.679.379	45.401.721
1999	158.008	126.420	1.860.763	47.667.792
2000	158.008	126.420	2.075.272	49.286.388
2001	139.227	139.227	2.139.103	52.564.243
2002	139.227	139.227	2.194.764	55.448.477
2003	139.227	139.227	2.159.527	58.671.294
2004	139.227	139.227	2.330.805	64.067.450
2005	139.227	139.227	2.832.809	72.647.410
2006	139.227	139.227	2.336.965	71.207.875
2007	139.227	139.227	1.815.926	69.039.722
2008	139.227	139.227	1.759.853	80.032.181
2009	139.227	139.227	1.974.507	82.638.729
2010	139.227	139.227	1.991.578	87.314.051

Boekjaar	Langlopende vorderingen	Kort krediet debiteuren	Kort krediet crediteuren	Saldo winst-en-verliesrekening ¹
1915	57	0	653	2
1920	538	0	257	42
1925	5.149	3.511	3.553	155
1930	17.065	5.722	5.094	187
1935	24.815	7.633	3.311	322
1940	15.877	8.518	4.415	246
1945	13.384	22.262	9.101	232
1950	90.807	53.777	24.427	532
1955	572.623	66.767	47.818	832
1960	2.779.127	71.720	96.116	1.037
1965	4.301.094	281.075	101.298	2.027
1970	8.413.856	438.774	99.466	6.587
1975	15.229.918	600.179	195.233	28.850
1980	19.166.544	1.294.919	141.613	70.489
1981	20.999.362	1.304.916	194.746	76.847
1982	23.241.661	1.026.584	290.715	97.953
1983	23.406.090	963.080	417.796	91.597
1984	22.925.876	1.161.707	473.164	97.678
1985	24.655.812	1.254.453	619.518	100.996
1986	27.188.156	1.805.989	516.630	104.065
1987	30.600.152	1.686.531	442.082	101.762
1988	32.296.882	1.352.895	667.849	109.288
1989	32.489.741	1.666.878	908.875	104.285
1990	32.732.015	2.261.428	919.473	110.461
1991	33.724.611	2.181.086	1.417.843	86.041
1992	34.455.423	1.358.717	2.213.487	118.293
1993	37.818.157	1.483.964	2.625.294	115.437
1994	38.071.862	2.735.454	2.590.526	128.649
1995	40.761.488	2.137.899	2.587.148	137.191
1996	41.870.931	1.933.578	1.902.931	143.444
1997	43.335.947	2.656.811	1.597.669	153.752
1998	45.466.657	2.797.481	1.357.663	169.350
1999	47.171.383	3.082.766	2.111.858	230.081
2000	54.623.328	3.110.394	3.779.636	230.904
2001	59.446.888	3.994.986	8.504.975	249.000
2002	67.046.644	4.792.642	10.115.715	283.127
2003	72.859.621	4.558.707	12.789.138	303.627
2004	73.914.244	5.070.251	11.284.235	300.797
2005	76.019.286	6.947.752	7.155.594	310.833
2006	77.992.839	6.984.629	9.169.497	198.694
2007	78.826.312	10.349.820	13.658.775	195.418
2008	75.741.198	11.079.758	17.473.692	157.701
2009	77.915.557	9.939.636	17.721.605	277.589
2010	90.389.403	12.390.256	18.678.225	256.763

¹ Sedert 2005 na inhouding van vennootschapsbelasting. Omdat BNG per 1 januari 2005 International Financial Reporting Standards (IFRS) toepast voor de jaarrekening, zijn de cijfers vanaf 2005 minder goed vergelijkbaar met de jaren daarvoor.

D Aandeelhouders van BNG op 31-12-2010*55.690.720 aandelen*

Aa en Hunze	52.728	Boarnsterhim	30.732
Aalburg	17.550	Bodegraven	50.934
Aalsmeer	25.857	Bolsward	16.068
Aalten	19.305	Borger-Odoorn	80.340
Abcoude	13.962	Borne	107.172
Achtkarspelen	87.711	Borsele	39.273
Alblasserdam	9.477	Boskoop	18.720
Albrandswaard	3.510	Boxmeer	38.660
Alkmaar	175.890	Boxtel	53.385
Almelo	174.525	Breda	257.439
Almere	3.432	Breukelen	10.803
Alphen aan den Rijn	95.238	Brielle	24.414
Ameland	3.120	Bronckhorst	72.384
Amersfoort	272.220	Brummen	702
Amstelveen	143.520	Brunssum	86.658
Amsterdam	617.058	Bunnik	3.000
Andijk	3.120	Buren	23.953
Anna Paulowna	41.496	Bussum	97.188
Apeldoorn	132.093	Capelle aan den IJssel	7.722
Appingedam	23.751	Castricum	40.872
Arnhem	496.470	Coevorden	94.926
Assen	85.301	Cranendonck	5.000
Asten	13.000	Cromstrijen	7.020
		Cuijk	32.253
		Culemborg	8.775
		Dalfsen	33.735
Baarle-Nassau	3.510	Dantumadiel	12.285
Baarn	46.800	De Bilt	218.673
Barendrecht	32.097	Delft	47.385
Barneveld	24.570	Delfzijl	39.156
Bedum	5.265	De Marne	10.530
Beek	11.544	De Ronde Venen	23.361
Beemster	7.020	Deurne	99.840
Beesel	66.300	Deventer	292.313
Bellingwedde	12.597	De Wolden	31.122
Bergambacht	3.510	Den Haag	1.275.456
Bergeijk	80.886	Den Helder	211.731
Bergen (L.)	10.530	Diemen	8.775
Bergen (N.H.)	149.994	Dinkelland	16.934
Bergen op Zoom	41.067	Dirksland	19.188
Berkelland	305.877	Doesburg	27.612
Bernheze	21.060	Doetinchem	62.634
Bernisse	13.260	Dongen	23.510
Best	24.570	Dongeradeel	76.323
Beuningen	14.040	Dordrecht	233.142
Beverwijk	85.605	Drechterland	15.756
Binnenmaas	105.495	Drenthe (prov.)	87.750
Bladel	62.790	Drimmelen	36.426
Blaricum	5.967	Druten	9.477
Bloemendaal	21.060	Duiven	3.510

Echt-Susteren	21.411	Harenkarspel	38.376
Edam-Volendam	29.484	Harlingen	31.200
Ede	108.420	Hatterm	30.030
Eemsmond	21.060	Heemskerk	7.722
Eersel	121.021	Heemstede	122.421
Eindhoven	171.600	Heerde	9.126
Eijsden	34.905	Heerenveen	56.355
Elburg	76.830	Heerhugowaard	9.789
Emmen	58.266	Heerlen	424.827
Enkhuizen	130.650	Heeze-Leende	10.020
Enschede	200.343	Heiloo	36.000
Epe	60.879	Hellendoorn	24.180
Ermelo	75.075	Hellevoetsluis	6.240
Etten-Leur	9.828	Helmond	52.650
		Hendrik-Ido-Ambacht	25.818
Ferwerderadiel	5.967	Hengelo (O.)	174.486
Flevoland (prov.)	75.250	's-Hertogenbosch	139.659
Franekeradeel	34.554	Het Bildt	73.905
Friesland (prov.)	75.250	Heumen	151.515
		Heusden	44.499
Gaasterlân-Sleat	6.669	Hillegom	49.686
Geertruidenberg	133.653	Hilvarenbeek	23.510
Gelderland (prov.)	87.750	Hilversum	120.939
Geldermalsen	28.665	Hof van Twente	157.326
Geldrop-Mierlo	30.186	Hoogeveen	17.550
Gemert-Bakel	45.474	Hoogezand-Sappemeer	31.161
Gennep	10.530	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	17.355
Giessenlanden	25.935	Hoorn	46.098
Gilze en Rijen	10.179	Horst aan de Maas	113.108
Goedereede	34.593	Houten	6.240
Goes	96.369	Huizen	85.956
Goirle	12.636	Hulst	17.472
Gorinchem	96.330		
Gouda	82.446	IJsselstein	4.563
Graafstroom	21.060		
Graft-De Rijk	7.020	Kaag en Braassem	121.719
Groesbeek	60.840	Kampen	100.893
Groningen (prov.)	75.250	Kapelle	53.040
Groningen (gem.)	329.199	Katwijk	144.066
Grootegast	9.750	Kerkrade	183.300
Gulpen-Wittem	26.040	Koggenland	29.016
		Kollumerland en Nieuwkruisland	22.347
Haaksbergen	35.958	Korendijk	29.718
Haaren	11.278	Krimpen aan den IJssel	32.799
Haarlem	230.295		
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	62.790	Laarbeek	20.709
Haarlemmermeer	60.372	Landerd	29.094
Halderberge	43.524	Landgraaf	41.301
Hardenberg	64.935	Landsmeer	24.453
Harderwijk	58.968	Langedijk	6.318
Hardinxveld-Giessendam	31.356	Lansingerland	15.015
Haren	9.126	Leek	28.041

Leerdam	17.550	Nieuwegein	80.184
Leeuwarden	116.142	Nieuwkoop	36.348
Leeuwarderadeel	72.150	Nijefurd	22.815
Leiden	347.646	Nijkerk	32.370
Leiderdorp	97.968	Nijmegen	193.479
Leidschendam-Voorburg	203.190	Noord-Beveland	6.520
Lelystad	5.000	Noord-Brabant (prov.)	40.000
Lemsterland	31.746	Noord-Holland (prov.)	610.350
Leudal	143.052	Noorderveld	30.771
Liesveld	13.962	Noordoostpolder	19.656
Limburg (prov.)	156.000	Noordwijk	12.636
Lingewaal	17.550	Noordwijkerhout	8.775
Lingewaard	19.305	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	1.755
Lisse	18.252	Nunspeet	75.075
Littenseradiel	8.736	Nuth	11.232
Lochem	60.138		
Loenen	3.120	Oegstgeest	46.059
Loon op Zand	41.886	Oirschot	8.775
Lopik	26.442	Oisterwijk	7.845
Loppersum	24.102	Oldambt	181.116
Losser	17.550	Oldebroek	9.750
		Oldenzaal	17.550
Maarssen	15.600	Olst-Wijhe	18.252
Maasdonk	10.530	Ommen	79.638
Maasdriel	20.770	Onderbanken	8.775
Maasgouw	72.150	Oosterhout	35.100
Maassluis	61.035	Oostflakkee	3.120
Maastricht	347.334	Oost Gelre	51.363
Margraten	17.550	Ooststellingwerf	18.720
Marum	7.020	Oostzaan	24.765
Medemblik	7.020	Opmeer	19.188
Meerssen	13.689	Opsterland	66.651
Menaldumadeel	24.375	Oss	60.645
Menterwolde	38.688	Oud-Beijerland	5.265
Meppel	18.915	Oude IJsselstreek	161.460
Middelburg	49.296	Ouder-Amstel	4.914
Middelharnis	15.600	Ouderkerk	3.510
Midden-Delfland	48.594	Oudewater	27.612
Midden-Drenthe	60.138	Overbetuwe	21.762
Mill en St. Hubert	5.265	Overijssel (prov.)	87.750
Millingen aan de Rijn	8.736		
Moerdijk	27.027	Papendrecht	6.318
Montferland	19.756	Pekela	26.130
Montfoort	12.480	Peel en Maas	63.687
Mook en Middelaar	123.708	Pijnacker-Nootdorp	57.564
Muiden	3.510	Purmerend	7.020
		Putten	10.530
Neder-Betuwe	18.246		
Nederlek	33.150	Raalte	25.987
Nederweert	14.040	Reeuwijk	25.896
Neerijnen	14.040	Reimerswaal	15.990
Niedorp	6.942	Renkum	89.739

Reusel-De Mierden	10.530	Tiel	36.803
Rheden	186.966	Tilburg	71.786
Rhenen	61.035	Tubbergen	30.000
Ridderkerk	89.115	Twenterand	23.868
Rijnwaarden	4.914	Tynaarlo	43.243
Rijnwoude	142.896	Tytsjerksteradiel	48.945
Rijssen-Holten	304.746		
Rijswijk	165.945	Ubbergen	33.540
Roerdalen	17.199	Uden	17.550
Roermond	34.749	Uitgeest	3.510
Roosendaal	56.862	Uithoorn	54.522
Rotterdam	321.555	Urk	3.861
Rucphen	19.656	Utrecht (gem.)	763.074
		Utrecht (prov.)	87.750
Schagen	13.611	Utrechtse Heuvelrug	201.669
Schermer	7.020		
Scherpenzeel	3.510	Vaals	17.121
Schiedam	326.352	Valkenburg aan de Geul	21.060
Schiermonnikoog	7.020	Valkenswaard	12.987
Schijndel	28.782	Veendam	86.190
Schinnen	7.020	Veenendaal	86.970
Schouwen-Duiveland	23.790	Veere	7.020
Simpelveld	6.630	Veghel	26.598
Sint-Anthonis	12.285	Veldhoven	35.100
Sint-Michielsgestel	21.060	Velsen	280.410
Sint-Oedenrode	64.857	Venlo	106.026
Sittard-Geleen	175.266	Venray	54.202
Skarsterlân	68.484	Vianen	22.698
Sliedrecht	31.200	Vlaardingen	198.198
Slochteren	20.124	Vlagtwedde	16.458
Sluis	10.140	Vlieland	3.510
Smallingerland	110.292	Vlissingen	70.356
Sneek	82.329	Vlist	10.530
Soest	123.825	Voerendaal	11.232
Someren	15.444	Voorschoten	41.184
Son en Breugel	29.991	Voorst	112.983
Spijkenisse	7.020	Vught	15.795
Staat der Nederlanden	27.845.360		
Stadskanaal	27.339	Waalre	6.318
Staphorst	30.030	Waalwijk	29.133
Stede Broec	17.823	Waddinxveen	17.823
Steenbergen	11.583	Wageningen	50.310
Steenwijkerland	129.675	Wassenaar	106.392
Stein	19.266	Waterland	14.040
Strijen	6.240	Weert	41.379
		Weesp	33.501
Ten Boer	3.510	Werkendam	9.828
Terneuzen	45.474	Wervershoof	3.510
Terschelling	3.510	Westerveld	51.987
Texel	7.371	Westervoort	3.510
Teylingen	57.681	Westland	301.860
Tholen	33.696	Weststellingwerf	58.071

Westvoorne	66.963
Wierden	21.060
Wieringen	6.240
Wieringermeer	5.616
Wijchen	11.193
Wijdmeren	33.930
Wijk bij Duurstede	23.751
Winsum	10.140
Winterswijk	17.199
Woensdrecht	11.232
Woerden	123.201
Wormerland	36.660
Woudenberg	3.510
Woudrichem	10.530
Wûnseradiel	128.973
Wymbritseradiel	63.492
Zaanstad	416.286
Zaltbommel	3.861
Zandvoort	56.862
Zederik	43.017
Zeevang	12.246
Zeewolde	78
Zeist	192.075
Zevenaar	8.020
Zijpe	3.510
Zoetermeer	3.510
Zoeterwoude	26.871
Zuid-Holland (prov.)	610.350
Zuidhorn	10.140
Zuidplas	54.328
Zundert	104.949
Zutphen	95.940
Zwartewaterland	23.712
Zwijndrecht	47.541
Zwolle	149.097

